

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 17/2008 - 86 pàgines

Sessió ordinària del dia 18 de desembre del 2008

El dia 18 de desembre del 2008, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 82/2008, que és el següent:

1. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, al Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici 2009, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional pel 2009 i del Projecte de pressupost del Consell General pel 2009.

2. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de mesures de reactivació econòmica.

3. Nomenament del cap i dels dos inspectors de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

4. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei del Cos de Banders.

5. Examen i aprovació, si escau, de l'adhesió a l'Acord europeu relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera (ADR), fet a Ginebra el 30 de setembre de 1957, esmenat pel Protocol d'esmena de l'apartat 3 de l'article 14 de l'Acord, fet a Nova York el 21 d'agost de 1975, i de l'adhesió al Protocol d'esmena dels articles 1 a), 14 1) i 14 3) b) de l'Acord europeu del 30 de setembre de 1957 relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera (ADR), fet a Ginebra el 28 d'octubre de 1983.

6. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei qualificada de llibertat sindical.

7. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de la seguretat i la salut en el treball.

8. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei del Codi de relacions laborals.

9. Examen i aprovació, si escau, de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/2008, del 8 d'abril, d'inversions estrangeres al Principat d'Andorra.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Joan Gabriel i Estany i Bernadeta Gaspà Bringueret, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal
M. I. Sr. Robert Call Masià
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez
M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal
M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany
M. I. Sra. Eva García Pastor
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sr. Daniel Mateu Melció
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora

M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font
M. I. Sra. Eva Riberaigua Dournès
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Jaume Serra Serra
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell

El M. I. Sr. Síndic ha excusat l'absència del M. I. Sr. David Pérez Peiró.

També hi és present el M. I. Sr. Albert Pintat Santolària, Cap de Govern, acompanyat de la M. I. Sra. Conxita Marsol Riart, Ministra de Presidència; i dels M. I. Srs. Ferran Mirapeix Lucas, Ministre de Finances; Xavier Jordana Rossell, Ministre d'Ordenament Territorial, Urbanisme i Medi Ambient; Meritxell Mateu Pi, Ministra d'Affers Exteriors; Montserrat Gil Torné, Ministra de Salut, Benestar, Família i Habitatge; Joel Font Coma, Ministre d'Economia i Agricultura, i Roser Bastida Areny, Ministra d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Robert Call Masià, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.00h)

El Sr. síndic general:

Començaríem pel punt número 1 d'aquest ordre del dia.

1. Examen i aprovació, si escau, de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, al Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici 2009, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional pel 2009 i del Projecte de pressupost del Consell General pel 2009.

El Projecte de Llei fou publicat al Butlletí 61/2008, del 30 d'octubre, i el Grup Parlamentari Socialdemòcrata hi ha presentat una esmena a la totalitat, i ha estat publicada al Butlletí 72/2008, del 25 de novembre.

Per defensar l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, intervé el Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Abans de redactar aquesta defensa de l'esmena a la totalitat, he rellegit el debat del dia 27 de novembre de l'any passat.

Si aquell dia dèiem que la política pressupostària que proposava el Govern d'Albert Pintat per a l'any 2008 no tenia cap possibilitat de contribuir a redreçar la situació només cal mirar la situació actual per veure com la nova era d'excel·lència que ens prometien, no ha aportat gran cosa més que l'hivern social i l'augment exponencial del contraban de tabac cap a Espanya.

Tal com reconeix el ministre de Finances en el darrer paràgraf de la presentació del Pressupost, la seva línia és continuista.

Aquesta característica reconeguda és la que al nostre entendre no afavoreix, sinó que dificulta el necessari canvi de model econòmic.

Aquest pressupost 2009 és irreal i no reconeix sincerament ni la situació de fallida tècnica de les finances públiques ni la recessió que afecta a l'activitat econòmica.

Però aquest pressupost no es debat en circumstàncies ordinàries. Som al bell mig de la crisi financera que va començar fa més d'un any, però que s'ha anat agreujant.

Som, també, en una forta crisi econòmica -amb les seves conseqüències socials ja prou evidents- que s'anunciava ja fa un any.

Una crisi que s'agreujarà en els mesos vinents.

Les conseqüències econòmiques per a les finances de l'Estat ja truquen a la porta: els crèdits previstos no són suficients per arribar a final de mes.

Aquest és el moment de preguntar-nos si la crisi andorrana és conseqüència de la crisi financera originada als Estats Units, com assenyala el ministre de Finances en el primer paràgraf de la seva presentació del Pressupost, o si pel contrari són causes internes, derivades d'un model econòmic esgotat, les que han accelerat la nostra pròpia crisi.

Estic convençut que són aquestes darreres les que ens han portat a la situació en què ens trobem.

El creixement desequilibrat de l'economia andorrana i la pèrdua de competitivitat en alguns sectors, originada per un model de desenvolupament poc assenyat, ha comportat que es comenci a dubtar de la sostenibilitat del nostre model.

En la crisi del sector de la construcció, el Govern actual ha mantingut una frivolitat que deixa bocabadat. Ha fet veure que no sabia el que sabia:

un cicle expansiu fonamentat en una sobreproducció d'unitats immobiliàries, un augment continuat dels costos i una demanda, la solvència de la qual, només recolzava en el crèdit, tot això havia, necessàriament, d'acabar en una crisi que afectaria tant al sistema financer com a l'economia productiva.

El mal ve de més lluny i de la implantació a Andorra del "neoliberalisme urbà" afavoridor de l'economia especulativa.

Així la manca de les reformes estructurals necessàries per canviar el model econòmic farà que la crisi sigui més llarga.

En aquestes condicions el que hauria de plantejar-se un responsable públic és trobar la manera d'actuar per no conformar-se en constatar els danys, sinó per evitar de limitar-los o evitar-los.

Aquest pressupost no solament no pot ajudar a relançar l'economia, sinó que ni tan sols pot permetre recolzar l'activitat econòmica, tal com és indispensable fer-ho en els mesos que s'acosten.

En aquest sentit ens presenten el pressupost de les oportunitats perdudes.

I en aquest àmbit, qualsevulla pèrdua de temps comporta unes fondes i fortes conseqüències.

En l'àmbit financer es compta en dies i en l'àmbit econòmic en setmanes.

I presentant un projecte com aquest, endarreriu el moment d'agafar les decisions econòmiques necessàries per fer front a una crisi que, en bona mesura, és encara davant nostre.

Aquest és el greuge principal que hem de fer a aquest pressupost, no solament des d'un punt de vista tècnic sinó, també, en consideració a la situació actual.

El vostre pressupost no està adaptat a la situació ni es presenta en condicions d'apaivagar la crisi que ens espera.

És doncs, insisteixo, el pressupost de les oportunitats perdudes.

Aquest debat hauria de ser, o almenys serà per a nosaltres, l'ocasió de mirar la realitat sense dissimular-la.

El ministre ens diu que les previsions de creixement per a l'exercici 2008 es situen en l'1,9% i, per a l'any 2009, en l'1,6%.

La Unió Europea va publicar el 3 de novembre unes previsions que assenyalen un creixement gairebé nul, del 0,1% pel 2009, a la zona euro, que és la nostra.

L'FMI també va revisar a primers de novembre la seva previsió per a la zona euro pel 2009, amb una

reculada del PIB del -0,5% que es contraposa amb la ja minsa previsió anterior que havia fet l'FMI del +0,2%.

França, que forma part dels països que han entrat en recessió, preveu un 0% d'augment d'activitat l'any vinent. Igual previsió té Alemanya. A Espanya es preveu un -0,2% i a Gran Bretanya un -0,1%.

La sinceritat pressupostària fa, doncs, obligat reconèixer que patim una crisi múltiple. A la doble crisi, la financera i la de la construcció, -que ja han eliminat qualsevulla possibilitat raonable de creixement de l'economia andorrana per l'any vinent- cal afegir les conseqüències nefastes d'una política centrada en una imposició indirecta que castiga el consum. I també cal afegir-hi que l'absència d'acostament a la Unió Europea perjudica, molt i molt, els professionals i empresaris que des d'Andorra voldrien obrir-se mercat a Europa.

Les vostres previsions no són realistes. I no és admissible que l'evident recessió no es reflecteixi en el pressupost 2009.

Dissortadament tots els indicadors suggereixen el contrari del que apunteu en la presentació del pressupost.

La conseqüència inexorable és que entrarem en el 2009 amb una inèrcia negativa, amb la qual cosa, per acostar-se a la vostra optimista previsió de l'1,6%, hauria de produir-se una intensa recuperació al llarg de l'any.

La pregunta que cal fer és la següent: d'on vindrà aquesta recuperació?

De la demanda interna no podrà pas ser a la vista que el consum de les famílies està caient i continuarà en aquesta línia descendent i que la crisi de la construcció també continuarà fent patir l'economia almenys un altre any, per molt que en el Projecte de pressupost hi aparegui una molt optimista previsió d'augment del consum.

La demanda induïda de l'exterior pateix també les conseqüències de la crisi.

Cal reconèixer la realitat: l'activitat econòmica caurà amb tota probabilitat l'any vinent.

Aquest Projecte és una oportunitat perduda per ajudar a la gent.

Pretén el ministre de Finances en la seva presentació i el cito: "... que les subvencions destinades a la protecció i el manteniment de la cohesió social han augmentat en un 19,59% ..." en el Projecte en relació a l'any passat.

Quina llàstima, doncs, que tot i que el Consell General va aprovar la Llei 17/2008, de la seguretat social el dia 3 d'octubre i que el Govern no va entrar

a tràmit el Projecte de Llei del pressupost fins el 17 d'octubre (dues setmanes més tard), el Projecte de pressupost de la CASS s'ha presentat sense tenir en compte les noves prestacions (complements no contributius de les pensions de jubilació o de viduïtat i prestacions familiars) que preveu la Llei de la seguretat social.

De la mateixa manera, el pressupost del Govern tampoc contempla les noves obligacions de finançament de la seguretat social que estableix l'article 86 de l'esmentada Llei 17/2008: no es preveuen les transferències necessàries i les que es preveuen no "quadren" amb el pressupost d'ingressos de la CASS.

El Projecte 2009 és, doncs, també, una ocasió perduda per reduir la desigualtat social, també ho és per redreçar la fallida tècnica de les finances públiques.

Les dades de tancament del segon semestre 2008, -la celeritat del Ministeri de Finances ens fa que només podem parlar d'aquestes dades, avui-, presenten un balanç empitjorat amb 31 milions d'euros en relació amb el de l'any 2007.

Aquest fet es deu a una reducció dels ingressos del 9,2% i un increment de les despeses de funcionament del 17,4%.

I això tenint en compte que l'any 2007 ja es va tancar amb 69 milions de dèficit.

Estem en un escenari d'un dèficit del pressupost de l'Estat d'aproximadament 100 milions d'euros. Més d'un 4% del PIB (només el Govern, sense parlar d'altres organismes institucionals) i amb un nivell d'ingressos inferior al de l'any anterior.

L'any passat ja vaig exposar que s'havien inflat els ingressos en partides com l'IMI, la taxa al consum o l'IPT per un import de més de 40 milions d'euros.

Fent una projecció basant-nos en les dades liquidades -insisteixo- a 30 de juny del 2008, trobem que els ingressos de l'IMI seran, només, de 34 milions d'euros en menys del pressupost.

La situació negativa també la trobem en la taxa al consum que recaptarà 11 milions d'euros menys del previst.

Hem de dir el mateix pel que fa a l'IPT amb 15 milions d'euros menys de la previsió.

I de la previsió de l'IPI amb 6 milions d'euros de menys.

Tot plegat representa una xifra que ultrapassa els 65 milions d'euros d'excés de previsió en els ingressos. Podem reconèixer que una part es deriva de la recessió econòmica que pateix el país des de finals de l'any 2007, però el gran gruix ve provocat per la mala

pràctica de pressupostar ignorant la realitat. Mala pràctica fonamentada, evidentment, en la voluntat de presentar un pressupost d'ingressos que maquilla la situació any rere any i intenta provocar confusió de forma deliberada.

La realitat és la que és: Ens trobem en un escenari, insisteixo, de dèficit d'uns 100 milions d'euros equivalent a un 30% dels ingressos de l'any, amb un Govern que continua improvisant en política fiscal i que ha deixat oberts molts dubtes sobre les seves actuacions en la matèria. I que, fins i tot, ha reconegut que no tots els obligats tributaris compleixen amb les seves obligacions.

Quant a les despeses del primer semestre, les dades principals són:

increment despesa de funcionament: 19,5%

disminució de la inversió: 9,38%

despeses financeres: 275% d'increment.

Durant l'any 2008 s'han aprovat crèdits extraordinaris i suplementos de crèdit finançats amb endeutament per un import total de més de 88 milions d'euros.

Les despeses financeres i d'amortització de préstec representen per tot l'any 2008, segons el pressupost, més de 35 milions d'euros. És a dir cada dia el Govern d'Andorra paga 100.000 euros -100.000- en concepte de càrrega del deute.

Aquesta és la realitat.

El contrast entre les xifres reals i les pressupostades han convertit el debat pressupostari (un dels dos grans debats de l'any parlamentari) en un debat estèril tant per al Consell General com per a la societat.

El Govern liberal ha ridiculitzat l'acte cabdal del debat pressupostari amb la seva gestió del pressupost de l'Estat. En quatre anys, ha convertit el pressupost, la seva confecció i les polítiques d'orientació de l'actuació pública en una gran enganyifa. Ho hem vist també en el debat de mesures contra la crisi, el dia 30 d'octubre passat.

Sabem, doncs, on som, d'on venim i comentaré ara breument el pressupost 2009.

Ingressos.

Aquest any existeix encara una major diferència entre els imports pressupostats i els que es preveu recaptar (en base a l'històric dels darrers anys i a les dades del tancament del segon trimestre, a les quals m'he referit).

Sense massa por a equivocar-nos, sinó més aviat amb prudència i situant-nos més a prop de quedar-nos curts (com vaig fer l'any passat) que de passar-nos: es

pot afirmar que el pressupost està construït sobre la base enganyosa de més de 52 milions d'euros que no s'obtidran, i que han estat inclosos en el pressupost únicament amb la finalitat de tergiversar la realitat i no permetre visualitzar quina és la situació real de les finances públiques. Es tracta de seguir intentant generar la confusió que s'ha volgut crear els darrers tres anys en el moment del debat del pressupost.

Confusió que és encara més xocant quan es veu que no s'ha buscat pas diversificar les fonts d'ingressos ni menys encara reformar la fiscalitat introduint un impost sobre els beneficis més just i més adequat al moment econòmic.

L'any 2007 es van inflar en 28 milions d'euros els ingressos, el 2008 en 41 milions d'euros i, el 2009, s'inflen en 52 milions d'euros.

Dins de l'apartat d'ingressos mereix una especial atenció la partida d'ingressos provinents d'inversions reals per un import de 89.275.000 euros, que correspon al túnel dels Dos Valires.

Més enllà del debat que pugui generar i que generarà l'abast que han de tenir les inversions finançades a llarg termini, cal analitzar detingudament aquesta operació per la seva transcendència en el futur i perquè és un símptoma clar de l'estat de fallida tècnica de les finances públiques.

És cert que els estats, com les famílies i les empreses, poden haver de fer front a les inversions fonamentals les quals només poden assumir mitjançant l'endeutament a llarg termini. Aquestes inversions han de tenir dues característiques en el si de les economies domèstiques i empresarials: provocar un consens important entre els membres de la unitat familiar o de la direcció de l'empresa, i poder visualitzar molt clarament el caràcter indispensable i extraordinari. Les famílies fan bé d'endeutar-se per comprar una casa o les empreses per l'adquisició d'un bé material o immaterial fonamental per a la seva activitat.

Ara bé, quina família o quina empresa es desprèn d'un bé extraordinari, fonamental, quan ja n'ha pagat més de la meitat? I qui ho fa carregant-se, a més a més, amb una costosa hipoteca?

Sàpiga tothom que el cost anual del 3% de manteniment de la instal·lació que el Govern ha d'assumir en aquest muntatge equival a gairebé 5,5 milions d'euros anuals.

Tot plegat configura una operació gens positiva amb indicis suficients per qüestionar-la molt fortament des d'un punt de vista de l'interès general.

Ja hem vist l'efecte que aquest tipus d'inversions tenen sobre les finances públiques en el cost del Centre de Tractament de Residus.

Per concloure, la situació de les finances públiques s'ha degradat més encara amb la crisi econòmica, però l'orquestra governamental continua tocant la mateixa partitura sota la direcció del primer violí pressupostari.

El Govern manté una partitura, un discurs, que no canvia mentre tot canvia al seu entorn.

Ens heu presentat un pressupost 2009 tancant els ulls a la realitat.

Andorra tot just s'endinsa en la crisi i ho fa en mala salut econòmica i financera. Uns dèficits públics que continuen augmentant, un endeutament global preocupant i una despesa pública que no heu aconseguit controlar malgrat discursos i promeses.

La confiança de les famílies es degrada, ens en podem adonar no solament llegint estadístiques, sinó quan parlem i escoltem els nostres conciutadans.

La vostra política pressupostària, encavalcada en el crèdit bancari, és inconseqüent, ineficaç i injusta.

Inconseqüent, perquè el Govern liberal gasta abundantament uns diners que no té. Les joves generacions s'ho trobaran: hauran de fer-se càrrec de la factura del cycle liberal pagant el seu deute.

La vostra política és també ineficaç: l'any 2009 el poder adquisitiu de les famílies no anirà endavant i l'economia no creixerà.

I és una política injusta, perquè aquells conciutadans que més pateixen les conseqüències de la crisi seran els que menys beneficiats es trobaran amb un pressupost com aquest.

Cal, doncs, un canvi de to, un canvi de política. Cal el valor de dir la veritat als andorrans i andorranes.

Però preferiu la fugida endavant, repetint la mateixa lletania, refugiant-vos en el discurs de l'autosatisfacció que ja no es creu ningú, ni vosaltres mateixos.

Allí on caldria la veritat us heu quedat amb l'habilitat. I quan aquesta us falla, -que us falla sovint-, acudiu a la dissimulació.

Dissortadament la situació d'Andorra no és bona. Les mesures que cal adoptar són ben distintes al vostre pressupost, i per això l'hem esmenat a la totalitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

Continuariem pel torn d'intervencions per part dels consellers no adscrits.

Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Per no fer com el que fan companys que m'han dit a vegades, nosaltres votarem... -bé, avui votaré jo, que el David no ha pogut estar aquí- votarem a favor d'aquesta esmena.

Ja ho deixo clar d'entrada. La votarem per varis motius.

Després de l'anàlisi detallada o concisa que ha fet el conseller Jaume Bartumeu, no entrarem nosaltres. Nosaltres anirem més planers o amb menys detall, perquè com que ja els han donat no cal repetir coses.

Miri, no és el nostre pressupost aquest. Està clar, és el pressupost d'un Govern liberal o que es diu liberal. És un pressupost, per buscar un símil, d'una família arruïnada, i quan les famílies s'arruïnen costa molt reconèixer la ruïna d'una casa o la fallida d'una empresa, costa molt de reconèixer això.

I és un pressupost que sobretot no és realista. No és realista, i per a nosaltres no gaudeix del que ha de ser un projecte de pressupost, que és de la previsió. I si té la previsió o se'ns vol pretendre creure que fa previsió, per a nosaltres és errònia aquesta previsió, per la situació d'avui i per la que es preveu amb un grau molt gran d'incertesa, la que es preveu per l'any vinent, que és el que afectarà aquest pressupost.

Per aquest motiu ja en tenim més que suficient per votar a favor d'aquesta esmena i per votar en contra d'aquest pressupost, està claríssim.

I després, miri, Sr. Pintat, ahir l'escoltava que deia que no tenia cap motiu o cap argument per avançar les eleccions. Doncs, jo demano als companys del Grup Parlamentari Liberal i del CDA + Segle XXI que votin a favor d'aquesta esmena i ja tindrà vostè el motiu i l'argument per poder avançar les eleccions. I ho dic tal com li vaig dir a vostè personalment, els hi demano i em permeto demanar-ho, perquè crec que s'han d'avançar, crec que vostè ha de dissoldre el Govern i la Cambra ja ara mateix, perquè el que ha de permetre és que el proper Govern, sigui el quin sigui, entri al més aviat possible. Si són vostès ja tindran fet el seu pressupost, el tornen a entrar i si és que estan governant una altra vegada ja se l'aprovaran. I si som uns altres, ja farem el nostre. Però no crec que... o sigui, crec necessari, -ho sap vostè personalment que li vaig explicar-, crec necessari... -dic que li vaig explicar jo a vostè, eh?- el país no es pot permetre de mantenir aquesta situació actual.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, Sr. Enric Tarrado, president del grup.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Avui ens toca analitzar, en debat de totalitat, el Projecte de pressupost per a l'exercici 2009. A més, volem també esmentar que aquest és el darrer debat de totalitat, en matèria de pressupost, en la present legislatura. Una legislatura que no sempre ha estat fàcil ni plàcida. En realitat, es pot afirmar que l'únic consens real que hem estat capaços de forjar al llarg d'aquests gairebé quatre anys ha estat el que s'ha dut a terme en relació amb la llei de la CASS. Haurà estat una autèntica llàstima que, entre tots plegats, no haguem estat capaços d'exportar aquesta voluntat de consens més enllà d'aquesta Llei. Així, postures massa intransigents dels uns o dels altres no han permès consensuar totalment temes d'especial rellevància per al nostre país, com per exemple la qüestió de l'obertura al capital estranger.

De qualsevol manera, i des del nostre punt de vista, si hi ha hagut una mancança, en matèria de consens, especialment significativa i lamentable, aquesta ha estat sens dubte la falta d'acord i de discussió política i social preparatòria per adoptar una postura unànime en matèria de política exterior, sobretot en relació a les nostres relacions amb Europa. Des de CDA+ Segle XXI entenem que calia haver obert un intens debat en el si del país amb l'objectiu d'apropar postures polítiques, econòmiques i socials, amb la finalitat de poder sortir a l'exterior, d'una vegada per totes, amb una sola veu i lluny de personalismes i d'interessos partidistes.

Volem també insistir que, al llarg de la legislatura, des del nostre grup parlamentari hem reclamat amb insistència la creació d'una taula per Europa, que ens hauria permès discutir i negociar acuradament les diferents modalitats de relació que el nostre Estat pot tenir amb la Unió Europea i que potser ens hauria permès, també, tancar una posició conjunta en aquesta matèria. Però com és sabut, això tampoc ha estat possible. En fi, espero que en una altra legislatura serà això.

Cal també reconèixer, però, que en aquesta legislatura s'han aprovat lleis importants, algunes d'elles per majoria i d'altres per unanimitat. Lleis que, segons el nostre criteri, marquen una important pauta de canvi en el nostre país tot modificant el comportament dels diferents operadors econòmics i socials. Ens referim a les lleis de societats, de

comptabilitat dels empresaris i d'obertura a la inversió estrangera. Hem aprovat, certament, un ambiciós programa de modernització econòmica i de transparència comptable del nostre país. Per un costat, s'ha establert l'obligatorietat de portar la comptabilitat. A la vegada, com a conseqüència de l'obertura al capital estranger, la possible competència estrangera és molt més a prop, amb tot el que això comporta de possibilitats de dinamització per a la nostra economia.

Però durant aquesta legislatura no només ha canviat part del marc normatiu en el que s'han de moure els actors econòmics i socials del nostre país. Ha canviat també, i de quina manera, la situació econòmica interna i internacional. Fa un temps tothom parlava tímidament de desacceleració, o de reducció del creixement, però ja fa uns quants mesos que, tots plegats, ens hem rendit a l'evidència i ja parlem obertament de crisi econòmica. La realitat és més tossuda que els discursos dels polítics i acaba sempre per imposar la seva lògica implacable.

Quan vam iniciar la legislatura, el país tenia un problema de sobre-creixement, amb els problemes de sostenibilitat que això generava, mentre que ara patim una evident manca de creixement. Afortunadament, des del punt de vista turístic, la temporada d'hivern sembla que ha començat amb bones perspectives.

Doncs bé, davant la situació econòmica en la que ens trobem, cal dir que el Govern, segons el nostre criteri, no ha sabut reaccionar amb prou diligència. Estem ara ja parlant, de manera més estricta, de política pressupostària: així, els consellers generals de CDA + Segle XXI considerem que des de l'executiu no s'ha sabut establir les despeses de funcionament ni s'ha sabut prioritzar les despeses d'inversió. Volem ara recordar que al llarg de la legislatura ens hem vist sovint obligats, en les negociacions vinculades al pressupost, a tractar de reduir el que podríem denominar excessiu entusiasme inversor del Govern i tractar de fer-lo tocar de peus a terra, de fer-li veure la realitat de més a prop. No ha estat una feina fàcil, ja que el lema del Govern semblava -i encara sembla- el següent: *"túnels, un darrera l'altre, encara no n'hem acabat un ja en volem començar dos o tres més; a més a més, carreteres, museus i el que convingui; anem-hi que la casa és gran sembla ser"*. S'ha pecat d'un excessiu optimisme: moltes ganes de fer coses, però amb les butxaques buides i, així, és molt difícil.

També volem ara esmentar una qüestió molt relacionada amb el debat pressupostari i que afecta tant el funcionament com la inversió: ens referim a la qüestió dels crèdits extraordinaris i dels

suplements de crèdit finançats a càrrec de l'endeutament.

Al llarg de la present legislatura hem manifestat la nostra oposició a l'ús sistemàtic d'aquesta modalitat d'aprovació d'assignacions pressupostàries. I com hem dit en moltes altres ocasions, els consellers de CDA + Segle XXI pensem que cal fer servir aquest instrument únicament en aquells casos en què la justificació sigui molt clara, pel fet que la despesa a efectuar tingui un caràcter urgent o imprevisible, ja que si no es fa d'aquesta manera estem desvirtuant el pressupost anual. Hem insistit vegades en aquest discurs i hem de reconèixer que no ens n'hem acabat de sortir ja que el Govern haurà persistit gairebé fins al final de la legislatura amb la seva política de crèdits extraordinaris.

Prioritzar. Aquesta és per a nosaltres una paraula clau. Una paraula que alguns dels ministres o, millor dit, tot el Govern no ha acabat de comprendre: prioritzar no vol dir renunciar a res. Cal fer un pla d'etapes de les inversions a fer en matèria d'infraestructures i cal desenvolupar-les de forma gradual i sempre tenint en compte els recursos disponibles, sense fer un ús desmesurat de l'endeutament o sense basar-ho tot en les noves formes de finançament a llarg termini. Ja hem dit en d'altres ocasions que, des de CDA + Segle XXI vèiem bé el nou sistema de finançament de l'obra pública, sempre i quant s'apliqui de forma selectiva, prudent, raonada i raonable a projectes estratègics. En canvi, si el nou sistema de finançament s'aplica indiscriminadament a tot tipus de projectes el que farem és, per dir-ho col·loquialment, hipotecar el país i traspasar l'endeutament a les generacions futures. Malauradament, en algun projecte concret, el Govern ha actuat de manera més pròxima del que ho hauria fet un emirat carregat de petroli que no pas com ho ha de fer un país petit amb els recursos limitats, que és el que no hem d'oblidar mai que som.

Volem esmentar ara que durant la present legislatura, els consellers de CDA + Segle XXI hem tractat de rebaixar l'afany inversor desmesurat al que anteriorment ens hem referit. I val a dir que en certa mesura ho hem aconseguit, molt sovint gràcies a la capacitat negociadora del Grup Parlamentari Liberal que s'ha mostrat més receptiu i flexible que el Govern en relació als nostres plantejaments.

El pressupost per al 2008 proposava set obres públiques per ser finançades amb el sistema de noves formes de contractació i finançament. Després de la negociació política les obres que es van finalment pressupostar i acollir a la nova modalitat de finançament van ser tres. Aquest any es proposen quatre obres a finançar segons el sistema conegut com "peatges a l'ombra". Com hem esmentat

anteriorment, la situació econòmica del país ha variat substancialment en relació a la de fa un any. A partir d'aquesta constatació, ja els avancem avui mateix que aquesta previsió ens sembla exagerada vist el cost final de les mateixes. Per tant, segons el nostre criteri, caldrà ser una vegada més prudents i selectius en aquesta matèria. A més, també volem ara esmentar que no ens agrada que s'adjudiqui, per un termini tan llarg, el manteniment de les infraestructures ja que des de CDA + Segle XXI considerem que el referit manteniment ha d'estar periòdicament tret a concurs públic amb la finalitat de poder obtenir el millor servei al millor preu.

En el sentit del que s'acaba d'exposar, volem ara deixar constància que hem presentat unes esmenes parcials al pressupost per tal de recollir i de poder fer efectiu, en el cas que s'acceptin les esmenes, el nostre plantejament polític en relació al pressupost. També volem expressar que el nostre vot final en relació al pressupost per l'any 2009 queda lògicament condicionat al grau d'acolliment que el nostre plantejament trobi per part de la majoria liberal.

Dit tot això, volem remarcar que, segons el nostre criteri, el pressupost per al 2009 ha de tenir una especial connexió amb la conjuntura econòmica actual, poc favorable. Aquesta conjuntura ha de ser encarada amb una notable contenció de la despesa corrent que, a la vegada, ha d'anar acompanyada d'una clara política inversora que permeti superar la crisi. Els consellers de CDA + Segle XXI pensem que cal fer un esforç en una triple direcció: potenciar el turisme i el comerç i afavorir la construcció amb mesures puntuals. Cal fer tot el possible per a dinamitzar aquests tres sectors-*locomotora*, que són claus avui i que han de continuar sent-ho en el futur. No ens podem limitar a esperar el creixement de nous sectors econòmics que encara no sabem ben bé quan ni com arribaran. Certament que hem d'anar preparant el terreny per tal d'afavorir una diversificació de la nostra economia. Però això no treu que no haguem de continuar apostant, i fort, per als sectors tradicionals que han estat a la base del nostre creixement econòmic i del nostre benestar.

Un debat pressupostari inclou en realitat moltes coses, ja que en el projecte de pressupost hi queden reflectits els recursos que el Govern vol destinar per a la realització de diferents polítiques públiques. Per això el pressupost de l'Estat és tan important per un país.

Doncs, bé, arribats a aquest punt de la nostra intervenció, els consellers de CDA + Segle XXI volem manifestar que Andorra, malgrat l'actual conjuntura econòmica desfavorable a la qual ens hem referit anteriorment, ha de continuar desenvolupant polítiques socials avançades. I,

sempre que això sigui assumible financerament, les ha d'incrementar, tan quantitativament com qualitativament.

Així, i parlant ara de política social, cal continuar esmerçant recursos per a la protecció dels sectors de la nostra societat que puguin estar més desprotegits, especialment en un context de crisi econòmica. No ens cansarem de dir que la nostra ha de ser una societat solidària amb tots aquells que han contribuït en la nostra prosperitat i en el nostre benestar.

Ens preocupa la nostra gent gran. Com és sabut, l'esperança de vida en les societats occidentals augmenta cada vegada més. Hem d'estar preparats per a poder respondre a les necessitats de la gent d'edat avançada oferint-los les polítiques sanitàries, formatives i de lleure que aquest grup d'edat pugui requerir.

Ens preocupa també l'accés a l'habitatge. Estem convençuts que el dret a l'habitatge ha de ser una realitat tangible per a tots els habitants d'Andorra i no una retòrica promesa electoral. El pressupost per al 2009 preveu ben poca cosa en aquesta matèria i molt ens temem que les polítiques en aquest àmbit continuaran sent més aviat poc efectives. Per això lamentem especialment que els altres grups parlamentaris no hagin estat receptius a l'hora de tirar endavant la nostra Proposició de Llei en matèria d'habitatge. Hem deixat escapar una bona ocasió de progressar en aquest tema tan important.

Pel que fa a la sanitat i l'educació considerem, des de CDA + Segle XXI, que hem de mantenir el nivell d'exigència i de resultats que el país ha assolit des de fa temps. Hem de reconèixer que els sistemes educatiu i sanitari funcionen raonablement bé, però les coses han de millorar i ens cal continuar destinant recursos per donar resposta satisfactòria a les demandes de la societat en aquests dos àmbits tan importants per a la construcció d'un estat social i democràtic. Hem d'admetre que el pressupost per al 2009 fa importants assignacions en matèria d'educació i de sanitat. Ja hi estem d'acord.

La competitivitat de la nostra economia exigeix un bon sistema educatiu. El tenim, però l'hem de mantenir i millorar. També volem remarcar, en matèria educativa, la importància que té l'aprovació de la Llei de creació d'un centre d'estudis superiors privat en matèria d'odontologia. No ens cansarem de repetir que aquesta és una bona via de desenvolupament per al nostre país i que tant de bo arribin ben aviat altres iniciatives com aquesta.

En relació amb la salut, volem insistir en què cal millorar la qualitat del servei que s'ofereix, desenvolupant tot el potencial del Pla estratègic de la salut. A partir d'ara, i més que mai, cal dirigir els

esforços en trobar el nivell òptim de recursos per fer front a les exigències d'atenció mèdica de la nostra població, afavorint el màxim nivell d'eficàcia en l'assignació dels referits recursos.

Des de CDA + Segle XXI hem dit en altres ocasions que cal fer un constant esforç per apropar la política als ciutadans. Els polítics han de parlar amb el mateix llenguatge que la resta de la societat, recollint les inquietuds de la gent i tractant de donar-hi solució. Això és el que hem procurat fer durant la legislatura que ara ja arriba al seu final, procurant portar al Consell General i al Govern les preocupacions dels ciutadans. I ho hem provat de fer sense caure en la crispació i en els debats parlamentaris basats en la picabaralla constant, fugint de l'enfrontament i privilegiant el diàleg.

Bé, no ens volem allargar més. Només ens queda dir que estem raonablement satisfets amb l'equilibri pressupostari que reflecteix el Projecte de pressupost i, a la vegada, raonablement preocupats per l'import excessiu que, segons el nostre criteri, defineix l'apartat pressupostari destinat a obres públiques que s'han de finançar via "peatges a l'ombra". Ja hem explicat anteriorment que hem presentat esmenes per corregir aquest plantejament. Així, estem a l'espera del grau d'acollida que aquestes esmenes tindran per acabar de definir el nostre posicionament polític definitiu sobre el pressupost per al 2009. A l'espera d'això, avui ens abstindrem davant l'esmena a la totalitat plantejada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Jordana, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres, contràriament al Grup Parlamentari Socialdemòcrata, pensem que el pressupost presentat pel Govern per a l'exercici 2009 és el que el país necessita i, per tant, li donarem suport votant en contra de l'esmena a la totalitat que avui debatem.

Aquest pressupost arriba al Consell General en un moment clar de dificultats econòmiques en tots els sectors del nostre país i en un context internacional d'incertesa, amb notícies constants al mitjans de comunicació sobre empreses en situació de crisi, expedients de regulació de llocs de treball i una recessió econòmica generalitzada que, segons tots els

experts i organismes internacionals en l'àmbit financer i econòmic, no sembla que es pugui recuperar abans de l'any 2010.

Tanmateix, aquest context econòmic no ha d'impedir que l'Estat faci els esforços necessaris per encarar amb fermesa la situació i, al nostre entendre, el pressupost presentat pel Govern per a l'exercici vinent dona una resposta adequada i satisfactòria centrant els esforços en l'afavoriment dels sectors econòmics, com la inversió en obra pública i infraestructures o campanyes de turisme a l'exterior, en el benestar social, incrementant l'ajuda i l'atenció als sectors de la població que més ho necessiten, en l'educació, la sanitat i la seguretat ciutadana que és un valor del nostre país que cal mantenir i potenciar.

Abans d'explicar més concretament algunes xifres d'aquest pressupost, vull remarcar que, amb caràcter global, aquest pressupost té les següents característiques:

no és un pressupost expansiu i té en compte que la situació de crisi no permetrà un increment dels ingressos sinó més aviat, una disminució d'aquests;

és un pressupost que presenta un equilibri financer, distribuïnt a llarg termini dels compromisos contrets per l'Estat;

manté la despesa en inversió i benestar social.

Concretament, pel que afecta a la inversió, el pressupost per a l'any 2009, no és una excepció dels que s'han fet fins ara. L'esforç inversor ve motivat, d'una banda, per la voluntat de donar resposta a la situació econòmica actual, ajudant les empreses andorranes amb més oferta d'inversió pública amb l'objectiu d'aconseguir unes infraestructures de qualitat.

Per aquesta raó es destinen a inversions en infraestructures un total de 36.400.000 d'euros, als quals cal afegir poc més de 46 milions que es preveu realitzar mitjançant les noves formes de finançament durant l'exercici 2009, per donar continuïtat a les obres de: la desviació de Sant Julià per la suma de 15.100.000 d'euros i el túnel dels Dos Valires per la suma de 31.200.000 d'euros.

I s'hi inclouen també els projectes relatius a la desviació de la Massana i a la infraestructura de transport de l'heliport.

D'aquesta forma la xifra global en inversió en infraestructures, és a dir, el capítol 6 "Inversions reals" representa per a l'exercici 2009 un import de 96 milions d'euros.

La Llei sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, que no s'ha pogut aplicar amb tota la seva amplitud durant aquest exercici econòmic en haver-se aprovat al mes de

juny, permet encarar grans infraestructures que el país necessita amb un finançament a llarg termini

Tal com va manifestar el Grup Parlamentari Liberal l'any passat, creiem que no es pot negar la necessitat i la utilitat d'aquesta Llei que ofereix una via de realització de grans infraestructures moderna i eficaç, encarada a periodificar en llargues durades el pagament d'aquestes infraestructures i a concessionar tant la construcció material de l'obra com el seu funcionament i manteniment durant el mateix període de temps.

Per part dels altres grups parlamentaris i consellers no adscrits s'han presentat esmenes parcials a la Llei de pressupost i, concretament, en algunes d'elles es planteja suprimir el finançament d'algunes d'aquestes obres pel sistema de finançament a llarg termini en base a criteris d'austeritat i contenció econòmica.

El Grup Parlamentari Liberal també comparteix que en aquests moments de desacceleració econòmica cal ser encara més curosos en la despesa pública i en l'endeutament de l'Estat, però també creu, com he dit al principi, que la conjuntura econòmica actual no ha d'impedir la realització de les infraestructures que necessitem, no ja solament per incentivar l'activitat en sectors que, com els de la construcció, estan notablement i seriosament afectats per la desacceleració econòmica existent, sinó també per dotar-nos d'aquestes infraestructures que, a mig i llarg termini, han de servir per assentar les bases d'un nou creixement econòmic en benefici de tots els sectors de l'economia.

És per això que, tenint presents ambdós elements, la prudència en l'endeutament i la realització d'infraestructures necessàries amb visió de futur, el grup parlamentari està disposat a negociar i a tractar aquestes esmenes per arribar als punts de coincidència que siguin necessaris perquè aquests pressupostos puguin ser aprovats i siguin l'eina econòmica a aplicar en el proper exercici.

Passant a examinar els eixos concrets dels pressupostos presentats pel Govern i els motius pels quals el nostre grup creu que són útils i encertats, em referiré seguidament a l'acció social, amb la qual s'aposta pel benestar dels nostres ciutadans que és una altra característica essencial d'aquests pressupostos. A la protecció i promoció socials, s'hi destinen un total 13.700.000 euros el que representa un 20% més que l'exercici 2008.

Dins de la protecció social les partides més destacables són:

a l'atenció primària a les parròquies es destinen 866 milers d'euros, un 219% més que al 2008;

1.700.000 euros a infància, joventut i família, que representa un 66% més que el 2008, destacant-ne: les partides que van a inserció sociolaboral, centre d'acolliment d'infants, atenció a la infància i al Pla d'atenció a la dona;

per a la vellesa es destinen 3.300.000 euros, un 11% més que el 2008, dels quals: 1,2 milions d'euros per fer front a les mesures urgents adoptades per aquest Consell General l'any 2006, un, 28% més que el 2008; 413 milers d'euros per a la gent gran, un 18% més que el 2008, i per a la Residència Solà d'Enclar 982 milers d'euros, el que representa un 4% més que l'exercici anterior.

També les pensions per discapacitats s'incrementen un 17% més fins a 1,5 milions d'euros.

Pel que respecta a la promoció social, a la que es destinen 3.400.000 euros, mereixen especial atenció els ajusts i els crèdits a l'estudi per 1.400.000 euros, i 2.000.000 d'euros a polítiques d'habitatge, dels quals 1.900.000 euros a mesures d'ajuda al lloguer amb un increment del 23% respecte al present exercici.

En educació, malgrat que la dotació pressupostària en inversions és inferior al 2008 pel fet de la finalització de la construcció i equipament dels nous centres, la dotació pel 2009 ascendeix pels nous centres escolars a 5.500.000 euros, essencialment destinats al nou centre de secundària de la vall d'orient, al centre escolar Prat del Riu i al nou centre escolar d'Escaldes.

Per a les despeses de funcionament es dota l'ensenyança amb un import de 56.700.000 euros, és a dir, 8,25% més que al 2008, dels quals destaquen: 12.600.000 euros a funcionament de les escoles; 5.100.000 euros pel transport escolar; més de 3 milions a ensenyament especialitzat; i més de 3 milions a ensenyament universitari.

Pel que respecta a la sanitat, també presenta un increment i s'hi destinen 28.100.000 euros, el que representa un 10% més que en l'exercici 2008, devent-se remarcar: 19.300.000 euros al finançament del SAAS; 1 milió d'euros a vigilància epidemiològica, equivalent al 28% més que al 2008; i la partida de medicaments i productes sanitaris també representa un increment important.

En matèria de medi ambient s'han previst 9.400.000 euros per a la gestió de residus, un 3% més que el 2008 i 3.800.000 euros pel pla de sanejament de les aigües, que també representa un incrementa d'aquesta partida respecte a l'exercici present.

A l'Administració de Justícia s'hi destinen 16.700.000 euros: a inversions 5.300.000 euros (dels quals 4 milions aproximadament per la nova seu de

la Justícia) i 7.600.000 euros a funcionament, un 8,54% més que el 2008.

La protecció civil i seguretat ciutadana també és un dels sectors que milloren en aquest pressupost, s'hi destinen 23.100.000 euros: 14 milions destinat al funcionament de la policia; i 6.300.000 euros a la prevenció i extinció d'incendis.

Pel que respecta al turisme, que pensem que s'ha de potenciar i més en aquests moments de dificultat econòmica, essent un dels sectors importants del nostre país, s'hi destinen 10.400.000 euros, concretament: a la societat Andorra Turisme hi van destinats: 8.500.000 euros, 1.800.000 euros més que al 2008, conservant així la dotació que es va destinar a l'Exposició Universal de Saragossa.

Amb aquests xifres, encara que puguin resultar una mica farragoses, he volgut expressar algunes de les principals àrees i aspectes en què, al nostre entendre, incideixen els pressupostos presentats per a l'exercici 2009 que per a nosaltres representen la continuïtat de l'acció del Govern encaminada al creixement econòmic i al benestar dels ciutadans.

Per aquests motius votarem en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. No compartim les manifestacions ja conegudes d'altres anys que fonamenten aquesta esmena a la totalitat. Podem entendre que l'oposició hagi de presentar una esmena a la totalitat als pressupostos presentats pel Govern: com deia fa pocs dies en un mitjà de comunicació potser no s'entendria el contrari.

Ara bé, no volem al nostre país un escenari sense un pressupost aprovat funcionant amb dotzaves parts i més en un any electoral. Creiem que no seria positiu per a ningú, més en la situació de crisi generalitzada actual. Això implicaria la nul·la inversió en el sector públic limitant l'actuació del Govern a la despesa corrent.

Per aquests motius el nostre vot a l'esmena a la totalitat serà negatiu.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sr. ministre de Finances, Sr. Ferran Mirapeix teniu la paraula.

El Sr. Ferran Mirapeix:

Gràcies Sr. síndic.

A principis del mes de setembre del 2008, com a responsable del Govern de les finances públiques, vaig escriure la presentació del pressupost per a l'exercici 2009. Han passat només quatre mesos des d'aleshores i el conjunt dels esdeveniments internacionals d'aquests quatre últims mesos han estat esfereïdors.

Una crisi financera internacional sense parangó, fallides d'institucions bancàries que han provocat una crisi de confiança dels estalviadors propiciant la intervenció dels governs occidentals i dels seus bancs centrals; un enfonsament del mercat immobiliari; expedients de regulació d'empresa amb la conseqüent pujada de l'atur; disminució de la demanda que pot causar encara més expedients de regulació i per últim, la constatació que estem entrant en un període de recessió econòmica sense saber quina durada tindrà i quines conseqüències acabarà tenint per a les economies occidentals.

El segon trimestre del 2008, el FMI donava dades de creixement positives pel 2009 dels països veïns, per exemple França un +1,4% i Espanya +1,2%. El quart trimestre del 2008, el FMI ja ha revisat aquestes dades a la baixa, esperant un decreixement de les economies dels nostres països veïns, que en el cas d'Espanya se situa en un -0,7% i en el de França en un -0,5%. El Sr. Straiss-Kahn, director de l'FMI va anunciar el dia 15 de desembre que les previsions de creixement d'Espanya pel 2009 tornarien a revisar-se a la baixa fins a un -1%.

El Govern d'Andorra, en l'inici de l'elaboració del pressupost al mes de maig del 2008, va estimar que la nostra economia creixeria durant l'any 2009 un 1,6%. Avui ja podem dir que aquestes expectatives s'han revisat a la baixa i Andorra pot tenir un creixement negatiu del PIB, que el podríem situar, fins i tot, fins a un -2%. Així mateix en l'elaboració del pressupost es va partir d'una estimació de l'IPC per a l'any 2008 del 3,8%, mentre que en l'actualitat podem situar les previsions de l'IPC a finals del 2008 al voltant del 2,3%.

Val a dir que malgrat que la conjuntura econòmica és encara més adversa de la que vam estimar, les línies bàsiques i la idoneïtat del pressupost que avui discutim, continuen vigents, ja que la política pressupostària encetada per aquest Govern per lluitar contra una economia adversa, ja va ser iniciada l'any anterior i, per tant, aquest camí recorregut durant aquest any 2008 ens posa en una millor situació que alguns països del nostre entorn, per exemple: la reducció que hem dut a terme de les quotes d'immigració per preservar els llocs de treball interns; els 234 milions d'euros d'inversió que el Govern ja té autoritzats a 30 de novembre del 2008, compromesos serien 180 i escaig milions d'euros; les

lleis de mesures urgents, que estan a tràmit parlamentari que avui es discutirà una d'elles; les inversions en campanyes turístiques o el Reglament d'orientació ocupacional que aprovarà el Govern la setmana vinent, són algunes de les mesures que ha pres aquest Govern durant aquest any 2008 per paliar, ja, aquesta situació econòmica.

En aquest context econòmic en el pressupost per a l'exercici 2009 el Govern ha presentat una disminució de la despesa ordinària del 14,6% respecte l'exercici 2008.

Malgrat aquesta reducció de les despeses, el pressupost del 2009 ha estat enfocat per continuar ajudant a la població del nostre país a afrontar aquesta situació adversa d'una manera més sostenible fent especial rellevància en quatre eixos vertebradors, o també podríem dir prioritant quatre eixos vertebradors.

El primer és el benestar de la nostra ciutadania.

Entenem que l'Estat té una obligació envers aquelles famílies que pateixen i patiran els efectes de la crisi econòmica. Les partides destinades a atendre les necessitats de la població amb dificultats s'incrementen en un 36,4%, ascendint la xifra total a 11,5 milions d'euros.

Els departaments de Benestar, Família i Habitatge en concepte de transferències corrents (capítol 4) hi destinen 9,2 milions d'euros, 27% més que la dotació prevista en el pressupost del 2008. Si analitzem alguns dels projectes observem que els que han incrementat de forma més significativa són, per exemple: Atenció Primària: 210%; ajudes sociolaborals: 62%; atenció a la infància: 97%; gent gran: 41% d'increment; Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell: 14%; ajudes al lloguer: amb un increment del 29% envers el pressupost del 2008.

Altres dos aspectes en els quals el Govern ha fet especial atenció en l'elaboració d'aquest pressupost són: el Pla d'atenció a la dona amb un increment de l'11% envers el pressupost del 2008; o el Centre d'acolliment d'infants amb un increment del 75% envers el pressupost del 2008.

El segon eix és l'educació.

L'educació continua sent una de les grans prioritats d'aquest Govern. El pressupost d'educació pel 2009 experimenta un creixement del 6%. Aquest esforç s'ha centrat en: el funcionament i les subvencions a les escoles; el finançament del transport escolar; l'Escola Especialitzada de Meritxell; i la continuació amb el potenciant de l'escola andorrana.

El tercer eix és la sanitat.

No és casualitat que la qualitat de la nostra sanitat esdevingui una referència per a altres països, com

tampoc ho és el fet de situar la població d'Andorra amb la mitjana d'esperança de vida més alta del món per part de l'OMS. Aquests són fruits d'una política decidida i una aposta real per una sanitat d'alt nivell. Aquesta és la raó que fa que en el pressupost del 2009 s'hi destina a sanitat 28,1 milions d'euros, un 10% més que el 2008.

On s'hauria de destacar: el finançament del SAAS; la vigilància epidemiològica; medicaments i productes sanitaris: per exemple, que tots ells han tingut increments substancials.

El quart eix és l'impuls als sectors econòmics.

Dins d'aquest quart eix, que és l'impuls als sectors econòmics:

la promoció turística a l'exterior és una part fonamental d'aquest impuls als sectors econòmics. Amb aquesta promoció turística a l'exterior s'hi destinen 9,7 milions d'euros, que és una partida similar a la de l'any anterior, però tenint en compte que l'any anterior es va realitzar l'Expo de Saragossa i que el cost d'aquesta Expo va ser d'1,8 milions d'euros, això vol dir que aquest pressupost podrà invertir aquests 1,8 milions d'euros que es va destinar a l'Expo de Saragossa en fer més promoció i més campanyes turístiques a l'exterior;

a agricultura hi destinem 3,5 milions d'euros;

a l'administració del transport 1,4 milions d'euros;

2,8 milions d'euros al desenvolupament d'activitats econòmiques i al foment de les iniciatives empresarials i d'innovació.

El Govern potencia també les inversions destinades al desenvolupament de les infraestructures del nostre país. Aquest esforç inversor permetrà que, en un termini curt de temps, aconseguim una millora de l'accessibilitat i de la mobilitat, i generarà un efecte multiplicador sobre el conjunt de la nostra economia.

El pressupost de l'exercici 2009 preveu una inversió en infraestructures per un import de 82,6 milions d'euros dels quals 36,4 es financen mitjançant el pressupost i 46,2 mitjançant les noves fórmules de finançament d'obra pública.

Amb tot, la inversió del Govern en infraestructures i altres, és a dir, el capítol 6 ascendeix a 96,5 milions d'euros.

De les partides previstes en el pressupost s'inverteixen 21 milions d'euros en carreteres generals i infraestructures viàries, així com en el seu manteniment i conservació, cal destacar també els esforços pressupostaris en matèria de tractament de rius i torrents.

El pressupost de l'exercici 2009 preveu realitzar mitjançant les noves fórmules de contractació i finançament d'obres públiques les següents obres: la desviació de Sant Julià; el túnel dels Dos Valires; la desviació de la Massana; i les infraestructures del transport, és a dir l'heliport.

La consecució de l'adjudicació dels contractes de concessió d'obra pública durant l'exercici 2009 farà possible que el Principat tingui enllestides unes infraestructures modernes en menys de cinc anys, amb un cost total de 322 milions d'euros, el pagament dels quals, és cert que es diferirà en el temps, de forma que es garanteixi un model viable de sostenibilitat econòmica per als futurs exercicis, ja que amb aquest diferiment es pretén retornar capital i interessos.

Seguretat ciutadana i justícia també és objecte d'incrementos per part del Govern en la presentació d'aquest pressupost del 2009.

La Policia s'incrementa un 4,38%; Prevenció i Extinció d'Incendis s'incrementa una 8,74%; el pressupost de funcionament de la Justícia un 8,54%; i les inversions tant pel que es refereix a la nova seu de la Justícia en 4,3 milions com 1 milió d'euros que van destinats al Centre Penitenciari.

En un context econòmic com el que hem descrit a l'inici, el pressupost de l'Estat per a l'exercici 2009 se centra en la prudència financera i pressupostària.

El Govern preveu disminuir els ingressos corrents en un 3,54%, fruit del decreixement dels impostos directes i indirectes. Tot i aquesta disminució, el pressupost es tanca equilibrat, amb un petit superàvit de 102.000 euros.

A aquest equilibri pressupostat, és cert com deia el Sr. Bartumeu, s'hi ha d'afegir la xifra que s'ha previst en concepte d'altres ingressos patrimonials motivats per la concessió de l'obra del túnel dels Dos Valires. La percepció d'aquest ingrés possibilitarà la reducció de l'endeutament a curt termini en aproximadament aquests 80 milions. I per tant, es podria dir que això és una reestructuració del deute públic de l'Estat.

Així mateix cal recordar que a finals de l'any 2009 venç el deute públic existent en l'actualitat el qual es preveu renovar a finals del 2009 per un import de 260 milions d'euros, xifra que es manté intacta amb el que s'havia emès fa quatre anys.

El pressupost per a l'exercici 2009 manté per tant, una línia continuïsta i fidel amb el programa que es pretenia assolir a l'inici de la legislatura, que era el de l'estabilitat pressupostària.

En el context econòmic actual aquesta estabilitat pressupostària és la base per assolir un creixement econòmic sòlid en el futur.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. ministre per la seva intervenció.

Fariem, doncs, ara una breu pausa d'uns 15 minuts perquè els consellers i grups parlamentaris puguin preparar les seves intervencions.

(Són les 11.05h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 11.20h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió. Continuariem, doncs, amb el Sr. president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata que ha presentat l'esmena a la totalitat.

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, per ordre en les respostes en què s'han desenvolupat les intervencions, entenc jo, alguns han estat així altres no semblava, a la defensa d'una esmena a la totalitat, que és el punt de l'ordre del dia. En primer lloc agrair a Renovació Democràtica, al conseller Ricard de Haro que no aprovi el pressupost, i que no ho faci compartint, com ha dit, els criteris en els quals hem fonamentat la nostra defensa a l'esmena a la totalitat.

Pel que fa a la intervenció de CDA + Segle XXI, deia, fa un moment, tota la primera part del president Enric Tarrado, em semblava que no estàvem discutint el punt de l'ordre del dia que tocava. Semblava més aviat una reflexió política general d'un debat d'orientació o d'un balanç de final de legislatura. Perquè les lleis econòmiques, la falta d'acord per la qüestió de les relacions amb Europa, em sembla que potser no és avui, i per tant, jo, tot i que tinc coses a dir, i algunes en la línia del conseller Tarrado, no m'hi referiré.

Les seves esmenes parcials a les quals ell s'ha referit, qüestionen el pressupost presentat pel Govern. Qüestionen, jo diria fortament. Tant el qüestionen que en referència a la maniobra de maquillatge del túnel dels Dos Valires, jo crec que el fan trontollar decisivament. Després parlaré del que ha dit el Grup Parlamentari Liberal sobre aquestes esmenes. Però és clar, fonamentar un pressupost sobre el suport al turisme, al comerç o a la construcció, estem d'acord amb vostè, Sr. Tarrado, però si analitza, com segur que ho ha fet amb el pressupost que ha presentat el

Govern liberal, no hi pot trobar res d'això. I d'això ens queixàvem nosaltres en la nostra defensa. I per tant, no entenc que després d'haver dit això, vostè digui que estan raonablement satisfets del pressupost presentat, tot i que hi ha remarcat diverses observacions, no?

Per resumir, m'hauria agradat més algun comentari sobre l'inflament exagerat de les previsions d'ingressos, que tal i com he exposat jo, no és només en aquest pressupost sinó que ja ve dels dos exercicis anteriors, els quals vostès finalment van donar suport al pressupost.

Què passarà el mes vinent, una vegada la Comissió de Finances hagi resolt el tràmit de discussió de les esmenes i s'hagi de votar aquí definitivament el pressupost? Si a vostès no els hi accepten l'esmena relativa al túnel del Dos Valires, i no hi ha cap altra esmena que modifiqui el desequilibri pressupostari, jo crec, sincerament, que haurà de buscar una altra argumentació en l'hipotètic cas que cregués legítimament que han de donar suport al pressupost del Govern.

El Grup Parlamentari Liberal, és clar, a nosaltres no ens estranya que el seu grup comparteixi la voluntat de carregar cap a les generacions futures la feixuga hipoteca del túnel dels Dos Valires i altres obres. Per això donen suport al Govern que ha presentat aquest pressupost. Però ja veurem si es veuen obligats, tal com ja han obert la mà a acceptar les esmenes de CDA + Segle XXI, els hi quedarà un pressupost bastant desmanegat. No sé com ho acabaran d'apedaçar això. I si no les accepten, arribarà l'hora de la veritat per uns i altres, pels que tenen la clau i per vostès que volen allargar aquesta legislatura fins l'últim minut.

Ens ha parlat, Sr. Jordana, o ens ha llegit una sèrie d'incrementos en la despesa, però és clar, també és normal, doncs, s'ha oblidat altres increments importants. Jo només li'n recordaré dos.

Despeses financeres, 26,3% d'augment entre el 2009 i el 2008, i si anem a buscar la comparació amb 2009-2007, 102,5% d'augment. Ens presenten gairebé, ara, 30 milions en despeses financeres.

Els passius financers encara és més espectacular. El 2009 en tenim 349 milions, gairebé 350. El 2008 n'hi havia 12,5 milions. 2.702,5, gairebé no ens sortia a la calculadora: 2.702,5 d'augment.

Aquests augments no els ha recordat; els hi recordo jo.

Tant vostè com el ministre, que ara tot seguit m'hi referiré, ens diuen "no, és que hi ha importants augments...". Bé, però, jo li llegiré molt ràpidament, programes retallats.

4212 infraestructures escolars: -72%.

4312 infraestructures esportives: -77%.

Patrimoni natural: -74%.

Infraestructures culturals: -76%.

Recerca, conservació, difusió patrimoni cultural: -31%.

Promoció i acció cultural: -39%.

Riscos naturals, infraestructures de proteccions: -80%.

Pla sectorial, noves infraestructures viàries: -90%.

Bé, doncs, això deu ser un pressupost que recull tot el necessari.

I acabo, jo crec que un president de grup parlamentari hauria d'haver constatat, també, que aquesta situació que reiteradament hem vingut denunciant que els empresaris no cobren en aquest país, que cobren tard, no es dona només en els empresaris. Aquí, des del Ministeri de Finances sempre ens volien presentar les factures dels empresaris i ciutadans que se'ns queixen, no?

Miri la insolvència del Govern al qual vostè li dona suport, ha arribat a tal extrem, que el Govern no ha pagat al Consell General des del dia 1 d'octubre, -miri si portem dies, ja estem a 18 de desembre-, el Govern no ens ha pagat al Consell General la suma corresponent al quart trimestre 2008 del nostre pressupost: 3.400.000 euros, que com que no els té, no ens paguen.

El ministre ha fet una exposició de defensa, com és normal, del seu pressupost, i per tant, entenc que no ha contestat bona part del que jo havia dit, i ara m'hi referiré. Ens diu que va escriure la presentació a primers de setembre per intentar excusar el desajustament evident del seu text amb la realitat present. Però és clar, ho va escriure a primers de setembre, però ens el va portar aquí el 17 d'octubre. De la primera setmana de setembre al 17 d'octubre havien canviat molt les coses, i el que és evident, ell mateix ho reconeix, que no es va pas molestar a intentar actualitzar la presentació.

Jo entenc que no ho canviï, perquè ell mateix ens diu ara aquí fa un moment, diu "no, la idoneïtat del pressupost continua vigent malgrat el desajustament de la presentació". I diu que "estem millor que els països del nostre entorn".

I ens parla de les lleis de mesures urgents. Jo no m'hi referiré ara, perquè està a l'ordre del dia, ja ho discutiran a la tarda, suposo.

Campanyes turístiques, s'hi ha referit en dues ocasions al principi de la intervenció, i després quan feia una mena de resum per ministeris, i em diu que intenta excusar el fet que hi dediquen els mateixos diners, dient que com que recuperen un milió i escaig de l'Expo, ho aplicarem a les campanyes.

En tot cas, el que no diu i que tots sabem, és que continua la davallada de visitants, entre altres coses, per desajustament de la nostra oferta i, essencialment, per manca de suport del Govern als operadors turístics, als hotelers i als empresaris del sector.

El benestar social, un dels quatre pilars de la política liberal conservadora, seria un aspecte del pressupost que portaria un increment important. Evidentment, com si no ho hagués sentit, no en parla de la pífia, evident, quant a la Llei de la CASS, no ho contesta, com si no hagués passat, quinze dies, la Llei no comporta un ajustament dels pressupostos, i aquí no passa res.

L'increment global social, miri, si repassem els debats de pressupostos anteriors, com tots deguem haver fet, -o almenys vostè i jo sí-, nosaltres hem insistit molt els tres anys anteriors en despesa social. Aquest any és evident que l'han augmentat en les matisacions que ara diré. Bé, doncs, estem amplament satisfets. L'única llàstima per a les ciutadanes i ciutadans que se'n puguin beneficiar és que haguem hagut d'estar picant ferro fred durant més de tres anys perquè finalment s'avinguin a millorar determinades partides socials.

És clar, dir-nos que la subvenció al CAI, -al Centre d'Acolliment d'Infants-, representa un 75% d'augment i que això és un gran èxit de política social. Miri, només faltaria. Aquest Centre, dissortadament pel país el tenim ple de gom a gom, i si el tenim ple de gom a gom, doncs, s'ha d'augmentar. Però potser, també, que el pressupost serveixi per reflexionar i altres partides que es retallen, -que potser no s'haurien de retallar-, de la qüestió social que es deriva pel fet que tinguem ple de gom a gom el Centre d'Acolliment d'infants.

És clar, gran suport a l'escola. Miri, l'aplaudim i només faltaria, però acabo de llegir fa un moment: retallada en infraestructures escolars -72%.

Sanitat, importants avenços en sanitat, bé, sí i no. Globalment s'incrementa el pressupost del SAAS un 17,7%, i passa de 51 milions a 60 milions, però aquest increment hauríem de reconèixer que s'explica en bona part per la despesa de personal que es dispara, i passa de 31 milions a 37 milions, un increment del 18,9%, és a dir, pràcticament, del 19%.

Dos minuts sobre l'anàlisi del pressupost del transport sanitari, que sap que és un tema que nosaltres el considerem emblemàtic de la seva mala política de privatitzacions amb subvencions acompanyades. Això ens serveix per adonar-nos cap on ens porta aquesta política. El pressupost global 2.700.000 euros, dels quals 1.353.000 euros de

transferències corrents a empreses privades; un 26,2% d'increment en relació al pressupost 2008, 26,2%.

La desviació, a més a més, en relació a la quantitat prevista, que se'ns deia fa un any i mig en el Pla director del transport sanitari d'Andorra, és espectacular. Llavors se'ns deia, i així està escrit negre sobre blanc: "que la subvenció total a empreses privades seria de 617.874 euros". Això ens ho van dir el maig del 2007. La realitat pressupostària és que les transferències a les empreses privades, amigues o no amigues, es veuen augmentades en un 119% de la previsió d'aquell Pla director.

Impuls als sectors econòmics... Allò del turisme ja m'hi he referit, no em repetiré.

Les obres públiques, entre peatges a l'ombra i retallada d'un 90% en noves infraestructures, no hi veig aquí un gran avanç pressupostari.

I per acabar, Sr. síndic, ja, la reestructuració del deute, l'explicació d'això sí que ens ha deixat bastant esmaperduts. Diu "no, tot això del deute és que ho fem com una reestructuració global", com si això fos també el que acostumen a fer o que es veuen obligats a fer alguns empresaris. I és clar, la pregunta que surt és : com la fem aquesta reestructuració del deute, Sr. ministre? La pactem a Euribor, a Euribor més un quart de punt? Potser, com que vostè és molt negociador a Euribor menys un quart de punt?

No. Resulta que reestructurem el deute per anar a pagar un 10% en aquestes obres, 3% de manteniment, +7%. Ja ho hem vist amb el CTR, no?

Això és una reestructuració del deute? Això és de llibre, de manual, i si em permet, i li dic sense cap mena d'acritud, això gairebé és de premi Nobel, pretendre que això és una bona reestructuració del deute. Això és una reestructuració del deute catastròfica per a les finances públiques.

I torno a repetir, les despeses financeres en aquest pressupost augmenten el 2009 en relació al 2007 de 102,5%. Ja he dit que paguem cada dia 100.000 euros pel servei del deute. I els passius financers es disparen fins a uns límits que la calculadora no pot assumir, i segur que les finances públiques tampoc poden assumir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Bartumeu.

Hi hauria alguna intervenció?

Sr. Enric Tarrado, president del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Per contestar a una cosa que ha dit el Sr. Jaume Bartumeu. Miri, jo puc admetre les observacions que ha fet sobre la meva intervenció o les discrepàncies amb el que hagi pogut dir en la meva intervenció, però jo crec que també ha d'admetre que la visió potser no sempre pot ser coincident, en algunes coses sí i en d'altres no. I jo el que he fet és intentar, doncs, donar la nostra visió del que pot ser o del que ha d'arribar a ser el futur d'Andorra, no?

En un punt de la meva intervenció també he dit que era un pressupost que més o menys ens podia anar. Jo el que sempre havíem defensat des de l'inici de la legislatura és que Andorra com a Estat hauria de tenir uns pressupostos sense dèficit. I aquest aparentment és un pressupost en el qual no hi apareix cap dèficit.

I el que li puc dir i li puc repetir, i aquí agafo la paraula al president del Grup Parlamentari Liberal, quan s'ha ofert o ha dit que estaria obert, doncs, a discutir a fons les esmenes que hem presentat, que van, com ha dit vostè, a mirar de limitar, doncs, enormement les infraestructures finançades a llarg termini.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Tarrado.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Jordana, president del grup.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, això que diu vostè, Sr. Bartumeu, que es carrega a les futures generacions només les càrregues hipotecàries, em sembla que ho ha fet anar així; a veure, sí que és veritat, però de l'altre costat jo crec que ha de reconèixer que no solament es deixen càrregues i deutes, sinó que això va a l'altre costat de la balança, doncs, hi ha unes infraestructures que queden i una riquesa. A veure, això no es pot negar. No és que es deixin deutes i res més, sinó que aquests deutes van a l'altre costat, hi ha unes infraestructures, vies de comunicació, túnels, que això queda i jo crec que això forma part de la riquesa d'un país. Jo crec que això m'ho haurà de reconèixer.

Amb això no vull dir que no s'hagi d'actuar amb prudència, amb equilibri, tot el que vostè vulgui. Però bé, no es pot solament veure el costat del

deute, s'ha de veure el que queda realment i materialment.

Amb la negociació de les esmenes, doncs, bé, jo agafo la paraula al Sr. Enric Tarrado que ho acaba de manifestar. És normal que un pressupost es discuteixi, ja ho hem fet altres anys. I per a nosaltres, el prioritari és que hi hagi pressupost. A partir d'aquí, perquè hi hagi pressupost i aquest text que ha presentat el Govern, doncs, pugui entrar a la comissió, doncs, el primer és que la fase d'avui, que és l'esmena a la totalitat, doncs, no tiri endavant. Perquè si tirés endavant, doncs, a partir d'ara ja no hi hauria possibilitat d'entrar en Comissió i en tot cas ens tornariem a trobar d'aquí a uns mesos.

Amb el que diu vostè que jo no he dit, que diu que hi ha partides que es rebaixen, doncs, bé, la visió també és diferent. Jo veig allò positiu i en el que crec, és en els criteris, els bons criteris amb els quals el Govern ha fet aquest pressupost. I vostè veu allò negatiu.

El que diu vostè de negatiu, doncs, nosaltres entenem i per això he volgut recalcar els criteris amb els quals el Govern ha fet aquest pressupost, que prioritza i centra els esforços en allò o en aquelles partides o àrees o sectors que en aquests moments, doncs, crec que són els procedents i per això compartim el criteri del Govern.

I per últim, doncs, gràcies per recordar-me allò de l'assignació del grup parlamentari, però bé, jo crec que tampoc no és aquí el moment de fer-ho. Jo crec que fem sovint Juntes de Presidents, i si es tracta de reivindicar aquest fet, doncs, jo crec que en la Junta de Presidents se n'hagués pogut parlar,

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Realment un dels moments més àlgids o més importants de la vida parlamentària és quan es parla del pressupost. I quan el Govern ha d'afrontar una esmena a la totalitat és una bona ocasió... a mi m'ha semblat entendre que aquí, doncs, hi havia engany. Jo crec que és un excel·lent moment per confrontar idees, per presentar arguments i posar, al costat, dos models, dos polítiques i dos maneres de veure.

S'ha dit que el neoconservadorisme liberal, -jo a partir d'aquesta idea vull recordar que aquest Govern és un Govern liberal, reformador, progressista i modernitzador. Almenys així m'atribueixo aquesta voluntat.

Aquí tenim un exemple claríssim del que està passant al món i el que és la globalització o la mundialització, que a tots ens afecta. Fa si mesos tot just, el 19 de juny, al debat d'orientació política, estàvem escandalitzats del preu de les primeres matèries, i sobretot del petroli, que estava a 150 dòlars el barril. Avui el tenim a 40. Qui podia haver previst un canvi tan brutal d'aquesta situació? I això afecta a tothom des del país més humil al país més ric.

Però no sols això, sinó el coure que estava al juny a 9.500 dòlars la tona, avui està a 3.555 dòlars la tona.

I el blat, un producte alimentari essencial, estava a 1.000 dòlars el *boisseau*, i avui està a 513.

Aquests canvis tan radicals, com volem que no afectin a tots els països i com no volem que ens afectin a Andorra. Doncs, és normal que si havíem previst un creixement d'1,5, avui ja diem, i tots hi estem d'acord, Andorra entra en crisi. Però tothom hi entra en crisi, no se n'escapa ningú. I tots, des del Fons Monetari Internacional als governs de la Unió Europea, tothom ja va abaixant i van fent les revisions i a la baixa. Tothom ja ha acceptat que el 2009 serà un any duríssim de recessió universal.

Per sort a Andorra no tenim massa indústria. Llavors, els expedients de regulació d'ocupació no tenen la incidència que tenen a casa dels nostres veïns, que és dramàtic, els acomiadaments que estan arribant. I això veiem, doncs, l'escalonat de les quatre crisis: mediambient, alimentària, energètica, financera. Ara ja està tocant a la social. Esperem que no contaminin també a la crisi política. Que almenys aquí a Andorra m'esforçaré molt per no haver d'explicar aquestes situacions.

Primer voldria fer quatre dades per no desanimar més del compte el que vulgui entendre la situació real de l'Andorra d'avui, del desembre del 2008.

Primer les xifres de les importacions, perquè Andorra és un país comercial, recordem i acceptem que és un sector importantíssim. Doncs, les importacions fins al novembre 2008 són 108,2 milions, -el mes de novembre-, i fins el mes de novembre 119 milions.

Respecte al novembre del 2007, o sigui del gener al novembre: 1.287. Baixa -6,9%. Una dada indiscutible pel que fa a les importacions.

Pel que fa als ingressos, els ingressos de mes de novembre són de 13 milions. Els ingressos fins al

novembre: 135,8 milions. I el mateix període de novembre 2007: 137,5. Doncs, baixa d'1,3.

O sigui que la fi del món encara no està arribant.

Pel que fa a la població, i això és per a mi una dada fonamental que m'ha desorientat, i encara em continua desorientant.

La població d'Andorra el mes d'octubre segons les dades oficials del Ministeri d'Interior coordinat amb els comuns d'Andorra, és d'una població de 84.286, que és un creixement d'1,65 respecte a l'octubre 2007. Vull dir que és una realitat que la crisi afecta, però que molta gent que potencialment haurien marxat o han marxat, han tornat i troben que a Andorra les xarxes de protecció, ja siguin educatives, ja siguin socials, ja siguin de protecció de la seguretat social, comparant-les troben que aquí la crisi la passaran més bé que en altres llocs.

Una altra dada, que almenys a ulls del Govern és significativa. El que podem dir la massa salarial. El salari de l'economia andorrana. Només a tall d'exemple, l'any 2005, 824 milions, l'any 2006, 896, l'any 2007, 944, i fins al setembre 2008, 710. I comparant fins al setembre 2007, 697. El que ens fa dir més o menys, comparant el que és comparable, que la massa salarial d'Andorra creix.

Si també comparem el salari mínim, que està a 1.891, doncs, representa un creixement d'un 6,4%... perdó, el salari mitjà.

Això demostra inconscientment o conscientment que la productivitat a Andorra va agafant forma. O sigui quan el salari puja vol dir que les economies de les empreses entenen que per donar qualitat s'ha de remunerar correctament el seu equip humà.

També és veritat que la política del Govern sobre immigració, de frenar, quasi sistemàticament, noves quotes per protegir el mercat interior laboral, també és una bona mesura.

El Govern ja hem dit que revisem la tendència de creixement a la baixa. Reconeixem que l'hivern social que s'anuncia, doncs, creiem que no hi haurà hivern social. Per què? Perquè la nostra política solidària activa del Ministeri de Benestar i Família, escalfa, ajuda i protegeix. És un dels pocs països del món en el qual ho podem fer cas per cas, persona per persona, família per família.

Fallida tècnica. Ja és un clàssic de la terminologia parlamentària en aquests temes. Doncs, jo no vull pas apel·lar a Standards & Poors, però sí que li diré un altre cop el deute del país: deute país. El deute país és de 260 milions, si posem el curt 150 i tots els comuns barrejats, aproximadament, 150 més. Total estaríem a 560 milions de deute país. Si veiem el cas extrem europeu, que és el pitjor, el cas d'Islàndia,

que és 700 vegades el PIB, que és l'extrem pèssim d'una política desastrosa. Però si ens comparem amb el cas d'Itàlia està a 300 vegades el PIB, Itàlia que no és pas un país amb una economia malaltissa.

Vull dir que el nostre és el 28% del PIB. Recordem que a criteri de Maastrich, perquè si el dia de demà Andorra volgués presumir si compleix els estàndards, aquests són 60. O sigui que encara estem a la meitat del que es pot permetre, el que es diu una bona gestió econòmica financera internacional.

El Govern no improvisa, cregui'm. Que quan parlem de política fiscal al Govern, el Govern té la responsabilitat de governar i, com a tal, evoluciona la seva fiscalitat de forma que no perjudiqui l'economia. És veritat que el model fiscal directe actual al moment que hem de reajustar l'oferta dels nostres béns i productes, s'ha de revisar. Ja hem dit que ara farem... *inclús* va ser una proposició del Consell General, que ens demanaven resumir en un sol text totes les taxes indirectes. I el Govern s'anticipa, i ja diu que estem preparant un IGI, un model d'IVA simplificat, de forma que quan tindrem la comptabilitat, -perquè això s'ha de dir-, quan es té la comptabilitat en podem parlar seriosament de posar un model de fiscalitat indirecta que sigui traslladable, repercutida per pagada.

Això s'acompanya, naturalment, d'una fiscalitat sobre els beneficis i, naturalment, d'una fiscalitat sobre els no residents. Tot això, doncs, el model que sembla que no el veuen, cregui'm que l'anirem explicant constantment, que ja el tenim a punt, acabat i enllestit, i que tothom el podrà confrontar, examinar, i analitzar.

En aquest debat, doncs, sempre rebem l'artilleria acostumada de fer por, que és enganyosa, que creem confusió. Jo crec que, i ho reclamo en benefici del dubte, que aquest Govern treballa per servir únicament a l'interès general.

Deixi'm presumir una miqueta de política social.

Pel que fa al Ministeri d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esports, que són quasi 69 milions, són 59,3 milions d'euros, representa un creixement del 6% respecte al pressupost de l'any passat. Però si comparo el primer pressupost d'aquest Govern del 2005, té un creixement del 51% (51%).

I l'altra estrella de la casa, que és el Ministeri de Salut, Benestar, Família i Habitatge, que són 35,3 milions d'euros, creix un 20% respecte a l'any passat, però si el compara amb els 16,3 milions de l'any 2005, fa un creixement del 115%. Això és l'orgull d'aquest Govern, i aquesta és la resposta que donem al ciutadà, que aquest viatge a la desesperança, que sembla que s'anuncia, no passarà. Aquí hi ha

esperança, aquí hi ha solidaritat, aquí hi ha ajuda individualitzada.

La nostra política, quina és? És estabilitat pressupostària, i reconeixem que les infraestructures de vegades sembla, -com hem parlat amb les escolars-, han hagut de dependre dels plans d'urbanismes de certes parròquies, i això comporta que el projecte inicial s'ha de revisar, com no pot ser d'altra manera, amb l'adequació, la disposició del sòl públic per poder fer projectes fonamentals d'educació. Es pot dir també que és una altre acord universal d'aquesta Sala, que educació és prioritari, i que arreu del món reconeixen que la sortida d'aquesta crisi només passa per l'educació, la formació, la preparació, que és el que obra la porta a la innovació, a la creativitat, i, per tant, a fer una economia més competitiva.

De vegades, Sr. Bartumeu, me n'alegro perquè utilitzem paraules molt similars. Andorra per competitivitat, per recuperar la competitivitat hem d'invertir cada vegada més en educació, en preparació i en infraestructures.

Parlem una mica d'infraestructures. Què fa el Govern? El que tots els governs del món fan, perquè ara sembla que descobreixen Keynes, John Mainer Keynes. Aquell home en el moment de crisi ja va dir "hem d'invertir fora, hem de fer una inversió forta, en equipament, en inversió", que ja tenia una equació clàssica que havia d'equilibrar-se amb l'estalvi. Però aquesta inversió és una necessitat cíclica. Quan el cicle està a la baixa com aquest i que s'ha d'afrontar aquestes situacions de baixa de renda per l'activitat, només hi ha l'acció pública de les infraestructures per -vostè diu que no ajudem- ajudar al sector de la construcció, però en obres coherents, intel·ligents, que, certament, trasllada el deute a generacions futures, però a generacions futures que ja han nascut, no les que han de néixer, i que arribaran a un país amb preparació adequada d'un equipament modèlic, almenys de mobilitat, que és el que el país ens demanava, i que amb un criteri objectiu, no es pot negar la revolució que ha fet aquest Govern i l'anterior, amb el Pla d'infraestructures sectorial. I el desviament de Sant Julià que era una peça essencial, amb dificultats o sense, hem aconseguit de posar-lo en marxa, i ben aviat en podem veure els primers resultats.

La negociació del deute que a vostè li sorprèn tant. Tots els Govern del món, amb desordre del mercat financer, i gràcies a Déu que ja comencem a veure bones mesures que ens afectaran seriosament.

El Japó que en saben molt porten deu anys de crisi financera i crisi immobiliària. Ja van inventar el tipus d'interès zero. Vol dir un tipus d'interès inferior a la

inflació. Recentment Suïssa ja ho ha fet, perquè els seus comptes públics els hi permet, i ja ha passat aquesta situació. I fa dos dies, la Reserva Federal també ja ho ha fet. Esperem amb candeletes quan la gent de Frankfurt ho faci, i ens afectarà enormement l'economia andorrana. Perquè aquest refinançament s'haurà de fer en funció dels mercats financers i en funció de la cotització de l'Euribor, que el fixen uns senyors en funció dels seus criteris. Però cregui'm, no ens pregunten pas l'opinió a Andorra.

També m'ha sorprès quan parla, que ja és una clàssic també dels nostres debats, de l'absència d'acostament a Europa. Jo també, respectuosament li dic, que no és cert. Almenys, creiem que ens hi acostem, que parlem, i que amb aquesta macro-crisi financera, econòmica i de confiança del capitalisme en general, tots ens hi hem fixat. I ahir a FR3 hi havia un programa especialitzat sobre paradisos fiscals i, almenys, -no el vaig seguir de punta a punta-, no vaig veure en cap moment Andorra. Parlaven de quins bancs francesos estaven establerts als paradisos fiscals, i com no podia ser, i l'Eric Woerth explicava de quina manera. Però sempre Andorra, per sort o per feina ben feta, no estem a la primera línia dels responsables d'aquesta gran crisi.

Doncs, que vol que li digui. L'acostament a Europa és una prova que hi estem bastant a prop, perquè Europa no és una entelèquia, són estats, i els estats membres parlem i parlem constantment. I parlem amb el primer cercle de socis que és Espanya, França i Portugal, els tres socis estan inflats perfectament de la nostra estratègia i de la nostra política. No el cansaré pas explicant-li el que vol dir fer un document de doble imposició un cop el mapa fiscal s'hagi acabat. Aquest és l'únic camí que ens traurà de la llista de paradisos fiscals, i és l'únic camí quan sortirem per esforç propi; no com els altres cinquanta i escaig que fent cartes de compromís els van traure, però hi haurà una revisió duríssima que passarà aquest primer semestre 2009, en la qual l'OCDE haurà d'ensenyar les cartes de tots i cadascun dels paradisos fiscals que estan sota l'espot o del microscopi.

Amb aquesta situació creiem que les relacions fiscals, financeres amb Europa no ens n'allunyem, ans el contrari, ens apropem amb serietat, a poc a poc, perquè hem d'anar amb proves ben fetes. Per poder fer fiscalitat fa falta comptabilitat, per sortir d'una zona d'opacitat o de por, que era la por de l'inversor estranger. Ja hem fet una Llei parcial, imperfecta, però que és un canvi fonamental del que serà Andorra el dia de demà.

I doncs, aquesta situació està molt ben dirigida pel que vostè qualifica del primer violí. El primer violí d'una gran orquestra, cregui'm, i que fa molt bona

música, i és la garantia... això no és l'orquestra del Titànic, no rigui, això és una orquestra de debò.

(Se senten veus)

Una orquestra simfònica que acompanya el país per tirar endavant una situació difícil, que el 2009 serà molt difícil, és veritat, però que cal tenir a l'hora de la veritat.

Llavors vostè diu que som uns inseqüents. Jo entenc que som lògics i que som coherents.

Vostè diu que som ineficaços. Jo dic que som eficients.

Llavors diu que som injustos amb la part més feble. Jo li asseguro que aquest Govern és solidari amb tothom que ho necessita.

No puc deixar de passar la invitació que m'ha fet el Sr. conseller de Haro. Em diu que té una premsa extraordinària perquè dissolgui el Consell General, i que ho va explicar. Jo només recordo que me'n va parlar. No vaig pas entendre els arguments, però entenc que tingui interès per tal que es facin les eleccions ràpid.

Però què li fa pensar que li anirà ara més favorablement que fa quatre anys? O bé esperar dos o tres mesos canviarà gran cosa? La meva obligació, que per això em va elegir aquest Consell General, és defensar l'estabilitat, la normalitat i tinc un mínim de reglament o de criteri polític, que sé que quan hi ha una votació greu que el Govern perd, doncs, o hi ha la qüestió de confiança o s'anticipen les eleccions. Però com vostè ha pogut sentir, els consellers generals de CDA + Segle XXI, per la boca del Sr. Enric Tarrado, ens explica clarament que... també de tant en tant diu que això no és un emirat àrab. Ja ho sabem que no tenim petroli, però tenim una altra força que és boníssima, eh? que és la capacitat de treball i d'esforçar-se d'aquest país. I això ho sabem. Aquest és el nostre petroli: el treball i l'esforç.

Que augmenten les despeses de funcionament? És veritat. El SAAS és clar que ha augmentat. Però recordem que estem a punt d'obrir el nou centre del Cedre amb cent cinquanta persones, noves places de treballadors socials, i allà estan apuntats. Vull dir que és normal. I cada cop que presumim de millor medicina, és perquè hi ha millors professionals que arreu del món els estan estirant, i aquí si no puguen els salaris, perdríem qualitat de servei.

Doncs, amb el Sr. Tarrado, que ha fet una perspectiva molt correcta, dient que ha sigut una legislatura ni fàcil ni plàcida, però ha sigut intensa, i cada cop que hem parlat de pressupost, amb un gran exercici de responsabilitat i de criteri polític, obliga al grup parlamentari... -ja ho diu que amb el Govern no gaire-, però amb el grup parlamentari hi té molt

bones relacions. Doncs, jo ja en tinc prou i em considero feliç que tingui bona relació amb el grup parlamentari, i cregui'm que també l'aprecien molt la seva manera de treballar. Per això vull dir que ja tenim el joc fet aquí. Ja veiem que hi ha abstenció. Vostè votarà a favor de l'esmena a la totalitat. Doncs, jo crec que la tramitació d'aquesta peça fonamental que és el pressupost, seguirà el seu curs.

Creiem sincerament que aquest Govern defensa una política d'infraestructures, de contenció de la despesa, d'enfrontar la crisi amb serenitat, amb tranquil·litat, i mai enganyant, dient la veritat, perquè el nostre poble és madur i sap i té una gran cultura econòmica d'entendre que el que està passant al món és molt més dur que la crisi del 29. És una crisi nova, original, única, i que molt pocs saben analitzar, ni donar-li el tractament adequat. La prova és que cada dia surten amb sorpreses noves que ningú pot arribar a entendre, com amb la catedral de la finança, que és *Wall Street*, passant el que està passant i el que ha passat fa poques setmanes.

Això desorienta a qualsevol, i és normal que el ciutadà, del primer a l'últim, hagi perdut confiança amb el sistema financer, i que costarà molt recobrar confiança i expansió.

Però els petits països, crec jo, que si fem aquesta política de contenció, de reforma i de modernització, tirarem endavant.

Doncs, jo només agrair això de la bona disposició de CDA + Segle XXI de presentar les seves esmenes parcials, amb tota la sobirania i llibertat, i demano al nostre president, doncs, que faci com l'any passat, que no permeti que aquest pressupost no tingui la majoria parlamentària suficient per ser aprovat i per tirar endavant.

Per últim, el president del nostre Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Jordana, ja ho sap, no perquè siguin curtes són menys intenses les meves manifestacions d'agraïment, de total confiança amb la seva tasca, i que ens sentim plenament recolzats, que és el que falta. Perquè al final, aquests dies està passant el mateix debat a París i a Madrid, i allà a París van tancar a la nit, llarga; i a Espanya, ja veieu que les negociacions per un pressupost és una feina dura, difícil, complicada, però és el normal, corrent i ordinari de la vida parlamentària. És una peça de diàleg, de discussió, de pacte, però l'important és que el país no surti perjudicat d'aquesta situació.

M'he permès analitzar, per exemple, les persones. O sigui, el pressupost que estem analitzant, respecte a l'any passat, l'any passat vaig parlar de 787 milions que era l'Administració general 431, el de la CASS 189, el de FEDA 74,4 i el d'STA 91,6. Total: 787.

Aquest any l'Administració general 447, 2, el de la CASS 204,5, el de FEDA 82, el d'STA 93,5. Total: 825,4 milions. Vol dir 4,8% de més.

Però a mi el que em preocupa són les persones. Les persones que depenen d'aquest pressupost són 3.625 contra 3.672 l'any passat. O sigui, hem reduït una mica el conjunt. Al Govern n'hi ha 2.390, al SAAS 800, a l'STA 237, a FEDA 99 i a la CASS 99. Total: 3.625.

Això són dades humanes i dades econòmiques, i per això aquest debat a ulls del Govern és tan important, i a ulls del Govern aquest pressupost és el millor, el més adequat, i el més necessari per tirar endavant la lluita contra la crisi econòmica que també toca a Andorra, com toca a tots els països del món.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Entraríem, doncs, si hi ha algun altre torn d'intervencions.

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

El president del Grup Parlamentari Liberal em vol matisar el que jo he dit sobre el fet que es carrega els deutes a les generacions futures, i em diu que els hi deixarem o els hi deixareu unes brillants infraestructures. Sí, però no s'oblidi del finançament d'aquestes infraestructures. És clar, un finançament amb una reestructuració brillant del deute al 10%, és un finançament que a cap família, jo m'he referit a l'exemple de famílies empresàries, ni cap família, ni cap bon pare de família, ni cap empresari assenyat, acceptaria que aquesta és una bona manera de deixar unes infraestructures o de deixar els fills que paguin una hipoteca.

Que per a vostès el prioritari és que hi hagi un pressupost. Miri, per a nosaltres també. Però nosaltres creiem que hi ha d'haver un bon pressupost, un bon pressupost és aquell que pugui servir per relançar l'economia, i aquí no m'han donat cap argument que em demostrï que el que he dit s'escapa d'una bona anàlisi del pressupost. M'han de dir a veure com pot reactivar l'economia un pressupost com aquest, com pot ajudar realment a les empreses i a les famílies un pressupost com aquest.

O m'he explicat malament o vostè m'ha entès malament, i acabo. Jo no li he dit la subvenció als grups parlamentaris, la subvenció al Consell, al la

institució. O sigui al Govern al qual vostè dóna suport, no solament no respecta els contractes amb les empreses i els paga tard i malament, sinó que no respecta les institucions i no ens fa la transferència que deu a la institució. No he parlat en cap cas, no m'he queixat del grup parlamentari. Jo el seu grup no ho sé ni m'hi poso, el nostre encara estem subsistent i tenim diners al banc, i per tant, no és això el que em preocupa, no és la subvenció, és la falta de respecte a la institució. Una vegada més!

El Sr. cap de Govern, intervé ara aquí i ens diu una sèrie de coses amb un cert desordre, i jo les he mirat de recollir. I contestaré.

Sobre l'engany i la dissimulació, em diu no, és que vostè diu això però no n'hi ha. Però és clar, miri, jo dic això i li he donat xifres. Li he donat xifres que estaran publicades, que les he tret del pressupost que vostès han presentat. Ni el president del grup parlamentari, ni el ministre de Finances, ni el cap de Govern me n'ha contestat cap de les xifres que he donat. Només em diu, no vostè diu que aquí hi ha dissimulació i no és veritat. Doncs, bé, doncs, ens quedarem amb què vostès diuen que no és veritat. El dia que tinguin temps ja agafaran les xifres que jo he donat i miraran de contestar-les.

No podran, Sr. cap de Govern, perquè hi ha dissimulació.

Jo he parlat de liberalisme conservador. Jo no he parlat de conservadorisme liberal. I ja sé que no puc competir amb vostè, ni en anàlisi de situació internacional de *Wall Street*, del Crack del 29, ni de teories polítiques. Però em sembla que no és el mateix, i en tot cas jo no he parlat del que vostè diu que he parlat, perquè vostè sí que és un gran especialista, i el Diari de sessions n'està farcit de girar al revés les coses o algunes de les coses que jo he dit.

Liberalisme conservador és, al nostre entendre, el plantejament polític que es deriva d'aquest pressupost.

Hi ha dissimulació en la reestructuració del deute. No ens ho explica.

Ens diu que hi ha quatre crisis, també internacionals. Miri, jo llegeixo els diaris i miro la televisió també, després parlarem d'aquest programa d'ahir que li va agradar tant. Però a nosaltres, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, els ciutadans que representem i a les empreses i famílies d'aquest país, els hi preocupa la crisi d'aquí. Això del Crack del 29 i les seves brillants peces literàries a les tribunes dels diaris sobre com està la cosa, com es veu des de Nova York la crisi, doncs, miri, pot ser molt autosatisfactori pel que redacta, pel que publica i pel que llegeix, però per a la ciutadania d'aquest país ben poca cosa en trauran de positiu.

Aquí les quatre crisis que tenim no són les que diu vostè. Hi ha una crisi evident de les finances públiques amb una fallida clara, una fallida tècnica clara de les finances públiques.

Torno a repetir, he donat xifres, ningú dels tres portaveus que estan aquí defensant el pressupost, cap dels tres m'ha contestat en cap moment, cap m'ha rebutat alguna de les xifres que he donat.

Hi ha un hivern social Sr. cap de Govern. Perquè en aquest país hi ha dos andorres, vostè viu en una i nosaltres estem al mig de la situació. I per tant, sabem que hi ha molta gent que ho passa malament. I no s'arregla amb la seva política neoliberal, de política compassional, que ja n'hem parlat aquí altres vegades, de voler tenir compassió de la gent que ho necessita. S'arregla amb polítiques socials, reals, concretes i generals. No basades sobre una caritat mal dissimulada.

La construcció és l'altra crisi, Sr. cap de Govern. N'he parlat i ningú m'ha contestat. Ves per on, quina casualitat, no?

Aquesta crisi de la construcció derivada d'una especulació afavorida des de l'actuació o la inacció política que vostès han representat aquests darrers tres anys, doncs, està portant a la pèrdua de feina de molta gent i de molts andorrans. Ves per on! Aleshores, encara ve i ens diu: "no miri és que la població, les estadístiques... estic sorprès miri, estic sorprès perquè he mirat i resulta que això encara creix". Bé, potser tindrà menys sorpresa si compta el creixement vegetatiu de la població, i si comença a adonar-se que bona part de la gent que ara està perdent feina potser ja no la podem exportar, entre comentes, cap a Espanya i cap a Portugal, perquè potser s'ha de quedar al seu país que és aquest.

L'evolució dels salaris en relació amb la inflació i la cantarella que puguen determinats salaris, doncs, bé, ja ho explicarà a empresaris i a petits empresaris i a les famílies, aquestes brillants evolucions del salari mitjà.

L'altra crisi és la del nostre model econòmic, no el de *Wall Street*. El nostre model econòmic està tocat, i a més a més continua mantenint activitats parasitàries que perjudiquen la relació amb els països veïns. He parlat del contraban de tabac. Ningú m'ha contestat!

Augmenta el contraban de tabac en una situació de crisi. Bé, pot voler dir que hi ha gent que s'ha de reconvertir en la seva activitat econòmica per arribar a final de mes, o pot voler dir que una vegada més el Govern, en comptes de perseguir el contraban de tabac, doncs, mira cap a un altre costat.

I l'especulació. L'especulació en general, no ens permet canviar de model, i aquest pressupost no ens hi ajuda.

És clar, hem arribat al sùmmum de les contradiccions. Diu: "Islàndia és una política desastrosa".

És clar, si jo no tingués memòria, diria, mira per una vegada puc estar d'acord amb el cap de Govern. Però és que resulta que l'any passat, aquí, va venir el president d'Islàndia, i en una entitat financera se'ns va presentar Islàndia com el millor del món mundial, i el mateix cap de Govern que acaba de dir aquí, tan tranquil, que Islàndia és una política desastrosa, ens va omplir pàgines i pàgines de diaris, de promoció i de defensa d'Islàndia com l'exemple a seguir. Sr. Pintat, miri la coherència que vostè pregona, miri cap on l'ha portat.

Haver defensat Islàndia com a model a seguir, i atrevir-se a dir aquí, vostè, que l'ha defensat a tot arreu, i en seu bancària, atrevir-se a dir aquí que això és una política desastrosa. Doncs, Déu n'hi do!

Fan evolucionar la fiscalitat de forma que no perjudiqui. Bé, doncs, els empresaris, no els socialdemòcrates, -que també hi ha empresaris socialdemòcrates-, però no els socialdemòcrates com a opció política, els empresaris no ho veuen com vostè. Els empresaris diuen que aquesta fiscalitat que vostès han muntat els perjudica, i per això també han presentat uns textos que no els hi milloren la situació als empresaris. Uns textos que no permeten la recuperació de l'impost indirecte suportat, que el traslladen a tres i a quinze anys en determinats moments. Perjudiquen a les empreses, vostès, amb l'actual fiscalitat i amb la que volen modificar.

I jo estava parlant del pressupost, Sr. Pintat, no del seu projecte que potser un dia vindrà quan Islàndia vagi millor i torni a ser, potser, la primera meravella d'occident, que aleshores, potser, si encara governen els liberals, ens posaran un impost. No, no, jo deia que aquest pressupost, que és el que hem vingut a discutir avui aquí, aquest pressupost no hi ha cap innovació tributària, i per tant, és un pressupost fonamentat en unes males bases tributàries. Jo estava parlant del pressupost, no d'Islàndia, ni tampoc de *Wall Street*.

Les infraestructures escolars, ja no en volia sentir cap altra. Ara, molt hàbilment se'ns diu que la culpa de si no podem fer infraestructures escolars, doncs, és dels comuns. Doncs, miri que bé. Ara aquesta me l'apunto!

Diu Keynes! Diu ara descobreixen Keynes! Serà vostè i els liberals de tot arreu. Nosaltres, ja el tenim llegit, après i assumit, eh?

I allò del refinançament del deute, realment patètic. Em torna a parlar de l'Euribor. Jo no l'he vist mai, ja sé que sóc més jove que vostè, però jo no he vist mai l'Euribor ni el Mibor que hi havia abans de l'euro, al 7%. Aleshores, és clar, vostès estan fent un refinançament amb un 3% d'un costat i un 7% de l'altre. És a dir, bé, comptat i debatut, el que li interessa a la ciutadania, un 10%.

Vostès estan pagant 100.000 euros cada dia de servei del deute. Tampoc m'ha contestat ningú sobre això.

Acostament a Europa. Amb l'augment del contraban de tabac, ens hi acostarem molt a Europa.

Ahir jo també vaig mirar la televisió. El programa no era a FR3, Sr. Pintat, era a France 3, FR3 ja no existeix. Els bancs francesos sortien allí. Malament pot sortir Andorra, si les entitats bancàries franceses que participaven a entitats bancàries andorranes van haver de fugir corrents per la inseguretat jurídica que teníem en la nostra estructura del sector financer. No podien pas parlar. Era una emissió, que si en vol parlar, doncs, parlem-ne clarament. Era una emissió que estava fonamentada en analitzar si el primer ministre francès i el ministre de Finances francès a les declaracions sobre que els bancs francesos que rebrien subvencions en la mala situació financera actual, tindrien o no tindrien possibilitat de portar diners a paradisos fiscals. És que Andorra no hi podia sortir. No s'ho pengi aquí com una medalla de glòria que no hi sortim. No hi podem sortir, no hi ha representació d'entitats financeres franceses a Andorra, i el programa estava fet per això, i no per una altra cosa.

Però ja que vol parlar del programa, ves per on també s'ha oblidat de dir el que va dir al representant de l'OCDE, que ja el coneixem perquè va estar aquí a Andorra. El representant de l'OCDE va parlar de l'intercanvi d'informació. I clar, dissimulació... no, no, és que sempre ens diu "a la oposició que dissimulem, no dissimulen res". Miri si no dissimulen res per què ens torna a parlar ara aquí dels convenis de doble imposició, que si Portugal, que si Espanya? Per què no explica ben clar que aquests compromisos que estan signats comporten l'obligació de l'intercanvi d'informació a nivell administratiu? Per què se'n descuida cada vegada de parlar d'això? I per què no explica vostè, que és el cap de Govern, que defensa aquests convenis de doble imposició, on porta l'intercanvi d'informació? No se'n recorda d'això?

Per tant, jo d'inconseqüent, abans no li n'he tractat, ara tampoc li'n tractaré. Ha dit que havia dit que era inconseqüent.

Jo el que crec és que hi ha una clara incoherència i una evident dissimulació en aquesta situació. I per

tant, si vol parlar d'esperança, nosaltres li parlarem de l'altra esperança, de l'esperança que té molta gent que arriba l'alternança i que s'acabi el desgavell que vostè representa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Jaume Bartumeu.

Entraríem, doncs, a un altre torn d'intervenció.

Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Només per fer-li un aclariment, perquè quan algú no t'entén, has de tenir paciència, i almenys intentar explicar-te a veure si t'arriben a entendre.

Miri, li dono les gràcies, Sr. Pintat. M'ha donat el motiu perquè la gent entengui la diferència que hi ha entre vostès i nosaltres. Jo quan li demano, -vostè diu que en vam parlar o li vaig intentar explicar que avanci les eleccions. Miri! I es fa vostè la pregunta que si jo em penso que a mi m'anirà millor a les properes eleccions? Me'n foto, jo!

De com em vagi a mi, me'n foto! Jo quan demano des d'aquest lloc que ocupo aquí al Parlament, quan demano, demano pel poble andorrà, m'entén. Argument polític més que aquest no me'l traurà vostè ni d'aquella cartera ni de la butxaca. És que jo no demano per a mi, és que me'n foto de com em vagi a mi. Jo puc tenir el meu interès, però és que aquí no el defenso el meu interès.

Quan jo em permeto de demanar-li a vostè o de recomanar-li que avanci les eleccions, Sr. Pintat, és perquè crec que al país li convé. Que al país li convé el més ràpid possible tenir un nou Govern, i a més, i així ho recolliran, jo he dit que tant me fa que siguin vostès, o nosaltres o el que sigui. El que he intentat explicar i potser no m'ha entès vostè, és això, que vull un Govern que ja ara mateix estigui fet, al més aviat possible, perquè aquest Govern tingui un període de quatre anys, per poder afrontar aquest període de crisi.

Però pensi, la gran diferència és que jo demano pel poble andorrà, i vostè em pregunta pel meu interès personal. Estic aquí per reclamar això, pel poble.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Pel president del Grup CDA + Segle XXI, Sr. Enric Tarrado, teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, just una petita intervenció per fer una reflexió al Sr. Pintat, perquè sembla que vulgui eludir la realitat.

Quan nosaltres parlàvem del funcionament de l'Estat que no ha de continuar creixent... no hem posat mai en dubte que no s'hagin de fer polítiques com pel que fa a la construcció del nou centre de Santa Coloma. La prova està que nosaltres li vam aprovar el crèdit en el seu moment, i que sempre hem defensat que s'ha de donar una ajuda, sobretot, a la gent a la que va destinat aquest centre.

Nosaltres ens referim al funcionament normal de l'Estat. Jo crec que ho ha entès, però jo no sé si ha volgut entendre-ho o no entendre-ho. No és que volgués seguir el mateix discurs, però jo el que voldria dir-li és el que li estic dient: que ens queixem del funcionament elevat de l'Estat i que cada any va augmentant. Jo crec que aquí, i com hem dit en la nostra intervenció, aquí hi ha un error, perquè no s'ha sabut aturar. Hi han hagut quatre anys per aturar aquest funcionament, i la prova està que no s'ha aturat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt bé, Sr. conseller general Bartumeu, és clar, diu que les empreses i les famílies els hi preocupa això d'Andorra. I a mi també! Però el que està passant a Andorra, resulta que *Wall Street* hi té alguna cosa a veure, perquè allà hi ha tots els mercats financers. I la crisi financera ha petat a *Wall Street*. I jo, si vaig fer un article, no diaris sencers, per explicar, perquè crec que és la meva obligació com a cap de Govern donar explicacions al meu país, com jo entenc que estan passant les coses, perquè el ciutadà tingui accés a la informació, el més neutre possible. I era per això. I com la cosa és tan grossa, jo intento afavorir la informació. però sense cap ganes ni de manipular, ni de tergiversar, ni de simular i molt menys d'enganyar.

Tornem a la fallida tècnica. A una casa o a una empresa, què li importa? El deute. Li he dit ben clar quin deute té Andorra: 560 milions. Tot el demés és parcial o secundari. Aquest és el deute, i el de l'Estat és el deute a llarg termini, 260, i el de curt termini, 150. I tot el demés... no entenc perquè la fallida tècnica, quan ho reconeixem públicament. I inclús, hi afegim el dels comuns perquè es tingui la magnitud concreta de l'endeutament de l'Estat envers el PIB, que és el que fan servir al món modern les economies.

Ja ho sé que vostè a vegades s'imagina que l'economia es pot programar, es pot dirigir. L'economia són forces que es mouen per forces de mercat, i la intervenció que tenen els governs, però al món occidental els governs tenen molt poques capacitats d'orientar cap on ha d'anar el consumidor, d'orientar cap on ha d'anar l'inversor. Tota aquesta crisi, queda ben clar que és una crisi global, que els governs intenten actuar per moderar les conseqüències. Però la reconversió econòmica de fer al món i a Andorra, em parla com si fóssim culpables de l'especulació immobiliària. La realitat és que ja s'ha acabat. Jo entenc que aquest Govern està a la base d'haver instaurat l'ITP i l'impost de plusvàlues. Que era un argument claríssim per lluitar contra l'especulació. No vull pretendre que ja he acabat amb mèrit aquestes mesures, però el Govern no ha quedat inactiu ni s'ha mirat aquesta situació d'una forma neutra.

Vostè ha dit que l'especulació estava afavorida per nosaltres. Jo li desmenteixo totalment. No l'hem afavorit de cap manera.

Els que perden la feina, que és normal. Aquesta eufòria extraordinària amb el mercat immobiliari va portar moltes persones aquí a Andorra, a guanyar-se la vida amb aquest mercat exagerat, i aquesta ha parat de cop. El Govern té unes mesures de formació, d'acompanyament, per adaptar aquesta mà d'obra a les noves realitats i als nous mercats laborals que hi ha. I ho hem fet amb molt èxit pel que fa a la indústria de la neu. I n'estem molt satisfets. I encara en farem més de coses.

Dintre d'aquestes mesures, sap vostè que n'hi ha unes que passaran ben aviat, que és un capital formació que tant ajuda al desocupat com a l'empresa. I en farem més. Si no n'hi ha prou amb això, n'hi posarem més. No quedaran desatesos.

El tabac. La gran obsessió. Som-hi un altre cop! No aconseguirà fer-nos barallar amb Espanya pel tabac. Perquè Espanya ho sap. Per això vam fer la Llei d'impostos especials, per augmentar la fiscalitat, que la nostra ens va costar. I inclús, aquí es va revisar a la baixa el que vam proposar nosaltres.

Però el tabac, avui per avui, és una peça estrella del comerç d'Andorra. No diguem que voleu ajudar el Comerç? Doncs, el comerç del tabac normalitzat amb la tolerància duanera, que ja en tenim prou, és una peça en què defensarem la seva seducció de preu. Però lluitem i lluitarem sempre contra el contraban de tabac.

Les seves insinuacions que mirem cap a l'altre costat són falses, falses. I això, en el Servei de Policia i en el Servei de Duana hi ha aprensions constantment. I les autoritats de proximitat també ho agraeixen.

I si agafem xifres estadístiques, les importacions de tabac són constants. Només és que hi ha hagut un pic aquests últims mesos, perquè com que hi havia els nous impostos que arribaven, és normal que la gent, els actors fessin acumulació de material per aprofitar la diferència de taxa. Doncs, és una realitat.

A veure, el Sr. Grimsson, que era el president d'Islàndia, és veritat que va venir aquí a Andorra. Vostè ha dit que havia parlat amb seu bancària. Sé el que vol dir. Jo no entenc el que vol dir seu bancària. Jo sí que vaig anar en aquella conferència, i li recordo que hi havia Islàndia i Liechtenstein. I molt pocs membres de l'oposició ens van honrar amb la seva presència, perquè era un dia molt important per entendre el que estava passant, de la gran crisi que hi havia entre Alemanya i Liechtenstein. Era el moment oportú per entendre dos exemples. I eren dos exemples que en aquell moment tothom saludava la capacitat de reconversió que havia tingut Islàndia. I el president Grimsson deia "i ara me'n vaig, jo a la Xina, a parlar d'un tracte comercial", que nosaltres, andorrans, no podem fer perquè estem amb unió duanera.

Vull dir, que era un exemple de com un petit tenia unes ambicions, que ha resultat que el fer de banquer no s'improvisa, que és un ofici molt complicat.

Els hi ha anat com els hi ha anat, però ni me n'alegro ni ho lamento. Ho lamento molt per a ells, però vull dir, que la invitació i l'oportunitat que va tenir Andorra de conèixer dos casos concrets de petits països que fan el seu experiment, un ha fracassat i l'altre està en dificultats. Andorra no és ni l'un ni l'altre, ni hem fracassat ni estem en dificultats internacionals. Tenim una necessitat de modernitzar, de reformar, i en aquest camí estem treballant.

El nostre model fiscal és evolutiu, perquè des del principi, des que hi ha l'acord de la Unió Duanera, que el dret de duana es transforma amb IMI, i vostè ho sap molt bé. Hem anat evolucionant i ha arribat un moment per les conseqüències d'aquesta crisi, que aquesta evolució de fiscalitat sobre el preu de

venda del producte del servei andorrà s'ha de revisar. I ja ho hem dit. Però primer feia falta la comptabilitat, i aquí hi ha una línia de continuïtat evolutiva.

I si vostè parla, que també parlo, que jo tinc les meves obligacions de comunicació amb els ciutadans, amb les empreses i amb les famílies. Parlo i escolto. I saben que al final del dibuix hi ha, -que ara sí que passa bé-, ja parlem d'impost sobre beneficis. Ja era hora. Però ha d'estar acceptat, no es podem fer aquí fórmules de laboratori o figures abstractes. Han de ser enteses, compreses i acceptades, i ara ja demanades, pels col·lectius empresarials. Almenys els moderns, que saben que la nostra voluntat és no augmentar la pressió fiscal. És disminuir la pressió indirecta i compensar-ho per una nova figura de fiscalitat directa.

Jo no he dit que la culpa sigui dels comuns per fer els equipaments escolars. He dit que ho ha retardat, perquè els comuns ens han de donar el terreny necessari per ocupar l'edifici. Vostè sí que és hàbil, també diu el que no volia dir. Cregui'm, jo he dit que es retarden per aquesta dificultat tècnica, totalment comprensible. Però, vull subratllar que l'oferta educacional d'Andorra satisfà les necessitats. No hi ha cap dèficit evident enlloc. Es compleixen les nostres obligacions.

Acostament a Europa. És clar, són dos móns. Jo defenso la nostra teoria. Estic molt satisfet de com ho hem fet fins ara. Ara que s'està parlant un altre cop de fiscalitat de l'estalvi, que volen canviar el marc jurídic. Jo entenc que la fiscalitat de l'estalvi tant ben negociada per Andorra, que s'ha signat, aviat durarà fins al 2010, com a mínim. No es pot canviar.

Seguretat jurídica. Aquesta sí que és seguretat jurídica. Si 42 països signen l'Acord de fiscalitat de l'estalvi, no es poden pas posar en abstracte: 27 països membres, 5 països tercers i 10 territoris dependents d'estats membres.

Vull dir, que nosaltres complim amb el marc jurídic que ens hem fixat per conveni, per acord.

El programa de FR3. cadascú té la seva edat. Jo FR3 és el meu subconscient que m'ha traït, i és veritat. Era un programa, naturalment, però era una bona oportunitat, -ho hem de reconèixer-, que França, que és un veí nostre i que sap el que estem fent, almenys les autoritats que van parlar, el Sr. Saint Amans, que és de l'OCDE, també va parlar. I no em vaig pas sentir clarament senyalat amb el dit, perquè Andorra sigui un mal veí, un mal complidor. Andorra està fent la feina. I han anunciat d'acabar el nostre model fiscal... i escolti, això de convenis de

doble imposició jo crec que és una paraula que van dir aquí fa molt temps, fa quatre anys.

Convenis de doble imposició, ja explico a tothom el que vol dir. Vol dir intercanvi d'informació sobre la demanda. En base a què? En base a criteris internacionals, OCDE. Però de què ens servirà que l'OCDE ens tregui de la llista si Espanya ens fa aquella retenció que ens està fent? De què ens servirà que l'OCDE ens tregui de la llista si França ens ho està fent?

Llavors ens hauria fet un mal tracte. O ens trauen d'aquesta llista, els que ens perjudiquen, que és aquesta retenció a l'origen, o Andorra es trobarà sempre de cap a terra, sense cap possibilitat de ser una economia moderna, competitiva i amb tot el respecte, agressiva a l'hora de vendre serveis, amb les regles de transparència i normalitat que qualsevol altre espai europeu.

El president d'Islàndia ens va dir que els petits tenim la capacitat de ser més àgils i més flexibles. I aquesta tesis jo me l'he agafat com a bona. Els petits, si fem bé les coses, sortim més ràpid i més forts d'aquestes grans crisis mundials.

O sigui, l'obligació de l'intercanvi d'informació és clar que sí. Andorra no vol ser el territori o la plataforma d'activitats il·lícites. Ho hem dit sempre. I per això s'ha de posar un marc jurídic de regulació. No pot ser arbitràriament que demanin qualsevol cosa en qualsevol crit. Ho hem de demanar amb un diàleg respectuós, amb un procediment ben tancat, d'intercanvi d'informació. Això és el que li interessa a Andorra.

Sobre la demanda, no la farem pas improvisada. Però el que vam votar aquí l'11 de desembre passat, també té la gran rellevància, almenys pel Govern. Vull dir que, anem avançant amb passos claríssims.

Vostè no ho veu. És normal, però el que ho sap veure i el que ho sap apreciar, veu que la desesperança no arribarà. L'esperança que vostè diu que és igual a l'alternativa, ja ho veurem. Jo crec en la meua esperança, crec que Andorra se'n sortirà millor gràcies a una política seriosa, rigorosa i responsable.

Llavors, el Sr. conseller de Haro, a veure, si tornem a posar les coses al seu lloc. Vostè com pot dir que al país li convé que jo hagi de dissoldre el Consell General. Jo no ho entenc. Per què li convé? En què es basa? Ha fet un estudi estadístic ben fet que li diu que realment aquest Govern està fora del país, està a les galàxies siderals?

En nom del poble andorrà... vostè parla en nom del poble andorrà. Jo també vaig ser elegit pel poble andorrà. O sigui que el poble andorrà, cada cop que

parla en principi és cada quatre anys, i s'expressa únicament pel seu vot sobirà. I el seu vot ens posa cadascú al seu lloc. I el que fa és inapel·lable.

Doncs, jo no entenc la pressa que té vostè perquè hagi de dissoldre. Dissoldre vol dir fracàs. Fracàs de la legislatura. Aquesta legislatura vostè la veu malament. Jo, assentat aquí a baix, els meus companys de Govern, en aquest costat de la Sala, ho veiem bé, i per no dir molt bé. Perquè ens ha costat unes dificultats enormes, perquè la situació és difícil, però parlant en nom del poble andorrà, dient que he de dissoldre el Consell General, ja em deixa sorprès amb aquesta facilitat en què fa aquestes conclusions.

Tranquil·litzeu-vos, i avui ja ho ha entès. L'esmena a la totalitat no passarà. Tindrem pressupost, i a partir d'aquí, ens haurà d'aguantar, i m'excuso, uns quants mesos més.

Sr. Tarrado, ja apunto el que vol dir, i ho ha repetit, que cadascú té una oportunitat, que hem de ser vigilants, que hem de ser curosos, que hem de comprimir la despesa de funcionament de l'Estat. Però recordi que cada cop que fem una llei de qualsevol tipus, sempre comporta un cost en l'Administració, la població demana serveis, demana noves atencions. Això vol dir més despesa de funcionament. Contra aquesta despesa nosaltres hi volem lluitar l'any que ve amb un esforç enorme de digitalització i d'introduir la informàtica a tots els nivells que podem realment, que ja ho porten les nostres mesures, no augmentar les noves contractacions i revisar completament els circuits administratius, remodelant i reformant les administracions per poder fer centrals de dades centralitzades amb molta informatització, i podent permetre, com de vegades s'ha demostrat que és possible, que amb les mateixes persones més ben remunerades, es fa més feina.

Aquest serà el nostre objectiu per l'any que ve.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, a un altre nou torn d'intervencions.

Sr. Jaume Bartumeu, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

La preocupació, la crisi financera i *Wall Street* i, la millor de totes, diu "no, és que jo tinc obligació com a cap de Govern de donar una informació neutra i

desapassionada". Miri, si no fos que això no admet gaire broma, la situació en la qual vostès estan deixant les finances públiques, que l'amo i patró d'una televisió absolutament manipulada per vostè i pel seu partit, s'atreveixi a dir i a donar lliçons d'informacions neutres i desapassionades, ja no sé si fa riure o fa plorar, eh?

El deute de 560 milions d'euros, i que ens diu i reconeix, i que això per a vostè, evidentment, no planteja cap problema. Miri, hi ha dos coses.

L'evolució al llarg dels anys de l'endeutament, i com vostès l'han fet créixer de manera preocupant. i després no els hi agrada que els diguem que considerem que hi ha una situació de fallida tècnica. És clar, és que la situació de fallida tècnica, tal com l'entenem nosaltres, -que no hi entenem tant com vostès, ja es veu-, és que la relació directa de la situació no és amb el nivell d'endeutament, sinó amb la capacitat de fer front a l'endeutament i la capacitat, també, de fer front a les obligacions de despesa corrent. I vostè, Sr. Pintat, presideix un Govern que paga tard i malament els empresaris, que no paga molts lloguers quan els hauria de pagar a determinats particulars que tenen locals arrendats per activitats de l'Administració, que no transfereix quan tocaria els diners a les institucions com és el Consell General, i que no fa gaires setmanes va estar a punt de no poder pagar la nòmina de l'hospital perquè el SAAS tampoc tenia diners a la caixa.

És d'això que li estem parlant. Aquesta és la situació que vostè coneix, i que ara aquí, de manera neutra i desapassionada, no ens vol reconèixer.

Jo no m'imagino res en economia com em deia, programar, dirigir. Miri, el fet que hagi descobert Keynes, no és suficient com perquè ara ens vulgui fer passar a nosaltres per uns perillosos col·lectivistes i defensors de l'economia planificada. Això és que no s'ho creurà ningú.

La Constitució que és la nostra guia, Sr. Pintat, en això també, diu en l'article 32 que l'Estat pot intervenir en l'activitat econòmica. Això és el que faria i el que farà un Govern quan arribi l'alternança. I això és el que no fa ni vol fer vostè des d'aquest Govern amb un plantejament liberal conservador: aplicar la Constitució i aplicar l'article 32 en temps de crisi.

El tabac no és la meua gran obsessió. Això és clar, és que avui les paraules li retornen, eh? Jo crec que més aviat la deu tenir vostè aquesta obsessió, que l'altre dia quan no venia al cas, parlant d'un contracte atípic, estrany i contrari a la legalitat del moment, que vostè va signar, doncs, ens va dir que aquell contracte havia servit per resoldre la crisi del tabac. Ho va dir vostè, no en vam pas parlar nosaltres, que

no tocava parlar-ne en aquell moment. Per tant, si algú està fent referències constants a aquella crisi a aquell moment no és pas el Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Això d'Islàndia, miri, dir-li seu bancària o dir-li, -m'he menjat les paraules-, seu d'una entitat bancària, si no m'ha entès amb seu bancària ara em deu entendre, no? Jo m'estava referint a què vostè va anar a un acte a la seu d'una entitat bancària, perquè és allí on parlava aquest president. Per tant, jo no li estic fent crítiques adverses al fet que això ho organitzés un entitat o una altra. Jo només li estic dient que això es va organitzar en el marc d'una visita d'estat del president a Andorra perquè venia la ministra de Liechtenstein. Vostè em parla de Liechtenstein, i és clar.

Miri, que en el moment aquell, ja ens vulgui dir que en aquell moment que es va fer, en un moment de clar enfrontament de la Unió Europea amb Liechtenstein i d'un país membre de la Unió Europea important com és Alemanya amb Liechtenstein, per un tema de falta de transparència i d'evasió fiscal, vostè cregui que era un moment oportú, políticament oportú, per manifestar-se solidaris d'un tipus de situacions. Doncs, aquesta és la demostració que tenim dos models d'acostament a Europa i dos maneres d'entendre el que és la transparència i les bones relacions de veïnatge amb la Unió Europea.

Ara m'ha parlat de la fiscalitat de l'estalvi. Jo no n'he parlat abans. Jo li he parlat d'aquests convenis que vostè o el Govern ha signat, aquests acords, que preveuen futurs convenis de doble imposició que no tenen res a veure, -res a veure-, amb la fiscalitat de l'estalvi i amb la directiva de la Unió Europea.

Jo li he parlat de l'intercanvi d'informació que es deriva d'aquests convenis. Del que l'altre dia tornava vostè a cantar les alabances des de Portugal, del que es va signar amb el ministre Moratinos i del que també està signat amb Luxemburg. Jo li parlo d'aquests, no de la fiscalitat de l'estalvi, de la qual, ja que me'n parla, ens agradaria saber si el Govern ja ha començat a planificar i a estudiar en el moment que arribi la data de caducitat de l'actual acord amb la Unió Europea, la seva adaptació?

Però no era això el que em preocupava. A mi el que em preocupava és deixar ben clar i assentat que aquí, amb la boca petita s'està signant intercanvi d'informació a nivell administratiu i després es diu que no. I és clar, això és la diferència, segur, entre el que és una política seriosa, rigorosa i responsable, tal com l'entendem nosaltres, i la política tal com l'exerceixen vostès.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

Sr. Ricard de Haro pels no adscrits.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Pintat, el seu ego li produeix sordesa. Esteu sord. I no hi ha pitjor sord que el que no vol escoltar.

Miri, vostè a mi és que ni em relaxa, ni em posa nerviós, ni... és neutre per a mi vostè, com a persona.

Com a cap de Govern m'enerva, m'irrita, com a cap de Govern, eh?

No em demani tranquil·litat. No em demani tranquil·litat. Miri, jo n'estic molt de tranquil, i a demés, davant de situacions de crisi del tipus que sigui, -d'això sí que tinc estudis meus personals-, davant de situacions de crisi, jo el que faig és relaxar-me. Però és que vostè m'enerva. M'enerva perquè resulta que per arreglar els problemes de Segudet ens he n'anem directament a Nova York. I jo crec que... home, potser sí que hem d'arribar a Nova York per buscar els problemes de Segudet, no? Però el primer que hauríem de fer és parlar amb els ordinencs, i vostès és el que no fan.

Miri, jo les meves manifestacions, doncs, és veritat, no he fet cap estudi estadístic ni res, perquè no tenim diners nosaltres; nosaltres al nostre partit no tenim diners per contractar assessors ni res. Però sap que passa? Que ens aixequem cada matí per anar a treballar, tenim la gran sort que tenim un cercle de coneguts i d'amistats molt ampli, treballadors, empresaris. Llavors, jo l'únic que intento fer és fer meves les seves inquietuds, els seus neguits, i transmetre'ls aquí. M'entén? Llavors, no em demani tranquil·litat.

Jo, quan faig una proposta..., -i fixi's, és que vostè per això li dic que la sordesa se l'ha d'anar a fer mirar al centre hospitalari, és sord vostè, o no vol escoltar! Jo la proposta que jo li faig, el que jo li demano a vostè... és que no està basat en un interès personal, ni polític, ni de cap mena, és el que jo crec que la gent del poble, la gent del carrer em diu i em manifesta cada dia. I vostè encara no m'ha presentat, ni en aquest pressupost em dóna cap solució a aquests neguits que jo he manifestat reiteradament en aquesta Cambra, ni avui m'ha dit res.

M'ha intentat menysprear aquí, i dic intentar, perquè vostè no té la capacitat d'intentar-ho fer de veritat, que si estic a la galàxia sideral. Escolti, jo li parlo a vostè amb tot el respecte. Jo no li... si ho he fet alguna vegada, li asseguro que és, inconscientment no ho crec, però involuntàriament

segur. Voluntat d'ofendre'l a vostè, al cap de Govern li parlo, no n'he tingut mai.

Però, jo li torno a repetir. Jo quan faig una proposició aquí, mai, mai, -perquè la primera vegada que jo sigui conscient de fer-ho, agafaré i marxaré d'aquí-, mai ho faig pel meu interès personal, ni polític, ni particular.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció per part dels grups?

El Govern desitja intervenir?

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Només per tornar a posar o centrar el tema, perquè d'un article per explicar la crisi financera de *Wall Street*, ens hem trobat a la televisió andorrana, que diu que la manipulo d'una forma escandalosa. Jo no manipulo la televisió andorrana. Vostè té aquesta impressió i aquesta obsessió, però no ho faig jo. I cregui'm no hi sóc per res, no la manipulo la televisió. Hi ha professionals allà molt bons.

Segon aspecte: el deute. El deute, arreu del món, eh? El deute arreu del món es compara, no amb la capacitat de pagament sinó que es compara amb el PIB d'un país, que és la riquesa que un país genera. Aquests són els convenis internacionals que es fan en aquests casos.

Paguem malament. Doncs, miri, d'acord amb la Llei, sempre. Ja li va explicar el ministre Mirapeix cada cop que tenim ocasió de parlar d'aquest tema.

Una altra declaració de principis: la Constitució és la seva guia. Escolti!, també és la meva, eh? No se l'apropiï que és de tots la Constitució, dels uns i dels altres.

Llavors actuem amb els mitjans necessaris, però amb el model que creiem que és més sa, més bo per ajudar a l'economia real. Perquè aquestes mesures, l'única cosa que fan és allargar la malaltia o allargar el problema. Per això tenim, d'aquí una mica farem el tractament d'aquelles mesures urgents, que són essencialment socials, d'ajuda a les persones per resistir millor i adaptar-se a aquesta dificultat.

El cas de la seu bancària. Quina obsessió que té amb la seu bancària. Li recordo que això va ser una conferència feta al Parc Hotel. No sé si és propietat d'algun banc, però va ser al Parc Hotel, això li puc assegurar.

Llavors, que era un acte d'hostilitat contra Europa. Cregui'm que no! Era un acte acadèmic per entendre els problemes d'Europa quan hi ha casos concrets a examinar. I jo cada cop que puc aprendre coses sempre m'hi apunto, sobretot que estava presidit pel JEF, que era els que realment organitzaven aquell acte acadèmic, per a tot el país, perquè crec que l'entrada era gratis, per al que volgués entendre i interpretar correctament els canvis radicals que estan afectant a aquest món.

Sr. Ricard de Haro, jo recordo el que vostè em va dir quan vam parlar de la Llei d'obertura d'inversió estrangera, pel que em va dir. Llavors jo no li he contestat més perquè veig que el diàleg parlamentari agafa un to que jo li contesto pel silenci.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Hi hauria alguna altra intervenció?

Entraríem a un altre torn.

Sr. Jaume Bartumeu, president del grup.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

També miraré de ser breu.

De *Wall Street* a la televisió. A veure, no, vostè com que té més mitjans, no manipula directament, potser m'he expressat malament. Rectificaré. Aquella persona a la qual vostè, que té una certa especialitat, li va fer un contracte blindat és la que manipula en nom polític i per compte de vostè. Això és el que havia d'haver dit i rectifico. Aquesta és la persona que manipula pel seu compte... pel seu compte polític.

La Constitució, Déu em guardi d'apropiar-me-la! No ho fet mai! El que passa és que a diferència de vostè, segurament, jo me la crec i la defenso sempre. La Constitució és de tothom, Sr. Pintat, fins i tot Sr. Pintat, li dic a vostè, d'aquells que la van combatre i que els hi va costar votar-la. Per tant, a mi no em vingui a dir que jo me l'apropio. Al contrari, la Constitució és la casa de tots, com el Consell General.

Deixem estar això de l'entitat bancària que no hi tenim res a guanyar, suposo, no? Però jo el que li he dit i si vostè no fos tan puntillós ja ho hauria entès i no hauríem perdut gaire més el temps en parlar de la seu o la no seu. Aquest és un acte que va ser organitzat per una entitat bancària i ja està. Que ho van fer en un hotel, -al qual vostè li ha fet

generosament propaganda-, en lloc de fer-ho a la seu de l'entitat... M'és igual! Jo el que he dit és que es va fer en una entitat bancària, vostè d'allò en diu acte acadèmic i jo en dic acte de propaganda, de propaganda a l'entitat que organitzava, que no la crítico, i de propaganda de la força política que l'aplaudia, en aquest cas de vostè, que és d'allò que hem començat la conversa sobre Islàndia, que vostè va aplaudir amb mans i mànegues Islàndia, assenyalant-la, insisteixo, com el mirall de la seva acció política en relació al futur econòmic del nostre país.

Pobres andorrans si aquest és el futur que els hi espera segons els seus dissenys!

És tot el que tinc a dir.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Alguna altra intervenció?

El Govern desitja intervenir?

El Sr. cap de Govern:

Només aprofitar per dir que coincideixo en què la Constitució és la casa de tots. I el tranquil·litzo que jo no l'he combatut mai la Constitució.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Alguna altra intervenció?

Doncs, passaríem a la votació.

Recordant, doncs, que estem votant l'esmena a la totalitat del pressupost. Amb el sí, doncs, s'acceptaria l'esmena, i el no es refusaria l'esmena.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn, si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí; 14 no i 2 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada l'esmena, i atès que s'han presentat esmenes a l'articulat, el tràmit seguirà a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Farem una pausa de la sessió i reprendrem a les quatre de la tarda per continuar amb l'ordre del dia establert.

Se suspèn la sessió.

(Són les 12.45h)

(A les 16.05h de la tarda, es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, reprenem la sessió amb el punt número 2 establert en aquest ordre del dia.

2. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei de mesures de reactivació econòmica.

L'informe de la Comissió de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí 79/2008 de l'11 de desembre.

El Sr. Vicenç Alay Ferrer ha formulat dos reserves d'esmena.

Començaríem, doncs, pel debat de les dos reserves d'esmena i la seva votació i, després, continuariem, doncs, en el cas que fos possible amb el text.

Sr. Vicenç Alay teniu la paraula.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el nostre grup ha plantejat dues reserves d'esmena: una correspon a l'esmena 32 i l'altra a l'esmena 33 de la ponència.

D'acord amb el que he pogut parlar amb el secretari de Sindicatura entenc que el procediment serà de debatre esmena per esmena, o sigui, presento l'esmena 32 -la reserva que li correspon?

El Sr. síndic general:

Si és així que ho desitgeu, faríem les dues esmenes i començaríem per l'esmena 32.

El Sr. Vicenç Alay:

Sí, tot i que siguin dues esmenes que toquen aspectes pròxims, són prou diferents com perquè sigui millor, entenc jo, de fer-ho d'aquesta manera.

Moltes gràcies.

Bé, la primera reserva d'esmena correspon a l'esmena 32 de la ponència que és una esmena d'addició d'un nou article.

Llegeixo textualment l'esmena en qüestió: "Es proposa afegir, després de l'article 26, un nou article amb el text següent: -nom de l'article- Subvenció econòmica a les escoles bressol. 1. La subvenció econòmica a les escoles bressol consisteix en una aportació de Govern per mes i plaça a les escoles bressol comunals i a les Escoles Bressol privades, per tal de reduir el preu mensual que pertoca abonar a les famílies; 2. En el cas que la quota mensual fixada per plaça supera en un 25% la quota mensual mitjana de les escoles bressol comunals, no hi ha lloc a subvenció; 3. L'import de la subvenció per mes i plaça és de 75 euros, que s'abona directament pel Govern a l'escola bressol i, en conseqüència, dona lloc al descompte de la quota mensual a satisfer pel seu beneficiari."

Aquest és el text de l'esmena que vam presentar que va ser rebutjada i que presentem ara com a reserva d'esmena.

El redactat de l'esmena, entenem, és prou entenedor i no cal estendre's en massa explicacions, senzillament, però el que el nostre grup proposa és que, en el marc d'aquesta Llei de mesures de reactivació, es vegin reduïts els preus de les places d'escoles bressol.

De totes les escoles -amb l'excepció de la previsió de l'apartat 2 de l'article, que es refereix a les escoles bressol, el preu de les quals, per les decisions que sigui, superen més d'un 25% el preu mitjà de les escoles bressol comunals-, doncs, a banda d'aquestes escoles aquesta subvenció s'adreça a totes les places.

Vostès... -em refereixo als parlamentaris del Grup Lliberal- ens han acusat de fer un política de... -per dir-ho amb les mateixes paraules que van utilitzar- una política de "cafè per a tothom". Aquest va ser el seu argument per votar-hi en contra. Doncs, mirin, tot i el to desqualificador, o lleugerament desqualificador, d'aquest "cafè per a tothom", els hi he de dir que sí, que aquesta és la nostra pretensió. Rebaixar el preu, i rebaixar-lo per a tothom.

I és que, el que nosaltres, el nostre grup planteja, no és una mesura de beneficència, no es tracta de polítiques de compassió -com ha recordat abans el president del nostre grup, el Sr. Bartumeu-, sinó una mesura social àmplia que pretén fonamentalment dues coses: primer, potenciar les escoles com a eina bàsica de desenvolupament personal -estem parlant dels infants en aquest cas- i segon, obrir a les famílies unes majors possibilitats en l'àmbit laboral i en l'àmbit familiar i, de retruc, avançar en les polítiques d'igualtat i en les polítiques, en el capítol de la redinamització econòmica que no deixa de ser l'objecte principal de la llei que avui debatem.

Això és el que pretén la nostra esmena, donar a les escoles bressol el rol social i econòmic que creiem que els hi pertoca. Per això la portem a debat com a reserva, i per això, també, esperem que vulguin replantejar el seu vot i donar-li suport.

Abans de tancar aquesta intervenció vull recordar la intervenció que ha tingut abans el cap de Govern en el debat d'aquest matí en el qual, el Sr. Pintat, parlava de la importància de la formació i l'educació.

Quan nosaltres estem parlant d'escoles bressol i estem plantejant aquesta esmena, estem intentant posar el primer graó d'aquesta formació i d'aquesta qualitat en la qualificació professional dels nostres futurs ciutadans.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay.

El Govern desitja intervenir ara o al final? Al final?

Entraríem, doncs, a la intervenció per part dels consellers.

Pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, el Sr. Enric Tarrado, president.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

En el moment de la discussió en comissió nosaltres vam proposar, o millor dit, estàvem d'acord en atorgar aquesta ajuda però, al tractar-se de mesures per a la reactivació econòmica no tenien de perdurar indefinidament.

Al nostre entendre, les mesures de reactivació econòmica són mesures puntuals per solucionar o pal·liar uns problemes concrets. Aquest era el nostre plantejament en el debat en comissió i continua sent el mateix avui.

Per tant, el nostre vot és contrari avui a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado.

Pel Grup Parlamentari Liberal, el Sr. Jaume Serra, vicepresident del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Serra:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal ja va manifestar en el decurs del debat de l'esmena a la totalitat del Projecte de Llei de mesures de reactivació econòmica que durant els debats en comissió actuaríem amb mentalitat oberta i acceptaríem i/o transaccionaríem esmenes que milloressin o completessin el Projecte de Llei que avui discutim.

Malauradament això no ha estat possible amb l'esmena que ara discutim. Al nostre entendre, una subvenció a les escoles bressol, tal i com es planteja en l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, no s'adiu amb el requeriment fonamental que ha de guiar les subvencions, com la que ara votarem, que no és altra que la d'ajudar en el pagament de les despeses de l'escola bressol a aquelles famílies implicades que realment ho necessitin.

També pensem que la transferència s'ha de fer, no a l'empresa o comú propietari de l'escola bressol sinó a

l'usuari de l'escola, al nen, en aquest cas als pares del nen tenint en compte la situació econòmica de la unitat familiar.

No ens agrada tampoc una subvenció indiscriminada a qualsevol unitat familiar de 75 euros al mes, és a dir, 900 euros a l'any. Té un cert regust a similars subvencions que s'han practicat en el nostre entorn i que representa una quantitat fixa a l'any sense cap altre condicionant, curiosament prop de períodes electorals, d'elevat cost econòmic, dubtós caire social i alt contingut populista.

Per altra banda, el teixit empresarial de guarderies a Andorra està format en el seu 80% per guarderies de titularitat pública, essent la resta de titularitat privada. La immensa majoria, com ja he dit, són públiques i apliquen preus subvencionats i per sota del seu cost directe. Fent servir paraules més pròpies de la minoria parlamentària: és un sector d'activitat empresarial que es troba fora del capitalisme salvatge.

Per tot això el Grup Parlamentari Liberal votarà en contra de la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. conseller.

Alguna intervenció per part del Govern?

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Sr. Vicenç Alay.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, no em resulten sorprenents els arguments tant del Grup CDA com del Grup Parlamentari Liberal perquè, en definitiva, en el debat que vam tenir en comissió ja van aparèixer aquestes mateixes reflexions.

Permeti'm, Sr. Serra, que li contesti al seu argumentari. Jo mateix quan he introduït la nostra reserva d'esmena i expressament he parlat que el nostre plantejament no es cenyia al que es podia entendre com una política de beneficència. No ens muguem en aquest paràmetre i per això he citat, a més, al cap de Govern. El cap de Govern estava parlant de l'educació com un element bàsic per construir un futur millor per al país. Entenem que l'escola bressol, des del punt de vista dels infants, és el primer graó d'aquest edifici, d'aquesta construcció. Per això li dic que no és una mesura de beneficència.

Nosaltres ens vam negar a entrar en el tema de transaccions per poder portar aquests ajuts a les

persones que ho requereixin. Veig, i segueixo constatant, que no han entès en absolut la nostra pretensió. Nosaltres estem prenent, simplement, obrir una via social que permeti consolidar una millor formació i una millor possibilitat per a totes les famílies per desenvolupar-se en l'àmbit familiar i en l'àmbit social.

Jo no crec que hi hagi, en aquest moment, gaires més arguments per posar sobre la taula i crec que és perfectament evident quina és la posició d'un i de l'altre: la posició del nostre grup i la seva és bastant distant i es seguirà veient amb altres temes i, en aquest sentit, l'únic que demano és que... no puc demanar que reconsiderin la seva posició perquè seria massa ingenu per part meua, però deixar constància de quina és la nostra voluntat.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Alay.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Doncs, procediríem a la votació.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringeret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí i 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació quedaria desestimada l'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuaríem, doncs, amb la segona reserva d'esmena corresponent a l'esmena 33 de la ponència.

També intervé, en aquest cas, el Sr. Vicenç Alay Ferrer per defensar l'esmena. Teniu la paraula.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament, aquesta reserva d'esmena correspon a l'esmena 33, esmena d'addició d'un nou article.

En virtut d'aquesta esmena es proposava afegir després de l'article 26, un nou article referit al: "Règim d'atorgament de les prestacions de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social".

En el cas anterior he llegit el contingut de l'esmena però, aquí en ser molt llarg, doncs, passaré directament a la justificació.

D'acord amb el que estableix la disposició final tercera de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, l'entrada en vigor de la mateixa es produirà el primer dia del mes següent al termini d'un any de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, excepte els articles 125 a 129, les disposicions addicionals quarta i cinquena, i les disposicions finals primera i segona que entren en vigor -i han entrat en vigor, de fet- el dia següent de la data de publicació de la Llei. Això significa el primer de novembre de l'any vinent, d'aquí una mica més de deu mesos.

La reserva d'esmena que portem a debat i, esperem, mereixi la seva aprovació, té com a objecte que l'excepció -pel que fa a la seva entrada en vigor- que afecta els articles citats -del 125 al 129, que es

refereixen a malalties professionals, i algunes disposicions addicionals i finals- s'estengui a dos articles més, concretament, a l'article 135 -"Tarifes de responsabilitat"- i a l'article 141 -"Règim d'atorgament de les prestacions".

No llegiré, ja els hi he dit, els dos articles, tal com queden recollits en l'esmena, atesa la seva extensió i el coneixement que tots vostès tenen dels mateixos.

Tanmateix, per situar mínimament el tema, pot ser útil recordar els trets més significatius de cada un dels dos articles mencionats.

En l'article primer, en el 135, s'estableix el concepte de tarifa de responsabilitat -el valor assignat als actes sanitaris- i els percentatges d'abonament d'aquests actes per als diferents supòsits. Per posar dos exemples, el 100% per als accidents laborals, 75% per a les malalties comunes, ambdós casos en els que no hi ha hagut variació respecte a la normativa anterior. També es recull en aquest article, el tractament diferencial de determinades situacions particulars. Aquestes, pel seu interès i importància, aquestes sí que em permetré citar-les textualment, també pel fet de ser novetats d'aquesta Llei -no existien anteriorment aquestes previsions- i per tractar i resoldre situacions molt sensibles.

L'apartat 5 del primer article, d'aquest article en concret, diu: "5. Tenen dret a un reembossament del cent per cent de les tarifes de responsabilitat de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, els orfes fins als 18 anys o fins als 25 en el cas que cursin estudis en un establiment d'ensenyança reconegut"; "6. Prèvia sol·licitud a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, tenen dret a un reembossament del cent per cent -també- de les tarifes de responsabilitat: a) Les persones jubilades que tinguin uns revinguts totals inferiors a un import igual o inferior al salari mínim mensual; b) Les persones discapacitades que reben una pensió de solidaritat i les persones que com a conseqüència d'una invalidesa resten incapacitades per a exercir qualsevol activitat professional, i c) Les persones amb recursos econòmics insuficients, d'acord amb els requisits establerts per reglament".

Bé, he llegit aquests capítols perquè em sembla important de tenir-los en compte.

Si hem introduït aquesta esmena, en aquesta Llei, és pel fet incontestable que una mesura d'aquest tipus, -fer immediatament efectives aquestes millores que acabo de citar i no haver d'esperar encara un any- ha de tenir un impacte gens menyspreable en moltes economies domèstiques, convertint-se, al mateix temps, en un element de confiança i d'activació i reactivació econòmica realment important.

Si els he de ser franc, ni tan sols va quedar clar per quin o per quins motius van refusar vostès aquesta, la nostra proposta, en el debat en comissió. Em costa creure que subvalorin els efectes econòmics de la mesura tal com els he plantejat. Em costa creure també que un fet com aquest el vulguin convertir en una qüestió de confrontació partidista.

Vull creure, llavors, -per exclusió-, que consideren algun impediment d'algun tipus, de procediment o alguna cosa similar...

En aquest punt, val la pena recordar-los que no fa gaires dies, el passat 26 de novembre, concretament, el mateix Consell d'Administració de la CASS va aprovar que: "La Caixa Andorrana de Seguretat Social actuï com a tercer pagador en les despeses mèdiques derivades de les visites al servei d'urgències de l'hospital" -i cito textualment-; així ho recollia la premsa del dia 28, la qual, a més, reproduïa unes manifestacions del portaveu del Consell d'Administració justificant la mesura. Deia, aquest -el portaveu- que: "La mesura obeeix al fet que la situació anterior..." -la situació anterior a aquesta presa de decisió, vull dir- "... comportava que molta gent no acudia a urgències a causa de les dificultats econòmiques." -i torna a ser una citació textual.

Des de la independència i el rigor que cal suposar, la mateixa CASS demostra que no ha d'haver-hi problemes majors per fer efectiu, ja, el règim de tercer pagador en aquests nous supòsits i que és cert i contrastat que la situació actual representa un problema econòmic i sanitari molt important per a molta gent.

Per aquestes raons, els demano que vulguin reconsiderar la seva posició i donar suport a aquesta reserva d'esmena.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions.

Per part del Govern?

Pels consellers no adscrits, Sr. Ricard de Haro?

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta segona reserva d'esmena que planteja el Grup Socialdemòcrata, nosaltres hi votarem a favor i ho simplificarem molt breument després de tota l'explicació del Sr. Alay.

És voluntat de voler fer-ho o no voler fer-ho. És aplicar l'aplicació d'aquesta Llei que la tenim amb la pròpia llei pel mes de novembre de l'any proper, és a dir, que s'aplicarà a partir de l'aprovació d'aquestes mesures urgents.

Nosaltres creiem que haurien d'estar incloses en aquest paquet de mesures i per això recolzarem aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI el Sr. Enric Tarrado, president del grup.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument, dir-li que en el seu dia, en el si de la comissió *Ad hoc* es va decidir, i després d'haver consultat amb les directrius de la CASS, donar un marge de temps d'un any per a l'aplicació de la Llei per tal que dit organisme pogués adaptar els sistemes de gestió a la nova regulació.

Això és el que va dirigir el nostre vot en el debat en comissió de dita Llei d'avui i, per tant, avui també el nostre vot serà el mateix que en comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jaume Serra teniu la paraula.

El Sr. Jaume Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Com en el cas anterior ens tornem a trobar davant d'una esmena que el Grup Parlamentari Liberal no ha votat favorablement en comissió.

Com ja vam manifestar en la discussió d'aquesta esmena en comissió, aplicar prematurament dos articles de la recent aprovada Llei de la Caixa Andorrana de Seguretat Social i que ha estat, ho saben tots vostès, el fruit d'intensos i llargs debats per assolir un consens, no ens sembla bé.

El que disposen els articles 135 i 141 serà d'aplicació al final del 2009 i formarà part de manera permanent de l'ordenament jurídic que regula les tarifes, el valor dels actes sanitaris per atenció a les persones

malaltes, els accidents de treball, les malalties professionals i el règim de tercer pagador.

Així, es va pactar fa ben poc temps tenint en compte tots els condicionaments de caire social, econòmic, de gestió i reglamentaris que condicionen la seva correcta aplicació.

Vull remarcar que per la plena aplicació d'aquests articles cal desenvolupar eines de gestió i normes reglamentàries que, em consta, estaran llestes tal i com preveu la Llei, no abans de finals del 2009. Així, es va pactar per no poder ser abans.

No em sembla bé rectificar la feina feta per la comissió *Ad hoc* del Consell General que va redactar la nova Llei de la seguretat social, i votarem en contra de la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Serra.

Hi hauria alguna altra intervenció?

Sr. Vicenç Alay.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Contestant a les intervencions anteriors... Bé, primer de tot agrair -que ja va votar a favor d'aquesta Proposta- al conseller de Renovació Democràtica.

Contestant a les manifestacions del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI i Liberal, bé, primer els he de dir, -i no cal que els hi digui-, que són perfectament conscients en quin moment i com s'ha produït la negociació i què ha donat com a resultat la Llei de la seguretat social. El que cal és no perdre de vista que estem debatent avui una llei de mesures de reactivació econòmica, una llei de mesures excepcionals... totes són mesures excepcionals. És a partir d'aquesta excepcionalitat que nosaltres ens hem permès estirar una mica aquest acord al que havíem arribat... "estirar" que no vol dir "vulnerar-lo", entenent que hi havia elements suficients que justificaven que aquesta posada en marxa immediata d'aquests supòsits dels que he parlat -l'article 135 i el 136-, es justificaven sobradament.

Hi havia un punt, i per això els hi he recordat també a la meva intervenció, que es podia referir als aspectes tècnics de posada en marxa de donar suport i posar tots els recursos necessaris per poder fer efectius aquests dos articles.

I, per això m'he referit expressament a la decisió del Consell d'Administració, una decisió interna que no ve obligada per cap iniciativa política exterior, del

propi Consell d'Administració fent efectiu el càrrec de tercer pagador en el cas de les urgències mèdiques. Tant el propi portaveu del Consell d'Administració dient que altrament es trobava en una situació d'impacte molt greu sobre aspectes sanitaris i aspectes econòmics d'una part, i que no eren menyspreables per a la població.

És des d'aquesta òptica que nosaltres demanem això. Si la casa ha estat capaç de resoldre els problemes de procediment, els problemes interns de logística, per donar solució a aquest tema, entenem que tenen prou capacitat com per estendre aquesta millora als aspectes que nosaltres portem aquí a debat.

Abans no m'he atrevit a demanar-los la reconsideració... ara sí que m'atreveixo. Jo penso que hi ha elements suficients, i en la seva resposta no els han desqualificat, per tal que replantegin el seu vot i donin solució a aquests problemes.

Votin favorablement aquesta Proposta.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay.

Alguna altra intervenció? Si no hi ha cap més intervenció, doncs, passariem a la votació.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí i 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat quedaria desestimada l'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passariem, doncs, ara al debat i votació de les parts del text que no han estat objecte d'esmena.

Començaríem, doncs, pel torn d'intervencions dels consellers no adscrits, si hi ha intervencions.

Sr. Ricard de Haro?

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Parlem ara d'aquestes mesures, com deia el Sr. Alay, excepcionals per intentar reactivar aquesta economia que la tenim tocada per aquesta crisi internacional.

El nostre vot serà una abstenció. Ens abstindrem per dos motius i els explico breument: de les que hi ha, totes no són del nostre grat, però només que n'hi hagués una que nosaltres penséssim que servís per a aquesta fita, per a reactivar l'economia, almenys no hi posariem cap pal a la roda per a què prosperés i, per tant, com que n'hi ha més d'una amb la qual hi estem d'acord, no ho impedirem. El que passa és que no són totes les que nosaltres voldríem i s'ha demostrat -i s'ha demostrat en la votació a les reserves d'esmena- i, per tant, no és del nostre grat completament aquest text i, per tant, l'única cosa que farem és abstenir-nos.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Continuaríem, doncs, amb els grups parlamentaris.

Pel CDA + Segle XXI, el Sr. Enric Tarrado, president del grup.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Ens toca ara examinar el Projecte de Llei de mesures de reactivació econòmica.

Per començar la nostra intervenció volem afirmar -com ja vam fer en la sessió del passat 30 d'octubre, en debatre l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Socialdemòcrata-, que lamentem el retard amb què el Projecte de Llei presentat pel Govern ha arribat.

Des de CDA + Segle XXI considerem que les mesures legislatives per fer front a la crisi s'havien d'haver portat al Consell General amb molta més anticipació. D'aquesta manera hauríem pogut començar a combatre amb més temps i eficàcia alguns dels efectes negatius de la desacceleració econòmica que estem patint.

Les mesures econòmiques elaborades pel Govern, vist el retard amb el que han estat presentades, potser tindran la peculiaritat que es començaran a aplicar quan ja s'haurà acabat la crisi. Però, bé, més val tard que mai i, en qualsevol cas, volem expressar el nostre desig que aquestes mesures puguin contribuir de veritat a la reactivació econòmica del nostre país.

També volem avui novament expressar, com ja ho vam fer en la sessió del 30 d'octubre, que ens hauria agradat haver pogut treballar les mesures per a la reactivació econòmica abans de la seva presentació a tràmit parlamentari. D'aquesta manera, amb la participació de tots els grups parlamentaris, hauríem pogut construir un consens previ sobre quines havien de ser les mesures a desenvolupar i possiblement hauríem pogut accelerar la seva tramitació.

De qualsevol manera, i un cop constatat que el mètode polític emprat pel Govern no permetia el consens previ, cal reconèixer que el treball en la comissió legislativa ha estat força ben encaminat. En aquest sentit, hem de remarcar que algunes de les esmenes proposades pels grups parlamentaris, que reflectien algunes aportacions força interessants, han estat finalment incorporades al text. Ho celebrem, ja que amb aquestes incorporacions es milloren alguns aspectes del Projecte de Llei.

En qualsevol cas, i com ja hem dit en d'altres ocasions, estem convençuts que no reactivarem la nostra economia amb debats partidistes. Els ciutadans volen solucions i l'obligació dels polítics és

tractar d'aportar-les. En aquest sentit, pensem que el text que ara se sotmet a votació, malgrat els defectes més amunt esmentats, pot contribuir tant a ajudar als ciutadans a superar la incertesa econòmica que malauradament ens toca viure, com a afavorir que es puguin trobar unes bones perspectives de desenvolupament per a la nostra economia. En canvi, lamentem que el Grup Lliberal hagi desvirtuat el contingut d'algunes mesures no seguint els mateixos criteris de reactivació per a tots els sectors econòmics.

Per tot el que s'ha exposat ens abstindrem en aquesta votació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Sr. Vicenç Alay teniu la paraula.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Quan el Govern va presentar el seu Projecte de Llei de mesures de reactivació econòmica, tard -i amb això coincidim amb el Grup Parlamentari CDA + Segle XXI en la intervenció del Sr. Tarrado-, quan el Govern va presentar el seu projecte de Llei, dic, el nostre grup parlamentari ja va posar de manifest el seu desacord amb el plantejament i el contingut del mateix.

Entenent que no es tractava d'un tema menor, ben al contrari, que la conjuntura econòmica i social del nostre país exigia reflexions acurades i decisions fermes i operatives, decisions conseqüents, vam convertir la nostra discrepància en un text alternatiu en forma de proposició de Llei capaç de convertir-se en una eina realment efectiva -aquesta eina era la seva pretensió.

Aquest text, el text que van presentar, s'obria amb una exposició de motius que pretenia, a més de justificar la proposició tal com li correspon, avançar en una reflexió rigorosa sobre el que i el perquè d'una llei com aquesta.

Dèiem en el primer paràgraf de la nostra exposició de motius que una llei de mesures urgents per a la reactivació econòmica no es pot limitar a proposar tan sols mesures econòmiques, que en qualsevol iniciativa legislativa cal defensar un determinat model de societat que posi en primer pla els principis de justícia social i de solidaritat.

Tancàvem aquest primer paràgraf de l'exposició de motius amb la següent afirmació -i cito textualment-: "Una societat justa i competitiva...", -perdó- "Una societat justa i cohesionada, lluny de ser una càrrega suposa un element de competitivitat econòmica i enforteix el país davant els importants reptes que es presenten", en el sentit que les mesures de protecció social són l'expressió d'un determinat model de societat que ens fa més pròspers i més forts.

L'exposició de motius que cito- és massa llarga per a reproduir-la avui, aquí, tanmateix em sembla oportú referir-me, i remetre-m'hi perquè marca d'una manera molt precisa, i ja s'ha vist abans en les intervencions que hem tingut quant a les reserves d'esmena, les profundes diferències de plantejament entre el nostre model i la proposta liberal.

Aquesta Proposició de Llei, desglossada en quatre capítols i amb un total de vint-i-vuit articles va ser debatuda en aquesta Cambra el dia 31 d'octubre passat i, com és conegut de tothom, no va disposar del recolzament suficient per poder prosperar.

Pel que fa al text que avui examinem, el projecte de llei presentat pel Govern, hem de dir que el nostre grup va presentar-hi 18 esmenes, extretes de la proposició de llei rebutjada en aquell moment amb la pretensió de, si més no, intentar corregir i millorar el text de l'executiu. Una única esmena aprovada directament, de les presentades pel nostre grup, i un total de 15 esmenes rebutjades reflecteixen fins a quin punt aquesta correcció i millora ha resultat impossible.

Tanmateix, l'aprovació via transacció de dues esmenes socialdemòcrates -l'esmena 21, referida a l'agilitació en els pagaments als proveïdors d'empreses públiques, i l'esmena 31, referida a la pensió de solidaritat per a la gent gran- ens permeten avançar una mica, ni que sigui una mica, en la solució de dos temes en els quals el nostre grup parlamentari és, especialment, sensible.

La transacció d'aquestes esmenes ens ha permès també arribar a esbrinar fins a quin punt teníem raó quan denunciàvem la morositat o la insolvència del Govern liberal. L'avançament en un mes dels pagaments -l'avançament que hem fet prosperar amb aquesta esmena-, ha obligat a la majoria a introduir una clàusula modificadora de l'article de la Llei del pressupost que faculta el Govern per concertar operacions de crèdit per fer front a les necessitats de tresoreria. El que a la Llei del pressupost eren 40 milions d'euros per fer front a aquestes necessitats de tresoreria, s'ha acabat convertint en 74, gairebé el doble... vet aquí el tema, vet aquí tota la raó que tenia el meu company d'escó, el Sr. Jordi Font, quan

denunciava els impagaments o la manca de celeritat en el pagament del Govern liberal.

Dels articles i les esmenes debatudes, val la pena subratllar-ne alguns i apuntar alguna reflexió que, perdonin, seran molt esquemàtiques per la manca de temps: Article 5. Reserves de plaça. El projecte del Govern establia, planerament, que a partir de l'entrada en vigor de la Llei deixaven d'atorgar-se excedències amb reserva de plaça. El nostre grup va presentar-hi esmena de supressió, que vam perdre. Deixant de banda que aquesta mesura no té cap relació -si no ja m'ho explicaran- amb la reactivació econòmica, la seva contundència i la seva intencionalitat política la porta a un terreny de -deixem'ho aquí- dubtosa constitucionalitat. Tant és així, que el propi Grup Parlamentari Liberal va haver de presentar-hi una esmena que, transaccionada, ha minimitzat -que no pas eliminat- el disbarat posat sobre la taula pel Govern. Tot i això, és evident que el nostre grup no pot avalar de cap manera aquest mecanisme pervers de desactivació política, i en el moment que tinguem oportunitat reconduïrem completament la situació.

Article 6. Mútua dels empleats -un tema d'absoluta actualitat. El Projecte de llei és diàfan: el Govern deixa de retenir l'1% de la Mútua a tots els empleats de l'Administració general -és a dir, desapareix la Mútua. Així, sense més, independentment de tots els discursos i totes les teories del caos que es vulguin fer en un o en altre lloc. Front a aquest article lapidari, esmenes de tots els grups, fins i tot del Grup Liberal, que segueix intentant, segueix intentant corregir el Govern. Cada grup va votar la seva esmena i va prosperar -lògicament, per una qüestió número i elemental- l'esmena del Grup Liberal, que, entenc, haurà de vetllar -i és un repte que tenen a sobre la taula- perquè el seu text es converteixi en solucions, que és el que tots -almenys nosaltres- pretenem que s'obtingui.

Esmenes 18 i 19, del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, esmenes d'addició de dos nous articles declarant d'interès públic i social el finançament de noves iniciatives empresarials i el finançament de processos de reconversió i expansió d'activitats. En altres paraules, crèdits tous per a aquestes dues línies: les noves iniciatives i la reconversió. L'esmena no va prosperar tampoc, amb el rerafons i la justificació de les successives baixades dels tipus d'interès registrades en els darrers dies -cosa certa i que no discutim des del nostre grup. El nostre grup seguim defensant les dues mesures: independentment dels baixos tipus d'interès existents en aquest moment, pel fet que el problema no radica únicament aquí, sinó que una part del problema o una part de la nostra intenció és

solucionar que els diners arribin a les empreses. No n'hi ha prou que els tipus d'interès siguin baixos sinó que no succeeixi, com ha passat en altres llocs, que fins i tot amb tipus baixos la banca continua sent reticent a prestar diners a l'empresariat.

Esmena número 20. Derogació del Cànon que grava els rebuts de FEDA i STA en l'estudi de reducció de tarifes -una esmena no aprovada i que no cal explicar perquè és prou evident.

Article 16. Actualització o revisió de rendes. En aquest cas, el treball conjunt de tots els grups ha permès millorar el redactat original. Sense canviar el fons, que toca la congelació de les rendes per a l'any 2009, s'han aclarit els mecanisme d'actualització passat aquest període.

Per acabar, vull assenyalar les esmenes 34 i 35 del nostre grup. La 34 adreçada a ampliar les desgravacions fiscals per a vehicles per raó de les emissions reduïdes de CO₂, i la 35 d'ajuda al finançament per a la compra de vehicles eficients. Tot i disposar del suport del Grup CDA + Segle XXI i del conseller d'RD, els vots negatius del Grup Liberal van impedir que unes mesures que apuntaven en la doble direcció d'incentivació econòmica i de reducció de la contaminació ambiental, poguessin prosperar... una llàstima!

En definitiva, tot i la coincidència en algunes -poques- de les mesures aprovades, tot i l'aprovació d'algunes -poquíssimes- de les nostres propostes, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata no comparteix aquest Projecte de Llei i no li pot donar suport. Les mesures que planteja no reactivaran l'economia -ho deia ja en aquesta mateixa Sala, el Sr. Jaume Bartumeu, en el seu moment. Ja ho deia, repeteixo, el Sr. Bartumeu, el dia 30 d'octubre, en el text alternatiu.

Calen altres iniciatives, no únicament mesures esparses més efectistes que efectives; cal replantejar-se el model; cal tenir en compte totes les dimensions de l'estat, no únicament la dimensió econòmica.

El Sr. cap de Govern ha volgut contestar -no sabia el que li anava a dir- però ha volgut contestar a aquesta afirmació del nostre grup de la que vostès es centren únicament amb els aspectes més economicistes, i ha volgut posar l'accent en les mesures pretesament socials de la seva llei. Jo, per manca de temps no m'estendré, però només de fer un breu repàs li he de dir que, de totes les mesures que acaben sortint a la Llei, les més socials són les dos esmenes transaccionades i aportades pel nostre grup. Les altres -ja li he parlat de la Mútua de funcionaris... bé, ja li n'he parlat d'algunes altres, però d'aquesta no li n'he parlat: de la congelació i les retribucions. El

rebuig de les dues reserves d'esmena que hem plantejat... la sensibilitat social del seu govern és mínima -bé, cadascú té els defectes que té i no li anirà a corregir jo ara-, però, en tot cas que quedi clar que si alguna cosa deixa palès aquest Projecte de Llei és un accent absolutament circumstancial i economista, i en absolut social.

Des d'aquesta lògica, el nostre grup no pot donar-li suport i votarà negativament.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay.

Pel Grup Parlamentari Liberal, el Sr. Jaume Serra, vicepresident del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Les intervencions que es fan en una llei que ja ha estat votada i discutida amb una esmena a la totalitat, tenen obligatòriament un aire conegut i els arguments a favor i en contra ja han estat exposats en anteriors intervencions.

És difícil aportar quelcom de nou malgrat el treball intens -com de costum, i ja s'ha dit aquí- efectuat en comissió.

Dit això, però, vull repetir, matisar i afegir arguments als que ja s'han dit en relació al Projecte de Llei que avui votarem, no fos el cas que algú s'ho repensés i canviés d'opinió -no se sap mai, eh?

Es deia el dia del debat de l'esmena a la totalitat que aquesta Llei arribava tard -també s'ha dit avui- i, que hagués calgut la participació de tots els grups parlamentaris, més consens -també s'ha dit avui.

Es deia que calia augmentar la liquiditat d'empreses i particulars, augmentar l'activitat de l'economia facilitant l'accés a crèdits, millorar la protecció social.

També vàrem dir que es podia donar cabuda a altres propostes si s'incorporaven via esmena.

No es va dir explícitament però es va polemitzar sobre el fet de si les mesures econòmiques que es plantejaven en el Projecte de Llei ens farien sortir, o no, de la crisi.

En resum, vam comentar el conjunt de les mesures del text proposat pel Govern, així com les del text alternatiu, algunes afectaven a la macroeconomia, algunes a la microeconomia i algunes eren més pròpies de programes electorals que no pas del dret positiu.

Què en queda de totes aquestes crítiques un cop la Llei s'ha discutit en comissió?

En relació als que opinaven o que opinen que la Llei arriba tard i que calia la participació de tots els grups parlamentaris, només els hi puc dir que "temps fugit i no té remei", però penso que a la comissió ja hi ha hagut força debat i s'han assolit alguns acords importants. Si no s'han assolit d'altres és perquè no hi havien més propostes damunt de la taula i s'ha fet el que s'ha pogut amb el que hi havia.

En relació amb la liquiditat s'ha assolit un acord molt important, -ja s'ha dit abans-, per rebaixar el fons de maniobra que han de finançar les empreses amb els seus recursos propis. Amb l'acord assolit el Govern, les parapúbliques i les societats públiques pagaran als seus proveïdors en un termini més curt, alliberant així diners líquids cap a l'economia productiva. S'ha establert un màxim de 64 milions per fer front a aquestes societats de tresoreria de Govern pujant el ja establert en aquesta Cambra -que també s'ha dit- que era de 40 milions d'euros.

Estem injectant en el sector públic... perdó, en el sector no públic de l'economia 25 milions d'euros -números rodons. Pot semblar poca cosa en números absoluts 25 milions d'euros però representa, més o menys, una setzena part del pressupost i, per relativitzar això i per fer-ho amb una dimensió més gran -perquè es facin una idea-, això a Espanya podria representar uns 15.000 milions d'euros... que Déu n'hi do, eh? És una mesura d'impacte important i d'efecte molt ràpid, i aquí és evident que ha sigut feina de tots els grups que estan en la comissió i dels que van proposar l'esmena.

En relació a l'excés de crèdit, no compartim el diagnòstic d'altres grups parlamentaris que volien establir coeficients d'inversió obligatòria, creditícia obligatòria, en determinats sectors, per diferents motius: primer, el redactat -el redactat de la proposta d'esmena- ens sembla més propi d'una exposició de motius que no pas d'una norma positiva i, per suposat, no té en compte el tant comentat acord d'aquesta Cambra sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei; en segon lloc, el sistema bancari andorrà no té un problema de liquiditat i conseqüent restricció de crèdit al consum o a la inversió com en altres països del nostre entorn; en tercer lloc, el tipus d'interès de referència a la zona euro està al voltant del 2,5 i a la zona dòlar i al yen al voltant del 0% -el tema del 0%, a la zona dòlar, va ser notícia de primera plana i als diaris.

Per últim, al nostre entendre, la concessió, o no, de crèdits està més lligada a un tema de solvència, garanties i projecte empresarial que no pas a

problemes de liquiditat del sistema bancari andorrà. En relació amb això, lamentem que no es tingués en compte un afegit que volíem fer a l'esmena ja pactada sobre la disminució de terminis de pagament -que ja m'hi he referit abans- en la que proposàvem que un deute de l'Administració envers els seus proveïdors esdevingués un títol d'aute en garantia de l'estat i, per tant, fàcil de negociar en el sistema bancari sense necessitat de garanties suplementàries.

Aquest mecanisme que vam proposar, reconec, a última hora i per afegir a una esmena ja pactada hagués estat força efectiu des de l'endemà mateix de la publicació de la Llei ja que incidia en un dels possibles factors de restricció de crèdit com és la solvència i/o garanties... Llàstima! -com vostè deia abans.

Quant a la millora de la protecció social s'ha transaccionat una esmena que esdevé un nou article de la Llei, el 29 -al que ja s'han referit altres consellers abans que jo- i que estableix una pensió de solidaritat per a la gent gran. A satisfacció de tots els grups parlamentaris i dels consellers no adscrits s'ha creat una compensació econòmica de caràcter vitalici que ha de pal·liar les dificultats econòmiques a les que s'enfronta el col·lectiu de la gent gran, particularment exposat a la situació de crisi.

Per acabar, em sembla de força sentit comú afirmar que les mesures que avui aprovem no poden, elles soles, redreçar una situació econòmica que per la seva magnitud i profunditat sobrepasa abastament la nostra capacitat. Ara bé, *laissez faire laissez passer* no s'escau, cal prendre decisions més o menys encertades, més o menys populars, més o menys costoses, més o menys estètiques, més o menys generalitzades que afecten a un o molts sectors, decisions que, al cap i a la fi, són en el seu conjunt molt millor que no fer res.

Per tot això el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Serra per la seva intervenció.

Pel Govern intervé el Sr. cap de Govern. Teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Tota aquesta sèrie de mesures van ser preparades durant l'estiu i es van fer públiques al mes de setembre. Desgraciadament no es complirà el que el conseller Tarrado insinua que s'aplicaran quan la

crisis haurà passat... Per desgràcia, aquesta crisi serà dura i llarga, almenys en tenim per tot el 2009, segur!

Aquestes mesures essencialment són d'ajuda social transversal i reconec que vaig dir que no canviaria la tendència de la crisi profunda, perquè és una crisi de magnituds extraordinàries, però sí que aquestes mesures tenen un missatge social, no són economicistes i almenys hi ha uns compromisos que jo tinc una gran satisfacció d'haver complert si, com espero, aquestes mesures s'aproven, com per exemple: garantir la pensió mínima a Andorra del 50% del salari mínim. Això és una obligació que tenia el Govern i s'ha fet, i ho ha fet aquest Govern. Pensió mínima!

La segona, ajuda als discapacitats. També tenen una garantia del 100% del salari mínim. Hem creat -ja està fet al Govern- un nou reglament d'ajuda personal, de prestacions econòmiques, especialment es creen noves prestacions, atenció a les situacions de precarietat i es contribueix al pagament de nous serveis d'atenció social i sociosanitària; les mesures que es prenen també de congelar els salaris... Ai, perdó! de congelar els lloguers és importantíssim com a criteri -jo sé que, a aquestes alçades, pels responsables polítics això no mereix cap comentari perquè és un mínim de deure de solidaritat-, però, evitar per llei que s'augmentin els lloguers durant aquest període de crisi em sembla que és una gran mesura social, almenys així ho ha interpretat la majoria de persones amb qui he tingut el plaer de comentar aquesta mesura.

Aquestes són les mesures essencials socials per ajudar a resistir la crisi. No és la solució, estem d'acord, però, sí que és un senyal però ni de caritat ni de compassió, de SOLIDARITAT, solidaritat activa gràcies als mitjans que té Andorra de poder fer serveis individualitzats amb atenció i amb molta dignitat.

Després hi ha unes mesures d'impulsar l'activitat econòmica que, moltes ja van ser passades -com vam arreglar la Llei de propietat horitzontal que era d'un bloqueig enorme-; després, també la Llei que vam fer d'impostos especials -també estava en aquest paquet de mesures-; doncs, aquestes modificacions són modificacions menors però, quan es posa una al costat de l'altra són mesures que ajuden, són senyals forts de donar-nos la mà i de col·laborar per anar endavant.

Després, el tercer nivell de mesures són la contenció, la despesa al corrent de l'Administració. Naturalment el problema de la Mútua -que és normal que en parli- jo tinc l'esperança i la convicció que passada la Llei amb l'esmena prevista trobarem una solució ràpidament, n'estic convençut.

I, l'últim nivell de mesures són les mesures tècniques d'estalvi energètic. Si tot va com és previst en aquesta Llei, serà aplicable a partir del gener, és a dir, d'aquí pràcticament vint dies o quinze dies tindrem la capacitat per posar en pràctica aquestes mesures que són, repeteixo, solidaritat d'ajuda i, és un primer pas, i si no n'hi ha prou amb una en farem una altra, però són mesures que han d'anar adaptant-se a què el país -i perdoni que em vagi repetint- guanyi competitivitat però sense perdre la solidaritat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, en un nou torn d'intervencions.

Sr. Vicenç Alay.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Permeti'm dir-li, Sr. cap de Govern, que admiraria profundament el seu optimisme si no fos que sóc ciutadà andorrà i sóc víctima del seu optimisme, i ho dic perquè això del que parlava del 50% del salari mínim, està bé que un tingui aspiracions a la vida però, bé, això no apareix ni a la Llei, ni al Pla nacional d'atenció social, i al Reglament de prestacions econòmiques. Havia aparegut en una compareixença de premsa -no sé si seva o d'algun ministre, però no es va acabar en concretar res. Està bé que tingui aquests horitzons però, bé, li queda poc temps per complir-los.

Bé, tornant a les reflexions que s'han fet i a les intervencions de la resta de consellers, home! per a mi resulta un honor i un plaer sentir que el gran valor social que té aquesta Llei es centra en una sèrie d'articles els quals he de dir que són de paternitat socialdemòcrata. Quan parlava el Sr. Serra de les pensions de solidaritat per a la gent gran -això és una esmena nostra-, transaccionada he de dir, sinó, no estaria aquí, transaccionada i amb l'acord de la resta de grups parlamentaris. Quan parlem de la tramitació del Pla nacional d'atenció social, bé, tampoc té un mèrit especial que l'hagin aprovat quan ja està fins i tot ratificada oficialment. Però, he de dir que en el capítol tercer de la seva llei "Suport social", aquests són els tres articles que conté aquest capítol: el primer article es refereix a l'exempció per contactes de persones de més de seixanta-cinc anys -d'acord, aquest el van portar vostès-, els altres dos són fruit d'esmenes nostres. Ja m'agrada que comparteixin la nostra visió social però, bé, veig que

arriben tard i tampoc acaben d'arriscar-se massa a l'hora d'apuntar-se en aquesta visió; pel que fa a la resta, abans el Sr. Jaume Serra... i ja vam tenir l'ocasió -en el grup de treball en la comissió- de parlar sobre el tema dels crèdits tous. D'acord que la formulació tenia un aspecte -parlo de l'aspecte formal- que podria assimilar-se al que ha dit vostè, una exposició de motius, etc., però, repetia o recollia una fórmula que es va emprar ja fa anys per dotar als crèdits a l'habitatge, una fórmula que no va ser propiciada per cap dels grups polítics que en aquest moment tenim presència en aquesta Cambra. Ha passat temps des de llavors, però que molta d'aquesta gent que estem aquí sí que li vam donar suport. Allò va tenir un efecte positiu sobre la nostra economia. Nosaltres hem recollit el mateix format i la mateixa filosofia per intentar tirar endavant aquest mateix Projecte. Vostè estava parlant dels crèdits... jo no sóc expert en la matèria i he de reconèixer que vostè té una avantatge substancial en aquest tema, sobre mi, però jo li he de dir que per les quatre coses que he pogut llegir, parla de Japó -jo també ho he llegit-, Japó porta el tipus d'interès al mínim nivell, els Estats Units exactament el mateix, és a dir, és que es queden fins i tot sense marge de maniobra en aquest tema, però, això no els acaba de solucionar el problema, he llegit precisament qüestions afectant als Estats Units que posen els dubtes sobre el que jo li he comentat, que els tipus baixos no garanteixen la liquiditat del sistema. Nosaltres volíem garantir això. Bé, no centraré el debat sobre això que ja n'hem parlat.

Torno a parlar... Bé, primer una cosa que voldria dir abans de tancar perquè estenen-me, no sigui el cas que em treguin el gust de la paraula. Nosaltres votarem que no però no vol dir que no siguem sensibles a algunes de les mesures -no dic a totes- de les mesures que contempla la Llei. Nosaltres som els primer interessats en què prosperin i en què tinguin efecte les mesures que vostès han convertit en llei efectiva o es convertiran en el moment en què s'aprovi en aquesta Cambra. Ara, creiem que ha sigut excessivament tímida la seva aportació, creiem que ha sigut tardana la seva aportació i creiem desgraciadament que reflecteix un model que no és el model, que no són les solucions i les decisions que es necessiten en el nostre país.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Alay per la seva intervenció.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Sr. Jaume Serra, pel Grup Parlamentari Liberal.

El Sr. Jaume Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Per contestar a les afirmacions que ha fet el Sr. Alay, a veure, jo no sé si vostè hi entén molt o poc d'economia, no ho sé francament, el que sí reconec és que a mi no m'entén quan parlo, per tant, tornaré a repetir el que he dit, perquè això és una obvietat, jo dic una cosa i vostè me'n diu una altra. D'economia no ho sé, però jo tinc un problema perquè quan li dic una cosa no l'entén i intentaré millorar i fer-ho facilet.

Les mesures quan s'apliquen... no pateixi, Sr. Bartumeu, intentaré fer-ho facilet perquè vostè també ho entengui... Les mesures perquè tinguin efectivitat han de complir dues coses: una, que quan es posin en marxa, el que s'hi posa creï una mena d'efecte multiplicador, és a dir, que reproduïxi aquella mesura, primera condició i, segona condició és que -la mateixa paraula ho diu-, siguin efectives d'immediat.

La seva proposta de crèdits tous, a part que vostè la situa en un context econòmic quan es va fer molt distint del d'ara perquè els tipus d'interès en aquell moment i la inflació era molt més alta, doncs bé, les coses tenen sentit en algun moment de la història, no es poden comparar aquests moments; el tipus d'inflació i els tipus d'interès de referència en aquell moment estaven per sobre de dos dígitos, doncs, és una situació molt, molt, molt diferent.

Dites aquestes coses, i repeteixo -perquè es mantingui- una mesura per ser efectiva ha de crear una mena de multiplicació del seu efecte i per una altra banda s'ha de poder dur a terme el més ràpid possible.

La seva esmena... aquestes dos coses, ho lamento, no ho feia... no ho feia perquè exigia -més enllà de la literatura que tenia l'esmena-, exigia tota una sèrie d'actuacions que feia que fos difícilment aplicable de seguida, de patac! -perdoni que sigui una miqueta més planer parlant-... no es podia fer.

El que jo li estava proposant i el perquè li he dit això és per això, li afegeixo aquests altres dos arguments.

Tipus d'interès molt distint, estem parlant d'un entorn hipotètic al voltant del 0%.

Li dic, el problema de la banca no és una restricció del crèdit perquè la banca tingui manca de liquidesa sinó perquè hi ha manca de solvència en el Projecte empresarial i, per tant, és difícil, hi ha manca de garanties davant d'aquest Projecte empresarial.

Reconec que vam fer tard... reconec que vam fer tard en una proposta un cop ja teníem pactada l'esmena que millorava aquest text. Ja m'he donat

per la pell, ja he dit que em sap greu, que és una llàstima però tampoc els hi retrec, només ho dic.

A veure, no sé si m'he explicat prou bé o si m'ha entès.

És tot, gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Serra per la seva explicació.

Contaríem, doncs, amb una intervenció per part del Govern?

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Sr. Vicenç Alay.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, agafo la paraula perquè no es plantegi vostè problemes majors, la vida és prou dura. Déu ser un problema de sordesa que s'encomana en aquesta Sala i jo he posat tota l'atenció i he intentat entendre-ho, si no l'entès és un dèficit meu, o sigui que, vostè tranquil, no hi ha cap problema.

Jo no entraré a discutir-li això, primer perquè no és el marc i estem parlant d'una qüestió que va molt més enllà de l'aspecte puntual dels crèdits tous; jo li accepto algunes de les seves explicacions però, fins i tot, acaba de dir: "solvència als projectes empresarials"... Podríem entrar aquí en un debat que... bé, sé que hi ha molts punts a l'ordre del dia i, a més, jo tampoc tinc el nivell per entrar en aquest debat en aquest moment improvisant, però... home! què vol dir "solvència" en els projectes empresarials? De què estem parlant? Estem parlant d'un moment de crisi econòmica i estem parlant d'un moment al que necessàriament aquest país necessita incentivar la seva economia. És això el que li estic dient. Quan li estava dient -i no m'ho estic inventant jo- de la possibilitat de tenir crèdits molt baixos i que no hi hagi liquiditat no és cap incongruència, ja li dic, limitant el meu coneixement sobre el tema.

Bé, he pres la paraula només per fer una puntualització sobre aquest tema, no seguiré debatent, segueix sent un tema que queda sobre la taula no ara sinó en el futur perquè desgraciadament aquesta crisi no la superarem en dos dies, i tindrem temps suficient per parlar-ne.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay.

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap més intervenció procediríem a la votació del text tal com ha sortit de la comissió, en aquest cas.

Sr. secretari.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : Sí

M. I. Sr. Esteve López Montanya : No

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : Sí

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : Sí

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : No

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : No

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : Sí

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : Sí

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : No

M. I. Sr. Robert Call Masià : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : M'abstinc

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : Sí

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : No

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : Sí

M. I. Sra. Eva García Pastor : Sí

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringeret : Sí

M. I. Sra. Mariona González Reolit : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

14 sí, 10 no i 3 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Continuaríem amb el punt número 3 d'aquest ordre del dia d'avui.

3. Nomenament del cap i dels dos inspectors de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

S'ha presentat una única candidatura sobre la qual no s'ha formulat cap objecció i, aquesta, ha estat proclamada reglamentàriament ahir per la Sindicatura i s'ha publicat en el Butlletí número 84/2008 del dia 17 de desembre.

El Sr. secretari de torn ens llegeix la candidatura.

(Hi ha un silenci)

El Sr. secretari general li farà arribar, no patiu...

El Sr. Robert Call:

Sr. Joan Crespo Piedra, Sra. Anna Cadena Turiella, i Víctor Losada Romero.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, segons la demanda que s'ha presentat seria, tal com diu el secretari de torn, el Sr. Joan Crespo Piedra, com a cap de l'Agència de Protecció de Dades i la Sra. Anna Cadena Turiella i el Víctor Losada Romero, com a inspectors de l'Agència.

Hi hauria, doncs, alguna intervenció?

Si no hi ha cap intervenció demanaria, doncs, l'aprovació...

Sr. Jaume Serra parleva amb mi?

... Demanaria, doncs, l'aprovació per assentiment d'aquesta candidatura? Doncs, quedaria aprovada i nomenades les tres persones susdites amb els seus càrrecs.

Continuaríem amb el punt número 4.

4. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei del Cos de Banders.

L'informe de la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme ha estat publicat en el Butlletí número 76/2008, del dia 5 de desembre.

Exposa l'informe el Sr. Enric Tarrado Vives, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 28 d'octubre, la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme em va nomenar

ponent del Projecte de llei del Cos de Banders i, com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme en el decurs de les reunions celebrades els dies 1 i 3 de desembre del 2008, ha analitzat el Projecte de llei i les esmenes que han estat presentades.

Al Projecte de llei s'hi han presentat un total de 38 esmenes, de les quals: 31 han estat presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata i 7 han estat presentades pels consellers generals no adscrits, els M. I. Srs. Ricard de Haro Jiménez i David Pérez Peiró.

De les esmenes presentades: 26 esmenes s'han aprovat per unanimitat, 2 esmenes no han estat aprovades i de les 10 esmenes que han estat retirades, un total de 7 ho han estat per ser transaccionades i aprovades per unanimitat.

Així mateix, s'ha acordat per unanimitat modificar el segon punt de l'article 37 de manera que, on hi figura la menció: "En l'article 30 d'aquesta Llei", hi consti com: "En l'article 31", per coherència amb el text del Projecte de llei i amb l'acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió aprovat per unanimitat, el text del qual es sotmet avui a la consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la lectura de l'informe de la comissió.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions.

Sr. Ricard de Haro.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Aquest Projecte de llei del Cos de Banders, en la seva majoria mereixeria i mereix la nostra aprovació i el nostre vot no serà positiu, serà una abstenció, només pel punt d'una de les esmenes que van presentar: l'esmena que es refereix a l'article en què es dóna potestat al Cos de Banders per la inspecció de locals públics sense cap altra limitació i sense cap altre paràmetre que contempli aquesta inspecció. Creiem que és una potestat massa àmplia i massa general per a què consti en un projecte de

l'envergadura d'aquest i, per tant, ens abstindrem en aquest Projecte de llei.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Pel CDA + Segle XXI la Sra. Lurdes Font.

La Sra. Lurdes Font:

Gràcies Sr. síndic.

El Cos de Banders va ser creat pel Govern per reglament l'1 de juny de 1988. A més, cal també recordar que les diferents lleis que regulen la caça i la pesca al nostre país atribueixen al Cos de Banders les facultats necessàries per a vetllar pel bon compliment de dita normativa. A la vegada, la Llei de la funció pública, del 15 de desembre del 2000, defineix el Cos de Banders com un cos especial de l'Administració general i preveu la necessitat de regular mitjançant normes particulars els diferents aspectes relacionats amb el funcionament i l'organització de cada cos especial. En aquest sentit, i pel que fa al cas que ens ocupa, cal citar el decret del Govern del 23 d'octubre de 2003, pel qual es va crear el departament del Cos de Banders.

Cal, però, reconèixer que la importància creixent d'aquest Cos, fonamentada en les seves tasques de protecció del nostre patrimoni natural, així com els canvis normatius que s'han produït en matèries vinculades amb el règim del personal de l'Administració, feien necessària l'aprovació d'una Llei que actualitzés el marc normatiu que regula l'activitat del Cos de Banders, de manera complementària al que s'estableix a la Llei de la funció pública.

Així doncs, els consellers de CDA + Segle XXI celebrem que s'hagi presentat aquest Projecte de llei del Cos de Banders, que té per objecte regular-ne l'estructura, el funcionament, l'organització i l'estatus. Els propis integrants del cos feia temps que sol·licitaven l'aprovació d'una llei d'aquestes característiques, per tal de dotar l'activitat duta a terme pel seu departament d'un marc normatiu més sòlid.

Volem també que aquesta intervenció serveixi per a lloar la tasca duta a terme pel Cos de Banders en l'exercici de les seves funcions de protecció de la natura i del medi ambient. Pel que s'ha exposat, i amb la convicció que amb l'aprovació d'aquest nou marc normatiu, de rang legal, els banders podran

treballar en millors condicions, el nostre vot és favorable a l'aprovació del Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Font per la seva intervenció.

Continuaríem, doncs, amb el torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Carles Blasi teniu la paraula.

El Sr. Carles Blasi:

Gràcies Sr. síndic.

Avui, amb l'aprovació d'aquest Projecte de llei fem un pas més en la regulació particular d'un dels cossos especials que existeixen en l'Administració general, i que van quedar definits en la Llei de la funció pública, l'any 2000.

El text, a més de regular els aspectes diferenciadors del règim general del personal de l'Administració general, aporta la necessària actualització i modernització a la normativa, que fa més de vint anys que regula el Cos de Banders.

Des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata valorem positivament el text presentat pel Govern, encara que pugui semblar el contrari després de presentar-hi més de 30 esmenes. Però la majoria d'aquestes eren correccions ortogràfiques i formals -com de costum-, i la resta aportaven la necessària uniformització amb les altres lleis de cossos especials.

Així doncs el nostre vot serà favorable a l'aprovació del Projecte de llei del Cos de Banders.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Blasi.

Pel Grup Parlamentari Liberal.

La Sra. Olga Adellach:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a la consideració d'aquesta Cambra parlamentària el Projecte de llei del Cos de Banders, que va ser publicat el 7 d'agost del present any en el Butlletí del Consell número 45/2008.

Des de la seva creació, per reglament del Govern de l'1 de juny de 1988, la missió fonamental del Cos de Banders era la de vetllar pel compliment de la normativa vigent en matèria de caça i de pesca, del medi ambient i del patrimoni natural. Aquesta tasca ha estat i és des de llavors de cabdal importància a

Andorra i per això cal agrair el treball i la dedicació dels membres del Cos de Banders.

D'ençà aquesta primera regulació, altres lleis específiques han anat atribuint competències a aquest Cos, però és amb aquest Projecte de Llei que s'assoleix una regulació integral del Cos. Amb el text que es debat avui en aquesta Cambra es compleix amb el que estableix la disposició addicional tercera de la Llei de la funció pública, del 15 de desembre del 2000, de desenvolupar una normativa específica per al Cos de Banders com a cos especial dins de l'Administració general.

També, amb aquest Projecte de Llei es fa un pas endavant dotant el Cos de Banders d'una normativa perquè pugui gaudir d'una regulació funcional i estatutària completa i generalitzada d'acord amb el procés de modernització que el Cos va endegar l'any 1998.

Es regulen principalment les particularitats que el diferencien del règim general de funcionaris de l'Administració general, que s'aplica subsidiàriament en la resta d'aspectes no regulats.

Per tal de poder desenvolupar correctament les seves funcions, la Llei defineix l'estatut dels banders, regulant la seva missió, les funcions i els principis d'actuació i de funcionament. S'estableix l'estructura, l'organització i les condicions d'accés i la carrera professional, així com el seu règim disciplinari, establint els seus drets i obligacions reconeixent als membres del Cos de Banders la condició general de funcionari i particular d'agent de l'autoritat a l'efecte de garantir la protecció del patrimoni natural.

Per tots aquests motius el Grup Parlamentari Liberal votarà a favor de l'aprovació del Projecte de Llei del Cos de Banders.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Olga Adellach per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sr. ministre d'Ordenament teniu la paraula.

El Sr. Xavier Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

El Govern celebra que, en aquest cas, la posició política de tots els consellers generals estigui tan pròxima. Abans es parlava de la posició i, en aquest cas, doncs, el Govern està satisfet també que sigui així amb aquesta Llei, que és una llei prou important dins de l'estructura jurídica del país.

El Govern també desitja agrair a tots els consellers generals i, especialment a la Comissió Legislativa d'Ordenament del Territori i Urbanisme, l'interès i el treball que han tingut per a què aquesta Llei pugui avui ser, finalment, debatuda després de molts anys en el si del Consell General.

El Cos de Banders és un cos, de vegades, no prou comprès o incomprès. Fa una tasca que és una tasca al nostre país, al Principat d'Andorra, que té una llarga tradició; és una llarga tradició que s'adapta a les peculiaritats pròpies del país, d'Andorra, i dins d'aquesta llarga tradició hi ha una sèrie d'activitats de les quals... -diferents consellers generals ja han fet referència-, de les quals s'ha de destacar no sols la funció de control i d'inspecció o repressora -que la tenen, en matèria de caça i pesca, com ha de ser-, sinó també una tasca molt lloable i molt important en l'àmbit de la protecció de la natura, la preservació del patrimoni natural i el medi ambient. I, ho he de dir per la meua pràctica i experiència com a ministre competent i responsable en la matèria, que la interacció i la col·laboració entre el Cos de Banders i el Departament de Medi Ambient i, també, el Departament de Patrimoni Natural és summament important i molt, molt positiva.

El Cos de Banders tenia una estructura legal antiga, basada en un simple reglament, i ara finalment s'ha complert el que va disposar la Llei de la funció pública de l'any 2000 que ja el va catalogar, ja el va caracteritzar com a cos especial i, avui, aquesta consideració de cos especial quedarà consolidada, ratificada pel temps, de cara al futur, a través d'una norma que és una llei, i jo crec que això és la major garantia i la major satisfacció que pot tenir el Cos i que pot tenir el Govern que va proposar en el seu moment aquesta Llei.

Vull fer un petit comentari. El Sr. Enric Tarrado ha estat el ponent d'aquesta Llei i, com que ell té una especial atenció amb el tema de la despesa, aquesta Llei, com sabem, no comporta cap nova despesa ni cap nou cost. I, també vull fer una petita referència al comentari que ha fet el Sr. Ricard, el conseller general Ricard de Haro, que em sap greu que s'abstingui i sóc conscient del comentari que ha fet sobre el contingut d'un article que, és ben cert, parla de les facultats dels membres del Cos de Banders. És l'article 22, la lletra i) que diu: "*Controlar i inspeccionar locals públics*". És cert, que en una primera lectura la impressió que pot donar aquest article, aquest apartat, aquest epígraf és que és una facultat arbitrària, omnímode, jo també m'ho vaig plantejar quan es va estudiar, però no és així perquè aquesta facultat de control i d'inspecció dels locals públics sempre s'ha de referir a la legislació vigent amb la matèria de les competències que els membres

del Cos tenen en l'exercici de les seves funcions, -i, deixo aquí aquest comentari perquè potser no és el moment d'argumentar-ho-, però sí que he volgut deixar constància que l'aparença en aquest cas pot ser una i la realitat és una altra.

I acabo, gràcies Sr. síndic, agraint en nom del Govern aquest interès per a què aquesta Llei pugui ser, finalment debatuda i penso que aprovada avui per una pràctica unanimitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. ministre per la seva intervenció.

Hi hauria, doncs, alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap més intervenció procediríem a la votació recordant, que no serà el cas, però que els articles 15, 16, 17, 18, 19, 20 i 30 tenen caràcter de qualificats i, per tant, requeririen l'aprovació de la majoria absoluta, la qual cosa, escoltant les intervencions, no seria el cas.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : Sí

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : Sí

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : Sí

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : Sí

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : M'abstinc

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : Sí

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : Sí

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : Sí

M. I. Sra. Eva García Pastor : Sí

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : Sí

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn, si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

26 sí i 1 abstenció.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Continuem amb el punt número 5.

5. Examen i aprovació, si escau, de l'adhesió a l'Acord europeu relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera (ADR), fet a Ginebra el 30 de setembre de 1957, esmenat pel Protocol d'esmena de l'apartat 3 de l'article 14 de l'Acord, fet a Nova York el 21 d'agost de 1975, i de l'adhesió al Protocol d'esmena dels articles 1 a), 14 1) i 14 3) b) de l'Acord europeu del 30 de setembre de 1957 relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera (ADR), fet a Ginebra el 28 d'octubre de 1983.

La Proposta fou publicada en el Butlletí 72/2008, del dia 25 de novembre, i no s'hi ha presentat cap esmena.

El Govern vol intervenir? No intervé el Govern?

Sra. ministra d'Exteriors teniu la paraula.

La Sra. Meritxell Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Quan les mercaderies perilloses es transporten des dels productors fins als consumidors, han de suportar les eventualitats de les modalitats de transport, tot mantenint els nivells òptims de seguretat.

Respectar les condicions de seguretat en el transport de les mercaderies perilloses és l'objectiu principal de l'Acord relatiu al transport internacional de mercaderies perilloses per carretera -d'ara endavant, ADR. Aquest Acord representa l'eina de vigilància del transport de les mercaderies perilloses, ja que

permet detectar i controlar els productes i els vehicles no conformes a aquest tipus de transport.

L'Acord, signat a Ginebra el 30 de setembre de 1957, va entrar en vigor el 29 de gener de 1968 i depèn de la Comissió Econòmica per a Europa de les Nacions Unides. S'ha modificat en dues ocasions amb el Protocol d'esmena de l'apartat 3 de l'article 14, fet a Nova York el 21 d'agost de 1975 i que va entrar en vigor el 19 d'abril de 1985, i amb el Protocol d'esmena dels articles 1 a), 14 1) i 14 3) b), fet a Ginebra el 28 d'octubre de 1993 i que encara no està en vigor.

L'Acord consta d'un articulat amb 17 articles, del Protocol de signatura i de dos annexos. L'annex A es refereix a les disposicions generals, a les mercaderies perilloses pròpiament dites i a la seva inclusió en els recipients diversos que en poden contenir. L'annex B es refereix al transport i a la construcció, als equips i a la circulació del vehicle que transporta la mercaderia en qüestió.

Aquests dos annexos contenen un gran volum de documentació tècnica que es revisa i es publica cada dos anys -els anys senars- a fi d'integrar al més ràpidament possible a l'Acord tots els avenços tècnics en matèria de transport de mercaderies perilloses.

A demanda del Ministeri d'Economia, mitjançant una carta que ens va trametre el 18 de desembre del 2007, es va demanar que no es publicuessin aquests annexos en llengua catalana.

El 9 de maig del 2008, vaig presentar-ho a la Comissió d'Exteriors i vaig demanar que féssim una excepció i que poguéssim publicar aquest Acord amb uns annexos no publicats en català. Així, la Comissió Legislativa d'Exteriors va manifestar el seu acord.

Així, l'adhesió a aquest Acord permet a Andorra ser coherent amb la seva legislació i amb la dels països veïns, que són els principals proveïdors de mercaderies perilloses per al Principat, i que ja són part de l'ADR. A més, permet assolir una protecció jurídica per als transportistes andorrans en els intercanvis comercials d'aquestes mercaderies.

El nombre actual de països que fan part de l'Acord és de 44.

Gràcies Sr. síndic

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. ministra per la seva explicació en la seva intervenció.

Entraríem al torn d'intervencions per part dels consellers per part dels grups?

No hi hauria, doncs, cap intervenció?

Entendríem doncs, no havent-hi intervencions, l'aprovació per assentiment del Conveni?

Doncs, quedaria aprovada la Proposta d'adhesió per assentiment.

Fariem una breu pausa, abans de continuar amb la sessió, d'uns deu minuts.

(Són les 17.20h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 17.35h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, reprendríem la sessió amb el punt número 6 de l'ordre del dia.

6. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei qualificada de llibertat sindical.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí 79/2008, de l'11 de desembre.

Exposa l'informe el Sr. Carles Verdaguer Pujantell, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Carles Verdaguer:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 9 de juny del 2008, la Comissió Legislativa d'Interior, em va nomenar ponent del Projecte de llei qualificada de llibertat sindical i, com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior en el decurs de la reunió celebrada el dia 15 de setembre del 2008, ha analitzat el Projecte de llei i les esmenes presentades a aquest.

Al Projecte de llei s'hi han presentat un total de 40 esmenes, de les quals: 3 esmenes han estat presentades per part del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, 5 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal i 32 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

De les esmenes presentades: 1 esmena s'ha aprovat per unanimitat, 2 esmenes s'han aprovat per majoria, 1 esmena s'ha transaccionat i aprovat per unanimitat, 3 esmenes s'han transaccionat i aprovat per majoria, 31 esmenes no han estat aprovades i 2 esmenes han estat retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió aprovat per unanimitat, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies, Sr. Síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Verdaguer.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions.

Sr. conseller, Ricard de Haro, teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetré llegir la intervenció que tenia preparada el meu company, i que per altres motius no ha pogut assistir a aquesta sessió.

Diu així: "Senyors, seré breu en la meua intervenció i no pas per la manca d'importància de l'assumpte que ens ocupa, sinó perquè no desitjo allargar un debat en aquesta Cambra més enllà del debat mantingut en comissió quant a les esmenes. El debat en comissió ha estat senzillament nul, inexistent.

Han hagut de passar quinze anys de Constitució per veure néixer una llei que reguli el que la pròpia Constitució reconeix: la llibertat sindical.

És la prova que per als liberals els treballadors som la seva darrera preocupació. Tot i així, tot aquest temps no ha servit per fer una llei digna i a l'alçada de la qualitat i dedicació dels treballadors d'aquest país.

Així doncs, aniré directe al gra: el Projecte de llei és infumable. L'agafis com l'agafis aquest text no s'aguanta de cap de les maneres. Miri'n si està mal fet que el primer error, com ja he dit públicament, el trobem en el títol que, sens dubte, no defineix el que ens trobem en el contingut. No estem davant d'una llei de llibertat sindical, estem davant d'una llei de repressió sindical. Aquest Projecte de llei és un autoretrat del Govern i del menysteniment mostrat durant anys envers els sindicats i treballadors d'Andorra.

Posaré exemples: el primer el trobem ja en la creació de les organitzacions sindicals, segons el projecte de la llei original es requereix -i cito-: "... l'acord mínim d'un nombre de treballadors equivalent al 0,3% de la població activa del Principat...", una barbaritat de tal magnitud que no ha acceptat ni el propi Grup Parlamentari Liberal... per sort!; finalment per constituir una organització sindical el mínim de persones quedarà reduït a 3.

L'article 15. Drets dels representants de les organitzacions sindicals. El punt b) diu que les

persones que exerceixen càrrecs electes tenen dret a una excedència forçosa en les mateixes condicions que les excedències per a l'exercici de càrrec públic d'acord amb el Codi de relacions laborals. Però, ja s'han ocupat vostès que, per a càrrec públic, només puguin gaudir de l'excedència els que hagin arribat a un acord amb l'empresari.

Quant a la representativitat sindical vostès aposten per a què els sindicats que estatutàriament tinguin limitat el seu àmbit funcional a una branca de l'activitat laboral, només seran considerats de "més representatius" aquells que comptin amb un mínim del 50% dels delegats corresponents al total d'empreses de l'esmentada branca d'activitat; un percentatge elevadíssim i que nosaltres volíem només deixar en un 20%... però no ha estat possible!

També cita, el Projecte de llei, que una de les funcions dels sindicats més representatius és participar en la negociació col·lectiva en els termes previstos en el Codi de relacions laborals; és curiós, però, que en el Codi de relacions laborals als sindicats ni se'ls menciona.

Podria posar més exemples però, com he dit abans, el que no s'ha volgut debatre en comissió no ho arreglarem ara.

Com també he exposat abans, aquest text no està a l'alçada dels treballadors del nostre país que, de ben segur, es mereixen molt més.

A uns dies de Nadal, només afegiré que els representants dels treballadors s'esperaven de regal unes bones sabates per no caminar descalços i s'han trobat amb un parell de xancles malmeses.

Per tant, nosaltres no votarem favorablement a aquesta presa de pèl."

I, ara acabo amb el text original del meu company: "I em permeto manifestar aquí un dels dubtes que tinc que és, què vol demostrar, o què volia demostrar aquest Govern, amb aquesta nomenada Llei de llibertat sindical? No sé si degut a una manca d'anar més enllà, a una por o a un terror -cap els sindicats-, una por que per sort no la tenen la gran majoria dels treballadors -la por als sindicats-, ni tampoc la gran majoria d'empresaris d'aquest país que saben tots, treballadors i empresaris, que a l'agrupar-se sigui en patronal o en sindicats és el símptoma i el camí que hem de seguir els andorrans per unir tots els esforços per fer més gran, segur i ric el Principat d'Andorra. Possiblement ells ho saben, i vostès encara no se n'han adonat que estem a finals del 2008, en els inicis del Segle XXI."

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Entraríem, doncs, a la intervenció per part dels grups parlamentaris.

(Se senten aplaudiments)

Pel CDA + Segle XXI, Sr. Enric Tarrado teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de Llei qualificada de llibertat sindical és, sens dubte, un dels textos legislatius més importants que s'aprovaran en aquesta legislatura.

Juntament amb el Projecte de Llei de la seguretat i la salut en el treball i el Projecte de Llei del Codi de les relacions laborals constitueixen un conjunt de textos normatius de contingut laboral de gran importància per a l'organització social i econòmica del nostre país.

S'ha parlat molt, durant la legislatura, de les anomenades lleis econòmiques, que han de tenir gran importància en la millora de la competitivitat i la modernització econòmica d'Andorra però, no es podrà dir que en aquesta legislatura s'hagin oblidat les lleis de contingut social. Per un costat, hem d'esmentar la molt rellevant Llei de reforma de la CASS, que ja ha estat aprovada i, per altre costat, hem d'esmentar necessàriament el conjunt de lleis laborals que tot seguit examinarem.

Volem ara expressar que el Grup Parlamentari Liberal ens va oferir la possibilitat de treballar conjuntament aquests textos i, fidels a la nostra voluntat de consens, vam acceptar treballar en l'elaboració de les lleis, tot aportant-hi el nostre parer.

Ens toca ara parlar del Projecte de Llei qualificada de llibertat sindical. L'article 18 de la Constitució reconeix el dret de creació i funcionament d'organitzacions sindicals democràtiques, d'àmbit andorrà, amb autonomia pròpia i sense dependències orgàniques estrangeres. Aquest dret constitucional està ubicat en el capítol tercer del títol II de la Constitució i, en conseqüència, és un dret directament aplicable, que vincula els poders públics i que té un contingut protegit pels tribunals que no pot ser limitat per la Llei. El dret de reconeixement d'organitzacions sindicals és un dret fonamental i, per tant, l'ordenament constitucional li atorga màxima protecció jurisdiccional.

Han transcorregut més de quinze anys des de l'aprovació de la nostra Carta Magna sense que aquest dret hagi estat desenvolupat per una llei, tot i

que cal esmentar que la Llei qualificada d'associacions hi feia referència. Això no vol dir que durant aquests quinze anys el dret de creació d'organitzacions sindicals no hagi estat vigent ja que la seva consideració de dret fonamental el fa directament aplicable i invocable davant els tribunals. Però no deixa de ser una fita molt rellevant el fet que avui el Consell General aprovi una llei que desenvolupa l'article 18 de la Constitució i que tracta amb rang legal, per primera vegada a Andorra, la llibertat sindical.

Ja fa uns quants anys que diverses organitzacions sindicals despleguen la seva activitat al Principat. Encara que es pugui afirmar, com ho fa l'exposició de motius del Projecte de Llei, que la nostra cultura sindical es troba encara en una fase incipient, l'activitat de determinats sindicats és ja avui força important. Aquest fet fa necessària l'aprovació d'una llei que, sense limitar el contingut de l'article 18 de la Constitució, precisi el contingut del dret de sindicació i atribueixi un règim jurídic a les organitzacions sindicals tot garantint a les mateixes un ampli marge d'autonomia.

El Projecte de llei estableix el dret de sindicació i els principis de llibertat de sindicació i de llibertat sindical. A la vegada, precisa les principals pautes que s'han de seguir en la constitució de les organitzacions sindicals, n'estableix la seva responsabilitat i defineix l'acció sindical.

Cal també esmentar que en el text que ara examinem s'estableixen els criteris que cal satisfer per a obtenir la consideració de "sindicat més representatiu". En aquest sentit, volem remarcar que s'ha optat per un plantejament exigent a l'hora d'atribuir la major representativitat sindical, ja que, a través del Codi de relacions laborals que examinarem més endavant, s'ha volgut donar més rellevància a la figura del delegat del personal, que és el que viu més directament els problemes de l'empresa i el que hi pot aportar solucions més adaptades.

En definitiva, pensem que amb l'aprovació d'aquest Projecte de llei, que desenvolupa un dret fonamental, Andorra fa avui un gran pas en la seva modernització social i econòmica. Una modernització que ha de comptar amb la participació de tothom i que ha d'estar garantida pels mecanismes d'intermediació social a l'hora d'evitar conflictes. Des de CDA + Segle XXI estem convençuts que la intermediació, el diàleg i les bones relacions entre empresaris i treballadors són indispensables pel bon funcionament de l'economia. I cal reconèixer que el text que ara examinem promou que els treballadors puguin organitzar-se

adequadament per a participar en el diàleg econòmic i social.

Per tot el que s'ha exposat, el nostre vot és favorable al Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado.

Continuaríem, doncs, amb el torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el Sr. Francesc Rodríguez, vicepresident del grup parlamentari.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Gràcies Sr. síndic.

Ara fa set mesos, el propassat 15 de maig, durant el debat de l'esmena a la totalitat al Projecte de llei qualificada de llibertat sindical presentat a tràmit pel Govern, vam tenir ocasió d'analitzar de forma detallada les principals diferències entre el nostre text alternatiu i el del Projecte de llei.

Tal com vaig dir aleshores, les esmenes parcials que en el mateix moment vam presentar a l'articulat del Projecte de llei reproduïen, *grosso modo*, les diferències que presentava la nostra proposició en relació amb el projecte del Govern. Se'ns va dir, en el decurs d'aquella sessió tot justificant el vot negatiu al nostre text, que tindríem ocasió de debatre plenament en comissió com a mínim algunes d'aquelles diferències que nosaltres consideràvem essencials. La realitat ha estat ben diferent.

L'anàlisi per part de la Comissió Legislativa d'Interior de les tres lleis sociolaborals, l'anàlisi de les quals ara comencem -llibertat sindical, Codi del treball i seguretat i salut en el treball- ha comportat un total de dinou reunions i més de quaranta-cinc hores de feina, per ser precisos. Doncs bé, em permetran que els hi recordi que al debat -si en podem dir així- del Projecte de llei qualificada de llibertat sindical hi vam dedicar només mitja reunió -menys d'una hora- i que el resultat de la votació de les nostres trenta-dos esmenes va significar l'adopció d'una de les mateixes, la que, tenint en compte l'Acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei, proposava la supressió de l'índex.

La manca evident de possibilitat de diàleg quant a les qüestions de fons va donar aquest resultat. Aquesta situació constatada ens ha portat a no presentar reserves d'esmena quant a les nostres propostes. Quedava ben evident que el tràmit en comissió es reproduiria en aquesta Sala i que, per tant, no valia la pena tornar a defensar unes

diferències que ja van quedar plenament identificades durant el debat de l'esmena a la totalitat al qual m'he referit.

El nostre model de llibertat sindical no es correspon amb el model de sindicats *florero* que una majoria de les conselleres i dels consellers d'aquesta Sala defensen.

La llei ni té voluntat reformadora ni permet garantir la defensa de la immensa majoria dels drets col·lectius dels treballadors, una de les funcions essencials dels sindicats. La concepció de primacia de la defensa individual dels drets dels treballadors, brandada pel portaveu del Grup Liberal el 15 de maig, es manté per consolidar així la impossibilitat d'aplicar de forma normal, raonable i justa, per part dels treballadors, la divisa que acompanya el nostre escut. A la pràctica, es nega al treballador individu la possibilitat d'unir els seus esforços amb els d'altres persones que es troben en situacions laborals similars, per poder defensar els seus drets conjuntament. És una opció, al nostre entendre, injusta i que perpetua tics d'immaduresa social que, pensàvem, estaven superats. És una opció vàlida i legal, evidentment, però que continua perpetuant les nostres especificitats negatives. Una més.

Deia en la meua intervenció del 15 de maig, en referir-me a l'acció sindical, que negar certs drets col·lectius als treballadors era apostar per una regulació que es vol infantilment mutilada i en desacord amb la normativa internacional. Avui ho he de tornar a repetir i ho de fer extensiu pràcticament a la totalitat del text que es presenta a aprovació. Ara, poca cosa més podem fer si no és expressar la nostra oposició a aquest text mitjançant el nostre vot negatiu, a l'espera de poder fer que l'exercici de la llibertat real sigui possible mitjançant la substitució d'aquesta llei per una altra i, alhora, aprovant la que ha de regular la constitució i el funcionament de les organitzacions empresarials ja que, si no s'aprova aquesta legislació, molts dels drets que pretesament es reconeixen als sindicats es queden en paper mullat per la impossibilitat que siguin portats a la pràctica. Mentrestant, l'acció dels treballadors sindicats s'haurà de limitar gairebé exclusivament, tal com va manifestar el meu company Esteve López en una altra ocasió, a reunir-se periòdicament al tomb d'una bona costellada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Rodríguez per la seva intervenció.

(Se senten aplaudiments)

Li diria al públic que -no té per què saber el nostre Reglament- però, malauradament, doncs, no està previst de tenir interpretacions ni d'alegria ni de tristesa, entenent el suport que li puguin donar als consellers. Haurien de respectar, doncs, el Reglament, en aquest cas.

Entraríem, doncs, a la intervenció per part del Grup Parlamentari Liberal. Sr. Jordi Jordana, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei qualificada de llibertat sindical que avui sotmetrem a votació forma part del conjunt de les denominades lleis sociolaborals que, juntament amb el Codi de relacions laborals i el Projecte de llei de la seguretat i salut en el treball, van ser un compromís del Partit Liberal en presentar-se a les eleccions de l'any 2005.

Pel que respecta a la Llei qualificada de llibertat sindical, desenvolupa les previsions constitucionals de l'article 18 que reconeix el dret de creació i funcionament d'organitzacions empresarials, professionals i sindicals i que, segons diu la Constitució, sense perjudici de la seva vinculació amb organismes internacionals, han d'ésser d'àmbit andorrà, disposar d'autonomia pròpia sense dependències orgàniques, estrangeres i funcionar democràticament.

És, doncs, en aquest marc constitucional que el Govern va entrar a tràmit aquest Projecte de llei que, al nostre entendre, desenvolupa adequadament la creació i funcionament dels sindicats regulant-ne els aspectes essencials: la constitució, la representativitat sindical i l'acció sindical. En aquests aspectes és important per a nosaltres destacar que s'atribueix la consideració de sindicats més representatius els que comptin amb un mínim del 10% de delegats en còmput global o amb un mínim del 50% dels delegats corresponents al total d'empreses d'una branca d'activitat, i aquests sindicats podran exercir les competències que la Llei també els hi reconeix: exercir la representació institucional, participar en la negociació col·lectiva en els termes que estableix el Codi de relacions laborals i obtenir subvencions públiques per al desplegament de les seves activitats, tot això a més de la defensa, protecció i promoció dels interessos econòmics i socials que amb caràcter general correspon als sindicats.

En l'anàlisi del Projecte, a la Comissió d'Interior es van analitzar les esmenes presentades pels diferents

grups rebutjant-se la major part de les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

En efecte, com ja vaig manifestar el passat 15 de maig en el moment de debatre en aquesta Sala l'esmena a la totalitat, amb text alternatiu, presentada a aquest Projecte pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, al marge d'alguns punts de coincidència, nosaltres no compartim el model proposat per aquestes esmenes, principalment en tot allò relacionat amb l'acció sindical o la creació de seccions sindicals en el si de les empreses, mentre que pel que respecta a la promoció d'eleccions a delegats de personal creiem que la iniciativa ha de venir dels propis treballadors de les empreses en la forma regulada pel Codi de relacions laborals.

Tanmateix, en comissió si que s'han aprovat i transaccionat diverses esmenes que al nostre entendre són positives. A més de diverses modificacions de forma, celebrem l'aprovació de les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Liberal en el sentit de reduir a tres les persones que poden constituir un sindicat, equiparant així la possibilitat de fundar sindicats al mateix nombre de persones que s'exigeix per constituir associacions, preveure que l'exercici del dret de sindicació per part dels membres del Cos de Policia, Cos Penitenciari, Cos de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament i restants cossos especials es regeix per la normativa específica d'aquests cossos i establir, d'altra part, que els batlles, magistrats i fiscals no poden pertànyer a cap sindicat mentre estan en actiu.

La creació d'un Registre d'Organitzacions Sindicals, de caire declaratiu, als efectes de garantir la publicitat de les organitzacions sindicals, que s'haurà de desenvolupar per reglament, acabarà de completar el marc normatiu idoni per a l'exercici de la llibertat sindical.

Així doncs, el Grup Parlamentari Liberal considera que el Projecte de llei que avui sotmetem a votació és positiu, representa un desenvolupament efectiu i adaptat al nostre país del dret de creació i funcionament d'organitzacions sindicals que reconeix el nostre text constitucional i, per tant, votarem a favor de la seva aprovació.

I, només una precisió al Sr. Ricard de Haro: a veure, jo accepto que vostè discrepi que tingui un altre model i que nosaltres en tinguem un altre i no estiguem d'acord; ara, jo li he de dir que jo no estic aquí per prendre el pèl a ningú. Jo faig la meua feina com crec que l'he de fer, amb el model de país que crec que defensem tant honestament com vostè i, a partir d'aquí, jo crec que són ja expressions que sobren perquè, li torno a repetir, no tinc intenció -ni crec que ho hagi fet- de prendre el pèl a ningú.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sra. ministra de Presidència teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

A principis de l'any 2008 el Govern d'Andorra, donant compliment a la seva prioritat d'aportar cohesió social i contribuir a la necessària adequació de la legislació andorrana a les necessitats existents en material sociolaboral i amb la clara finalitat de regular els drets i llibertats dels treballadors i dotar-los de les eines per facilitar les relacions entre els treballadors i empresaris, va aprovar, després d'un intens treball conjuntament amb els grups parlamentaris Liberal i CDA + Segle XXI, que van voler acceptar la invitació a treballar conjuntament, un conjunt de projectes de llei de caràcter complementari uns amb altres, projectes de llei que avui examina aquest Consell General.

D'entre aquests, el Projecte de llei qualificada de llibertat sindical desenvolupa la previsió constitucional de l'article 18 que ja reconeix el dret de creació i funcionament d'organitzacions sindicals democràtiques -com ja s'ha dit en aquesta Cambra-, un dret, que pel fet de formar part del capítol tercer del títol II té la consideració legal de dret directament aplicable d'acord amb l'article 39.1 de la Constitució.

No obstant això, i a mesura que s'han anat creant les associacions sindicals, s'ha constatat la necessitat d'una llei específica que doti d'un règim jurídic les organitzacions sindicals i en reguli el seu funcionament, els seus drets i obligacions.

Amb aquesta finalitat s'ha elaborat el Projecte de llei qualificada de llibertat sindical, un projecte de llei que recull la definició i el contingut del dret a la llibertat sindical i a la llibertat de sindicació dels treballadors, la delimitació dels subjectes actius d'aquest dret -els treballadors- i detalla el dret de les organitzacions sindicals a exercir l'activitat sindical en el si i a l'exterior de l'empresa, incloent-hi el dret a la negociació col·lectiva.

En el capítol segon es regula la constitució de les organitzacions sindicals, article que reconec que es veu millorat amb l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Liberal per reduir el nombre a tres persones necessàries per constituir un sindicat, equiparant així la possibilitat de fundar sindicats al

mateix nombre de persones que s'exigeix per constituir associacions. Aquest capítol també estableix les normes estatutàries i crea el Registre d'Organitzacions Sindicals.

També aquest Projecte de llei dedica un capítol a la responsabilitat de les organitzacions sindicals.

El capítol quart es dedica a la representativitat sindical amb detall dels beneficis que aporta als sindicats la condició de més representatiu que els confereix una posició jurídica singular als efectes de participació institucional i d'acció sindical i els dóna, entre altres, el dret a participar en la negociació col·lectiva i a obtenir subvencions públiques per al desplegament de les seves activitats.

En el darrer capítol, el Projecte de llei, es refereix a l'acció sindical, amb els drets concrets dels representants sindicals i afiliats al sindicat en l'àmbit del centre de treball, com el de recaptar quotes entre els afiliats com a via de finançament de les organitzacions sindicals. Així mateix, es detallen els drets dels representants i regula altres aspectes importants com ara la prohibició de la discriminació per raó de la pertinença a una organització sindical.

Un projecte de llei que s'ha volgut redactar des del diàleg en benefici de l'interès del país, que s'ha millorat amb les aportacions dels grups parlamentaris que han volgut participar. La seva aprovació, com sembla que serà, és un nou pas per a la modernització de la legislació d'Andorra en matèria sociolaboral que, conjuntament amb les altres dues lleis que avui es debatran en aquest Consell i que confio també que siguin aprovades, i la llei de la seguretat social -també aprovada durant aquesta legislatura-, suposen una gran reforma de la legislació sociolaboral a Andorra.

Una reforma i una millora, que sens dubte, és un gran pas per al desenvolupament de les relacions laborals -en els àmbits econòmic, cultural i social- que ha de comportar el progrés de tots els grups socials que integren la comunitat andorrana.

Aquest és el model en què creu el Govern liberal i que ha treballat conjuntament amb els grups CDA + Segle XXI i Liberal.

És una opció ben legítima i mereix tot el respecte d'aquesta Cambra.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sra. ministra per la seva intervenció.

Hi hauria, doncs, alguna altra intervenció.

Sr. Ricard de Haro.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, dir que per endavant -i conec les funcions i la capacitat del Sr. síndic-, que si mai troba vostè que me'n vaig més enllà del degut, doncs, m'ho diu però, o jo tinc una oratòria, avui, massa agressiva o tenim la pell massa fina.

Jo no he dit, Sr. Jordana, que vostè vingui aquí a res... Jo dic que, per a mi, i si en algun lloc hi ha d'haver la llibertat d'expressió del que hom creu i si algú en gaudeix, és la d'un conseller general en seu parlamentària.

Jo dic que aquest projecte que s'anomena: Llei de llibertat sindical, per a mi, és una presa de pèl i que no el votaré. No he dit que ningú vingui aquí a prendre el pèl a ningú.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Sr. Rodríguez teniu la paraula.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Gràcies Sr. síndic.

No volia intervenir, i pensava que el debat ja s'havia fet el 15 de maig sobre el fons, però com que tant de part del representant del Grup Parlamentari Liberal com de la ministra -que ha fet també, en aquest cas, la defensa per part del Govern-, s'ha citat l'extensa i exhaustiva llista de drets que la Llei dóna als sindicats, em permetré recordar el que dèiem nosaltres el 15 de maig, i dèiem, parlant del nostre projecte: "*Penso que és més positiu -parlant primer de temes formals- pel debat que ens fixem en els pocs però grans canvis conceptuals. El primer d'aquests és el relatiu a l'acció sindical: limitar els drets als sindicats més representatius a l'exercici de la representació institucional davant de les administracions públiques, a participar en la negociació col·lectiva i a obtenir subvencions públiques ens sembla totalment insuficients.*", perquè això és el que vostès han repetit avui aquí, que és el que preveu la Llei.

"Privar a aquests sindicats del dret d'instar conflictes col·lectius, evidentment amb les degudes garanties i d'acord amb unes normes concretes adoptades pel legislador o de participar en sistemes extrajudicials per la solució de conflictes laborals significa, a la pràctica, apostar per una regulació que es vol infantar... -abans m'hi he referit- mutilada i en desacord amb la normativa internacional al respecte. No regular en

l'àmbit de l'empresa que els sindicats que no tinguin la consideració de més representatius, puguin negociar col·lectivament o adoptar mesures de conflicte col·lectiu de forma general per a tots els sindicats, poder constituir seccions sindicals tampoc ens sembla acceptable. Si es vol regular la llibertat i l'activitat sindical s'ha de fer de forma mínimament completa i, per tant, aquests drets s'han de citar de forma expressa."

Em referia després a la necessària legislació sobre les associacions empresarials, i continuava: "*Em sembla imprescindible regular també de forma més concreta, en la llei que estem analitzant, les garanties per a l'exercici de la llibertat sindical, aspectes com la prohibició de possibles actes d'ingerència per controlar o beneficiar certs sindicats, o la necessitat d'oferir les degudes garanties laborals a les persones que ostentïn càrrecs electes, ja siguin al si del sindicat o com a delegats sindicals han de merèixer encara que sigui de forma succinta, una esmena en l'articulat de la Llei."*

Pel fet que no hi hagi tot això, -aquí s'ha dit, en aquesta Sala, que aquesta Llei serà un dels textos més importants de la legislatura-, jo acabaré dient que serà, aquest text, un dels més nefastos de la legislatura. Hauria pogut ser un dels més importants, però malauradament no ho serà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Rodríguez per la seva intervenció.

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap més intervenció procediríem a la votació, recordant també en aquest cas, doncs, que es tractaria d'una llei qualificada i necessitaríem la majoria de vots d'aquesta Cambra per la seva aprovació.

Sr. secretari.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : Sí

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : Sí

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : No

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : No

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : Sí

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : Sí
 M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : No
 M. I. Sr. Robert Call Masià : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
 M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : No
 M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : Sí
 M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : Sí
 M. I. Sr. Jordi Font Mariné : No
 M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : Sí
 M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : Sí
 M. I. Sra. Eva García Pastor : Sí
 M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : Sí
 M. I. Sra. Mariona González Reolit : No
 M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : Sí
 M. I. Sr. Esteve López Montanya : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn voleu fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

16 sí i 11 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Continuaríem amb el punt número 7 de l'ordre del dia.

(Se senten cops i xiulades)

Continuaríem amb el punt número 7, i recordaríem a l'amable públic, que té la paciència d'estar amb nosaltres, que malauradament el nostre Reglament -concretament l'article 55-, doncs, no preveu aquest tipus d'actuacions.

Lamentaré molt, si torna a succeir, que haguem de suspendre l'acte. Crec que no serà així segons la bona conducta que heu tingut fins ara i la qual agraïm.

Continuarem, doncs, amb el punt número 7.

7. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de la seguretat i la salut en el treball.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 80/2008 de l'11 de desembre.

Exposa l'informe el Sr. Joan Albert Farré nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

En substitució del conseller, el Sr. David Pérez Peiró, -que avui no es troba present i que el passat 9 de juny del 2008 va ser nomenat ponent per la Comissió Legislativa d'Interior del Projecte de llei de seguretat i salut en el treball-, exposo avui davant el Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior en el decurs de les reunions celebrades els dies 3, 24 i 26 de novembre i el dia 3 de desembre del 2008 ha analitzat el Projecte de llei i les esmenes presentades a aquest.

Al Projecte de llei s'hi han presentat un total de 83 esmenes, de les quals: 13 esmenes han estat presentades per part del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, 14 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal i 56 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

De les esmenes presentades: 27 esmenes s'han aprovat per unanimitat, 2 esmenes s'han aprovat per majoria, 23 esmenes s'han transaccionat i aprovat per unanimitat, 4 esmenes s'han transaccionat i aprovat per majoria, 9 esmenes no han estat aprovades i 18 esmenes han estat retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió aprovat per unanimitat, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré per la seva lectura.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions per part dels grups. Pels no adscrits, Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

La protecció de la salut és un dret reconegut en l'article 30 de la Constitució. És, doncs, de l'estat l'obligació de vetllar per aquest dret dels ciutadans andorrans.

Andorra ha anat fent progressos en el decurs dels últims anys i, com tots sabem, en aquesta legislatura per fi podem gaudir de la nova Llei de la CASS. Però, a banda d'aquests progressos és cert que Andorra necessita una llei única i específica que reguli la prevenció, la seguretat i la salut dels ciutadans en l'àmbit laboral, per tal que aquests puguin dur a terme les seves obligacions contractuals

en les millors condicions i garanties suficients en aquesta matèria.

He de reconèixer que els dos consellers de Renovació Democràtica ens sentim satisfets pels treballs realitzats en el decurs de les reunions de la Comissió d'Interior.

Si bé és cert que el Projecte de Llei en qüestió té poc contingut polític, no és menys cert que la predisposició per part dels integrants de la comissió legislativa, en millorar al màxim el contingut del Projecte de Llei, ha estat força positiva.

No hi ha cap Llei perfecta i, de ben segur, amb el temps es detectaran deficiències o mancances que es podran corregir. És el que porta l'experiència. Però, globalment ens sentim satisfets perquè la voluntat política ha existit i això no es pot dir sempre.

Estem convençuts que mitjançant aquest Projecte de Llei es deixa una bona eina i per aquest motiu la votarem favorablement.

Em resta, doncs, felicitar els integrants de la comissió i demanar des d'aquí una petició: la plena col·laboració dels empresaris però també, alhora, dels treballadors. Els assumptes com el que ens ocupa no es resolen única i exclusivament a través d'una llei, sinó sobretot per la plena conscienciació d'empresaris i treballadors. Només així podrem reduir la sinistralitat laboral que afecta el nostre país. Per això, tornem a demanar a tots, empresaris i treballadors, que se la facin seva... que se la facin seva per al futur d'aquest país.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Pel torn d'intervencions dels grups parlamentaris. Sr. Enric Tarrado, president del CDA + Segle XXI.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

La Constitució, per mitjà del que disposen els seus articles 29 i 30, estableix un mandat per tal de desenvolupar polítiques encaminades a la protecció i la integritat física dels treballadors. D'altra banda, cal també reconèixer la necessitat d'harmonitzar en matèria de seguretat laboral la nostra legislació amb allò que estableixen les normatives dominants en l'entorn europeu.

El Projecte de Llei de la seguretat i la salut en el treball que ara examinem fa participar conjuntament a treballadors i empresaris a l'hora d'establir els mecanismes necessaris per a garantir unes bones

condicions de cara a la protecció de la salut i la integritat física en el treball. Es tracta d'implicar i de responsabilitzar patrons i treballadors, evidentment en funció del nivell de responsabilitat que pertorqui a cadascú, en tot allò relatiu a la salut i a la seguretat en la feina.

El Projecte de Llei estableix els principis que han de regir l'actuació del Govern en matèria de prevenció. A la vegada, defineix la protecció i prevenció en matèria de salut i seguretat en el treball com un dret de la persona treballadora que ha de ser garantit per l'empresa. Paral·lelament, el Projecte de Llei també atribueix responsabilitats als treballadors en matèria de seguretat i posa molt èmfasi en l'activitat preventiva, establint-se la necessitat d'una planificació acurada i d'una avaluació inicial de riscos. En aquest sentit, el text preveu com a necessàries la formació i la informació dels treballadors sobre l'abast real dels riscos i sobre el que cal fer per evitar-los. Cal dir també que el Projecte contempla de manera específica la vigilància de la salut, en funció dels riscos que es puguin derivar de l'activitat laboral que es desenvolupa.

Es tracta d'un projecte força complet i exigent que, a més, requereix un important desplegament reglamentari. Demanem al Govern que sigui diligent en l'exercici de les nombroses atribucions que el text li atorga i que, en la mesura del possible i sempre salvaguardant el dret a la seguretat i la salut en el treball, intenti fer una normativa assumible per tots els implicats i procuri evitar una excessiva complicació a l'hora d'elaborar i d'aplicar els reglaments de desenvolupament de la Llei.

Per acabar, només ens queda dir que el nostre vot és favorable al Projecte de Llei.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei de la seguretat i la salut en el treball és una Llei llargament reclamada des de les files de l'oposició socialdemòcrata i també des de les organitzacions sindicals, i també llargament anunciada pels diferents governs liberals des de, com a mínim, l'any 1998 quan el cap de Govern afirmava en aquesta mateixa Sala que la Llei estava pràcticament enllestida i que ben aviat es portaria a tràmit parlamentari. Sort n'hem tingut que estigués

pràcticament enllestida, perquè si no hagués estat així els deu anys que han passat des d'aquella afirmació no sé quants haurien estat...

Per això, als socialdemòcrates ens omple de satisfacció que avui puguem debatre i aprovar, -almenys així ho esperem i ja des d'ara anunciem el nostre vot afirmatiu- aquest Projecte de llei que, tot i que, evidentment, no podem dir que sigui una meravella ni la solució definitiva a un dels problemes més greus que pateixen les persones treballadores del nostre país, és a dir la gravíssima sinistralitat laboral, sí que, de ben segur, representa un pas, un pas important i en la bona direcció, per resoldre'l.

I si dic que la sinistralitat laboral és un problema molt greu, no exagero en absolut. Segons les darreres dades que m'ha facilitat la CASS, els tres darrers anys van produir-se un total de 15.663 accidents laborals, que van ocasionar 7.712 aturs de treball. El cost per a la CASS d'aquests accidents laborals en concepte de prestacions de reembossament i aturs de treball va superar els 19.300.000 euros. Però el més greu és que com a conseqüència dels mateixos, 7 persones van perdre la vida i 137 persones més van contraure una invalidesa. Per això era i és tant important que els grups parlamentaris ens poséssim d'acord per fer una bona llei de seguretat i salut en el treball.

I a diferència del que acaba d'exposar el meu company Francesc Rodríguez ara fa uns minuts, quan analitzàvem la mal anomenada Llei qualificada de llibertat sindical, aquesta Llei de la seguretat i la salut en el treball sí que ha pogut ésser analitzada, debatuda i consensuada durant el tràmit parlamentari en comissió. Com ha exposat el ponent en el seu informe, els socialdemòcrates vam presentar 56 esmenes al Projecte de llei, de les quals: se n'han aprovat 25, 18 més han estat transgides i aprovades i, de les 13 restants: 5 han estat retirades i les altres 8 no s'han aprovat.

Certament, algunes de les nostres esmenes estaven simplement encaminades a corregir algun error ortogràfic o sintàctic -pràctica que, com recordava ara fa una setmana el president suplent del nostre grup parlamentari i fa uns minuts el company Carles Blasi, ha esdevingut habitual durant aquesta legislatura- i algunes altres a adequar el text del Projecte de llei al que estableix l'Acord del Consell General sobre els criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei, aprovat per unanimitat en aquesta Cambra el 18 d'abril del 2002, un acord que, malgrat els anys transcorreguts, sembla que el Govern encara no ha entès o, el que seria encara pitjor, si ho ha entès, que es nega a complir. Tanmateix hi ha un altre important grup d'esmenes, que sí que han estat

acceptades o transgides i que, segons el nostre criteri, han permès millorar i homologar en certs aspectes el Projecte de llei a la normativa dels països del nostre entorn. Després m'hi referiré.

El Govern, en l'elaboració del Projecte de llei, s'ha "inspirat", tot i que d'una forma parcial, en una llei espanyola, la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, i també en dos reials decrets, el 39/1997, sobre els serveis de prevenció, i el 171/2004, sobre la coordinació d'activitats empresarials, que la desenvolupen. La llei i els decrets esmentats transposen a la legislació espanyola la directiva marc europea 89/391/CE, del 12 de juny de 1989, relativa a l'aplicació de mesures per promoure la seguretat i la salut dels treballadors.

No és que ens agradi trobar en la nostra Llei de la seguretat i la salut en el treball, que ara analitzem, articles pràcticament idèntics, traduïts al català, als que podem trobar en la llei i reials decrets del país veí, tot i que, en aquesta matèria, la legislació dels països comunitaris és molt semblant en molts aspectes, ja que tots ells han hagut de transposar a la legislació interna la directiva esmentada. Tanmateix, en aquest cas, podem dir que aquest fet tampoc ens molesta especialment ja que, un cop aprovada aquesta Llei, la nostra legislació en matèria de seguretat i salut en el treball serà parcialment homologable a la dels països comunitaris, de la qual cosa ens felicitem.

La Llei parteix del principi que els treballadors tenen el dret a una prevenció i protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball i, en correspondència, l'empresa té el deure de garantir la seguretat i la salut dels treballadors en tots els aspectes relacionats amb el treball. La Llei estableix els mateixos principis generals de prevenció que els que determina l'article 6.2 de la Directiva marc i que són d'una importància cabdal per al correcte desenvolupament i aplicació de totes les mesures necessàries de prevenció i protecció dels treballadors. Es tracta, en primer lloc, d'evitar els riscos, i, si no es poden evitar, d'avaluar-los, combatre'ls en el seu origen i planificar la prevenció. Cal, així mateix, adoptar mesures que anteposin la protecció col·lectiva a la individual i donar la formació i la informació necessària als treballadors.

La Llei també determina, entre altres aspectes, la planificació de l'activitat preventiva i d'avaluació de riscos, les característiques de la cooperació i la coordinació d'activitats preventives quan diferents empreses concorrin en un mateix centre de treball.

En relació amb aquest punt volem destacar que, un cop transgida i aprovada per majoria l'esmena socialdemòcrata, la Llei en el seu article 5 instaura

un clar sistema de corresponsabilitat o responsabilitat compartida entre empresari i treballadors. Si el text original del Projecte de Llei establia que l'empresa no té cap responsabilitat en cas de negligència del treballador -en clara i total contradicció amb el que estableix la Directiva europea i, el que és més important, amb tota la filosofia de la pròpia Llei-, la redacció final de l'article estableix que "*L'empresa no té responsabilitat... en cas d'imprudència exclusivament imputable a la persona treballadora, sempre que el mateix hagi rebut informació i formació específica en matèria de riscos laborals, que hagi tingut al seu abast les mesures de seguretat i els equips de protecció adients per la seva feina i que l'empresari hagi emprat mesures de vigilància raonables en relació amb la correcta aplicació i utilització d'aquests.*". Estem força satisfets d'aquest resultat ja que, en ple segle XXI, per a qualsevol persona democrata, o, simplement, mínimament raonable i no extremista, sembla evident que les empreses han d'implicar-se activament per evitar al màxim les morts, les invalideses i, en general, el dolor que causen els accidents laborals i les malalties professionals dels seus treballadors.

Un altre aspecte que regula aquesta Llei és el dels delegats de prevenció dels treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball i el dels comitès de seguretat i salut en el treball. Aquí, per contra, hem de dir que no trobem encertada la regulació i que lamentem que les nostres esmenes, en comissió, únicament hagin rebut el suport del conseller no adscrit i que, per tant, no hagin prosperat. La Llei estableix que els delegats de prevenció dels treballadors en matèria de seguretat i salut seran els delegats de personal i, atès que el Codi de relacions laborals estableix que únicament les empreses amb més de vint treballadors podran elegir delegats de personal, això implica que més del 90 % de les empreses del país no tindran ni delegats de personal ni delegats de prevenció.

I pel que fa referència als comitès de seguretat i salut s'estableix que aquest organisme paritari i col·legiat en la matèria es crearà en empreses de 100 o més treballadors. Sembla evident, també, que poques empreses d'Andorra podran crear aquests comitès de seguretat i salut.

Finalment hem de dir que hem pogut arribar a un consens amb totes les altres forces parlamentàries en un dels aspectes que més polèmica havia generat: la disposició transitòria. Els cinc anys de moratòria inicialment previstos per a l'entrada en vigor de bona part de les disposicions més importants s'han reduït de forma important. Així, les disposicions dels articles 22 a 26 relatives als delegats de personal, als comitès de seguretat i salut, als drets d'informació

consulta i participació dels treballadors i a les garanties dels delegats de prevenció dels treballadors entraran en vigor al cap de dos anys. L'avaluació inicial i general dels riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors haurà de fer-se en el termini màxim de tres anys i les empreses hauran d'efectuar les adaptacions necessàries per al compliment de les especificitats en relació als serveis de prevenció en el termini màxim de quatre anys. La resta d'articles de la Llei entraran en vigor al cap de tres mesos de la seva publicació al BOPA.

En conclusió -i amb això acabo, Sr. síndic-, una Llei important, que ha estat millorada durant el tràmit parlamentari gràcies a les diferents aportacions dels grups que, com totes les lleis àmpliament consensuades, no satisfan completament al 100 %, a ningú, però que donen una satisfacció important a tothom i que, evidentment, necessitarà urgentment d'un considerable desplegament reglamentari per permetre adaptar les regles i principis que estableix a les particularitats dels diferents sectors industrials, especialment al sector de la construcció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Eva García Pastor teniu la paraula.

La Sra. Eva García:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a la consideració d'aquesta Cambra el Projecte de Llei de seguretat i salut en el treball.

Una llei fonamental per desenvolupar els drets a la protecció de la salut en el treball, reconeguts a l'article 30 de la Constitució.

Aquesta Llei s'inspira en l'impuls de les polítiques actives orientades a aconseguir la màxima protecció de la salut i la integritat, tan física com psíquica, dels treballadors mitjançant la seva implicació i la dels empresaris.

La filosofia de la norma és que l'actuació de l'empresa no ha de limitar-se només al compliment d'una sèrie d'obligacions, sinó que inclou la planificació de l'activitat preventiva i una avaluació inicial dels riscos existents amb una actualització periòdica, que marcarà quines són les actuacions que ha de dur a terme l'empresari i quines són les formacions i informacions que s'han de donar als treballadors sobre l'abast d'aquests riscos per eliminar-los i, si això no fos possible, les mesures per minimitzar-los.

Hem d'agrair als companys de la resta de grups que hagin acceptat transaccionar el redactat de l'article 5 que representa una millora important com és la responsabilitat compartida. Aquesta ajudarà a millorar l'aplicació de la Llei i la col·laboració per part de tothom per a què les condicions de treball siguin segures i que disminueixi la sinistralitat.

A més, la Llei preveu la vigilància de la salut en funció dels riscos als quals està exposat el treballador -regida pels principis de voluntarietat i confidencialitat- i la protecció específica per als col·lectius especialment sensibles com les dones embarassades i els menors.

També preveu la coordinació de l'activitat preventiva quan coexisteixen diverses empreses en un mateix centre de treball, institueix les diferents modalitats organitzatives dels serveis de prevenció i estableix els drets de participació i consulta creant la figura del delegat dels treballadors en matèria de prevenció i la del Comitè de Seguretat i Salut com a òrgan en què participen empresaris i treballadors a més de definir quines són les competències del Servei d'Inspecció de Treball en relació a les matèries regulades per aquesta Llei.

Per la seva aplicació considerem que, finalment, s'ha previst un termini raonable d'adaptació de les empreses, però sempre sense perjudici de l'obligació de vetllar per a la seguretat col·lectiva i individual dels treballadors durant aquest temps.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Liberal votarà favorablement a aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. García per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sra. ministra de Presidència teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei de seguretat i salut en el treball, recull els principis generals de protecció que existeixen en la majoria dels estats europeus, equiparant-nos en matèria de prevenció de riscos, als estàndards dels països veïns.

Aquest Projecte estableix un marc mínim i fixa els criteris que estructurin tota la normativa reglamentària per aquelles matèries o sectors d'activitat que per la seva especificitat és més recomanable una reglamentació concreta.

Els drets al treball i el dret a la protecció de la salut són drets pels quals l'estat ha de vetllar protegint-los. El Govern d'Andorra ha impulsat aquest Projecte de llei amb la participació dels grups parlamentaris CDA + Segle XXI i Liberal per donar compliment a la necessitat que el treball sigui segur. Era una gran prioritat d'aquest Govern l'elaboració d'un marc jurídic adequat per assolir el major grau de protecció en el treball.

Tots sabem que l'efectivitat de la protecció no sols depèn de la normativa, sinó també de la conscienciació, la informació i especialment de la formació i de la participació dels empresaris i dels treballadors. I aquest Projecte de llei implica als empresaris i als treballadors i estableix el principi general de la prevenció.

La prevenció dels riscos laborals i la protecció de la seguretat i la salut, mitjançant la planificació de l'activitat preventiva des de l'inici del projecte empresarial és el punt bàsic d'aquest Projecte de llei.

Un Projecte de llei que després de l'intens treball en comissió amb la implicació directa de tots els grups parlamentaris i dels consellers no adscrits, segur que ha estat millorat i vull agrair-los a tots aquesta participació.

L'aprovació d'aquest Projecte de llei, que com sembla despendrà de les intervencions dels diferents grups parlamentaris i del conseller no adscrit, serà per unanimitat, és una fita molt important per Andorra i dota al país d'un text que regula la seguretat i la salut en el treball i dóna les eines perquè la reglamentació fixi les bases per la prevenció i per evitar un gran nombre d'accidents laborals.

Només per finalitzar agrair, una vegada més, el treball fet en comissió, les aportacions de tots els grups parlamentaris i dels consellers no adscrits que, com han dit, segur que han millorat el text i, felicitar-nos tots per l'aprovació del que sembla serà aquesta Llei de seguretat i salut en el treball tan necessària en aquests moments.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sra. ministra per la seva intervenció.

Hi hauria, doncs, algun altre torn d'intervencions?

Si no hi ha cap més torn i a la vista de les mateixes, doncs, proposaria l'aprovació, per assentiment, del text.

Doncs, queda aprovat el Projecte de llei

Continuarem amb el punt número 8.

8. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei del Codi de relacions laborals.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 81/2008, del dia 11 de desembre.

El Sr. Francesc Rodríguez Rossa, en representació del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, ha formulat 1 vot particular i 27 reserves d'esmena.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el Sr. Joan Albert Farré, nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 9 de juny del 2008, la Comissió Legislativa d'Interior, em va nomenar ponent del Projecte de Llei del Codi de relacions laborals, i com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior en el decurs de les reunions celebrades els dies 15, 17, 22 i 24 de setembre; els dies 6, 8, 13, 20, 22, 27 i 29 d'octubre i els dies 3, 10, 17, 24 i 26 de novembre del 2008, ha analitzat el Projecte de Llei i les esmenes presentades a aquest.

Al Projecte de Llei s'hi han presentat un total de 306 esmenes, de les quals: 13 esmenes han estat presentades per part del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, 36 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal i 257 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

De les esmenes presentades: 73 esmenes s'han aprovat per unanimitat, 2 esmenes s'han aprovat per majoria, 75 esmenes s'han transaccionat i aprovat per unanimitat, 13 esmenes s'han transaccionat i aprovat per majoria, 98 esmenes no han estat aprovades i 45 esmenes han estat retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió aprovat per unanimitat, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré.

Doncs, acabada la intervenció del ponent, proposaria començar, doncs, el debat i la votació del vot particular i de les reserves d'esmena.

Demana si tothom està d'acord de poder agrupar en sis grups el vot particular i les vint-i-set reserves d'esmena, amb les sis votacions, evidentment, corresponents a cada grup?

Si no hi ha cap inconvenient, doncs, començaríem pel primer grup que estaria format pel vot particular i la reserva d'esmena número 4, corresponent respectivament a l'esmena 77 i 78 de l'informe del ponent.

Per defensar el vot particular i la reserva d'esmena intervé el Sr. Esteve López. Teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei actualment vigent sobre el contracte de treball -la Llei 8/2003, del 12 de juny-, disposa en l'article 23 que les persones treballadores que porten més de tres anys al servei de l'empresa tenen dret a demanar i obtenir una excedència per causa de naixement, adopció d'un fill, acolliment familiar i, també, per exercir un càrrec públic.

El Projecte de Llei, en l'article 39, mantenia els mateixos quatre supòsits, amb l'única diferència que el requisit de l'antiguitat mínima de tres anys, en el supòsit de l'excedència per exercir un càrrec públic, se suprimia.

Aquest article va ser doblement esmenat. D'una banda el Grup Parlamentari CDA + Segle XXI va formular una esmena proposant suprimir l'article, és a dir, proposant suprimir qualsevol tipus d'excedència en l'àmbit de les relacions laborals. Els socialdemòcrates també vam esmenar aquest article proposant reduir el requisit d'antiguitat a l'empresa a un any en els supòsits d'excedència per causa de naixement, d'adopció d'un fill i d'acolliment familiar.

La nostra esmena va ser rebutjada en comissió i l'esmena del grup CDA + Segle XXI va ser transaccionada entre aquest grup i el Grup Liberal. Segons el text pactat, se suprimeix la possibilitat que els treballadors i les treballadores del nostre país puguin sol·licitar una excedència a la seva empresa per exercir un càrrec públic i es redueix a dos anys el temps mínim de servei a l'empresa pels altres tres supòsits.

No podem entendre -o, millor dit, entenem perfectament- els motius pels quals la dreta conservadora del nostre país no vol que els treballadors puguin accedir als càrrecs públics amb la garantia de poder retornar a l'empresa on es treballa un cop esgotat el mandat. És tracta que els treballadors no puguin accedir als càrrecs públics. És tracta de reservar l'exercici dels càrrecs públics als patrons, als propietaris, als rendistes, als professionals

lliberals i, excepcionalment, durant un mandat -com s'ha aprovat ara fa una estona- als funcionaris.

La Constitució diu, en l'article 25, que: "Tots els andorrans tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics...". I diu també, en l'article 6.2, que: "Els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives.". Aquesta és una bona mostra de com la dreta dura d'aquest país, malgrat que es maquilli amb el nom de "liberal" o "centrista", entén el principi constitucional d'igualtat.

Per aquest motiu, pel motiu de la igualtat, perquè totes les persones puguin accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics, els socialdemòcrates us demanem que voteu favorablement el vot particular presentat i, també, la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Entraríem al torn d'intervencions dels consellers no adscrits.

Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Només per dir que votarem favorablement i que podríem fer moltes explicacions i cridar molt més però, més clar i més detallat que ho ha fet l'Esteve López no en som capaços.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro per la seva intervenció.

Per part dels grups parlamentaris? Sr. Enric Tarrado, president de CDA + Segle XXI.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

En les sis votacions agrupades que es plantegen en el debat parlamentari del vot particular i de les reserves d'esmena proposades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, els consellers de CDA + Segle XXI hem optat per fer una única intervenció global per explicar de manera general el nostre posicionament.

En relació amb les excedències per accés a càrrec públic, nosaltres entenem que amb el redactat que

finalment ha estat aprovat per la comissió es manté la possibilitat que tothom pugui exercir el seu dret de participar a l'activitat política a través de l'opció d'establir excedències pactades entre empresaris i treballadors, podent les parts arribar als acords que calgui en aquest sentit.

Pel que fa a les accions derivades del contracte de treball, els consellers de CDA + Segle XXI estem d'acord també amb el redactat del text definitivament aprovat per la comissió legislativa en el sentit que considerem que un any és un termini suficient de prescripció de les accions derivades del contracte de treball. El marge de temps que el Projecte de llei estableix és prou important com per permetre que els eventuals perjudicats per un incompliment contractual puguin preparar i presentar les accions que considerin oportunes.

D'altra banda, en referència als terminis de prescripció de les infraccions dels empresaris previstos al títol VIII del Projecte de llei, hem de dir també que estem d'acord en el contingut del text aprovat per la comissió. No veiem necessari allargar en aquest cas els terminis de prescripció previstos, que ens semblen adequats per a garantir la necessària seguretat jurídica a les parts implicades en la relació laboral. No es pot mantenir la incertesa sobre una possible infracció durant un temps excessiu i innecessari.

El consellers de CDA + Segle XXI volem assenyalar que som favorables a la regulació del dret de vaga. És un dret dels treballadors que queda emparat tant pel nostre text constitucional com pel dret internacional i el nostre país no hi pot donar l'esquena. El que no vèiem clar era la regulació d'aquest dret en el Codi, ja que entenem que d'aquesta manera es complicava excessivament la Llei. Dit això, entenem que en la propera legislatura s'haurà de regular el dret de vaga. Aquest és el darrer pas que falta per fer, per acabar de tenir completa una moderna legislació social. Cal però reconèixer que en la present legislatura, i en això suposo que hi estarem tots d'acord, s'ha fet molta feina en aquest sentit.

Som partidaris de mantenir el Projecte de llei tal com ha quedat aprovat per la comissió en relació al fons de garantia salarial. Entenem que podria ser un tema interessant poder garantir als treballadors la cobertura dels salaris impagats. El que succeeix és que aquest fons s'hauria de finançar a càrrec d'una transferència del pressupost i d'una nova cotització dels empresaris. La nova legislació de la CASS ja preveu un augment de les cotitzacions que -es vulgui o no- anirà, almenys a curt termini, en detriment de la competitivitat de les empreses. Hem aprovat algunes lleis, com la de seguretat i salut en el treball o en tenim a tràmit parlamentari d'altres, com la de

salut i higiene alimentària, que aniran fent augmentar els costos de les empreses. Si a aquests fets, a més en una situació econòmica com la que ens trobem, hi afegim una nova cotització, estem convençuts que sobrecarregarem excessivament els empresaris i acabarem per desincentivar futures inversions.

En relació amb les notificacions a efectes de sancions i al règim d'infraccions, només volem esmentar que ens sembla que el que es disposa en el text tal com ha sortit de la comissió dóna un bon nivell de seguretat jurídica en matèria de sancions i infraccions.

Els consellers de CDA + Segle XXI, finalment, considerem adequat el text aprovat per la comissió en relació als delegats de personal; en aquest sentit, pensem que la figura del delegat del personal no és necessària per a empreses que tenen una plantilla inferior a vint treballadors, ja que en aquests casos sempre existeix una relació molt directa entre la propietat, la direcció i el conjunt dels treballadors que permet solucionar els problemes sense necessitat de la figura del delegat.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per les seves intervencions.

Continuaríem, doncs, amb el Grup Parlamentari Liberal, Sr. Joan Albert Farré.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal va donar suport en comissió a l'esmena 77, presentada pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, que es referia a l'article 39 del Projecte de llei.

Ara, el vot particular presentat pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata demana tornar el text a la redacció de l'article 39, fet que implicaria retrocedir en la nostra opció adoptada en comissió.

Una vegada transaccionada l'esmena per majoria en comissió, tal com reflecteix l'informe de la comissió, es preveu dos motius d'excedència: la primera, per tenir cura d'un fill o per acolliment familiar i la segona, per pacte de mutu acord entre empresa i treballador. La diferència amb el que estableix l'article 42 és que per generar dret a l'excedència per tenir cura d'un fill o acolliment familiar n'hi hauria prou amb un any de prestació de serveis a l'empresa, mentre que el Projecte de llei en demana dos.

Optant per una opció, així per beneficiar l'estabilitat dels treballadors en l'empresa i perquè entenem que

gaudir d'un dret d'aquest tipus cal que es tracti de persones amb una certa integració a l'estructura de l'empresa, amb una prestació de serveis més àmplia i continuada deixant com opcional la via del pacte per la resta dels casos que no compleixen aquests requisits. En aquest sentit s'ha de tenir en compte que l'article 39 en el seu redactat original -com ha dit el conseller Esteve López- estableix el requisit d'haver prestat serveis durant almenys tres anys a l'empresa per poder gaudir d'aquest dret i, gràcies al treball en comissió, s'ha reduït aquest període a dos anys.

Creiem que aquesta és la regulació més adient perquè respecta la voluntat de les parts i dóna dret a gaudir de l'excedència obligatòria per causa de naixement o acolliment d'un fill sempre que el treballador acrediti un mínim de dos anys al servei de l'empresa i ofereix la possibilitat de pacte per als altres casos.

Per altra banda, l'opció del Projecte de llei és no recollir expressament les excedències per raó d'exercici d'un càrrec electe, no obstant, en el punt 2 es preveu, com hem dit, la possibilitat de pactar aquestes excedències per diferents motius sense donar una llista tancada dels supòsits afavorint en aquest sentit l'autonomia de les parts.

En aquest sentit el nostre grup entén que l'exercici d'un càrrec públic electe és una opció individual de la persona treballadora que afecta plenament el seu desenvolupament personal i professional i, per tant, aquesta opció ha de ser pactada amb l'empresari i no imposada.

Per aquests motius el nostre grup no donarà suport a aquest vot particular ni tampoc a la present reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré.

El Govern desitja intervenir? No hi ha intervenció per part del Govern?

Hi hauria, doncs, algun altre torn d'intervencions?

Sr. Esteve López.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, molt ràpidament. Només és per constatar que també sobre aquest tema fem un pas enrer.

Tenim una legislació en matèria de funció pública i en matèria de relacions laborals que ens permetia tant a les persones que treballen com a funcionaris

com a les persones que treballen com a assalariades, que es poguessin presentar i poguessin ocupar un càrrec públic amb aquesta garantia que suposa per a les persones que no disposen de recursos econòmics i que l'únic que tenen és el seu treball -el seu lloc de treball-, de poder-se presentar amb aquesta garantia de retornar al seu lloc de treball.

Es va fer a l'any 2000 amb la Llei de la funció pública i, també a l'any 2003 per a totes les persones assalariades d'aquest país. Ara, amb aquesta Llei... amb aquesta Llei, aquest dret dels treballadors andorrans es retalla, s'elimina, es suprimeix o es mutila. Per tant, lamentar-ho...

També voldria posar en evidència... Ara, quan estava escoltant les seves intervencions recordava també les d'aquest matí. Miri, les paraules de "sensibilitat social" manifestades aquest matí en el debat del pressupost es contradiuen amb el vot que expressen vostès, aquesta tarda, en relació amb les lleis socials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Hi hauria, doncs, alguna altra intervenció per part dels grups?

Doncs, acabades les intervencions procediríem a la votació.

Sr. secretari.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn voleu fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí i 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, quedaria refusat el vot particular i la reserva d'esmena, mantenint el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuaríem, doncs, amb el grup número 2 d'agrupació de reserves d'esmena corresponents als números 1, 22 i 23, que correspondrien respectivament a les esmenes 34, 295 i 297 de l'informe del ponent.

Intervé també, en aquest cas, el Sr. Esteve López Montanya per defensar l'esmena.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Les tres esmenes reservades fan referència a tres articles sobre la prescripció: a la prescripció d'accions, a la prescripció de les infraccions i a la prescripció de les sancions.

La Llei actual, la Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball disposa el següent: En relació amb la prescripció d'accions, és a dir el temps que disposa el treballador per reclamar a la Justícia per incompliment de la Llei per part de l'empresari, que aquest termini és de tres anys; en relació amb la prescripció de les infraccions, és a dir el temps que ha de transcórrer des que un empresari ha comès una infracció perquè no es pugui sancionar, que el termini és d'un any per a les infraccions lleus, de dos anys per a les greus i de tres anys per a les molt greus; i, en relació amb la prescripció de les sancions, és a dir el temps que ha de transcórrer perquè si la sanció

no s'ha pagat ja no es pugui executar, que el termini és, en tots els casos, de tres anys.

Doncs bé, no sabem per quin motiu el Govern, en el Projecte de Llei, proposa modificar substancialment aquests terminis amb una única i clara finalitat, al nostre entendre: afavorir els infractors de la Llei, de manera que els treballadors tinguin menys temps per reclamar a la Justícia contra els incompliments dels empresaris, que l'Administració tingui menys marge de temps per sancionar les infraccions constatades i que el Govern o, si es demana l'execució judicial, la Batllia tingui menys temps per poder obligar els infractors a pagar l'import de les sancions imposades.

El Govern, en concret, proposa reduir a un any la prescripció d'accions; reduir la prescripció de les infraccions a sis mesos en el cas de les infraccions lleus, a un any en el cas de les greus i a dos anys en el cas de les molt greus; i, finalment, proposa reduir també la prescripció de les sancions a un any.

No sabem si és el model liberal clàssic o si es tracta del model neoliberal del nou impuls del Govern Pintat i dels anomenats centristes i del Segle XXI, aliats i còmplices dels liberals també en aquesta matèria, per afavorir els infractors de la legislació laboral.

Nosaltres ens estimem més que, si els empresaris no compleixen els seus compromisos, els treballadors puguin reclamar els seus drets a la Justícia. Que els infractors de les lleis siguin sancionats i, si ho són, que paguin les multes. Volem que la Llei es compleixi i que tots els empresaris puguin competir en condicions d'igualtat. No és just ni raonable que es pretengui afavorir els empresaris que incompleixen la Llei reduint els períodes de prescripció i, per aquest motiu, us demanem que voteu favorablement les reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Entraríem en el torn d'intervencions.

Sr. Joan Albert Farré pel Grup Parlamentari Liberal.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

Aquestes esmenes tenen com a element comú d'ampliar el termini de prescripció de les accions derivades del contracte de treball (esmena 34), de les infraccions dels empresaris (esmena 295) i de les sancions als empresaris (esmena 297).

En tots els casos entenem que l'ampliació d'aquests terminis és injustificada. Cal tenir en compte que en Dret comparat, aquests terminis són sempre més breus que els que proposen aquestes esmenes i que una ampliació excessiva d'aquests terminis, tal com proposen aquestes reserves, va en contra de la seguretat jurídica. No estem d'acord i no compartim que sigui, doncs, per afavorir els infractors sinó, doncs, per evitar augmentar la inseguretat jurídica i, també vull remarcar que el nostre grup ha estat totalment d'acord amb que es compleixin les lleis... i només faltaria!

En referència a l'esmena 34 de l'informe del ponent que fa referència a l'article 8, la redacció del Projecte de Llei considera suficient el termini d'un any per la prescripció de les accions laborals, principalment per raons de seguretat jurídica i també perquè els inconvenients entenem que són superiors als seus avantatges. Així, ho entenen també les legislacions dels països veïns que tantes vegades han estat esmentades com a referent en aquesta Cambra.

La reserva d'esmena que fa referència a l'esmena 295 relativa a l'article 161 del Projecte, considera uns terminis de prescripció de sis mesos, un any i dos anys per faltes lleus, greus i molt greus respectivament, tant aquí entenem que l'ampliació d'aquests terminis va en contra de la seguretat jurídica.

La reserva d'esmena que fa referència a l'esmena 297 relativa a les sancions imposades, els empresaris que tenen la prescripció d'un any per reclamar contra la resolució administrativa sancionadora, entenem que és suficient sense que de cara a l'empresari puguem dir o puguem entendre que sigui raonable que pugui rebre reclamacions sobre sancions fermes de l'Administració. La raó d'aquest termini és la necessitat que l'Administració sigui àgil per fer complir les sancions, donat que la seguretat jurídica aconsella, i així ho entenem en el nostre grup, no establir un temps més llarg per a fer-ho, sense que de cara a l'empresari sigui raonable rebre sancions de l'Administració que provinguin de períodes superiors a un any des de la seva comissió. És la pròpia Administració la que entenem que ha de ser, diguéssim, àgil i que no dubtem que en el cas de l'Administració andorrana així serà.

Prenem així, doncs, bona nota de les seves manifestacions tot i que no les compartim.

Cal remarcar que no parlem de minvar els drets dels treballadors. Parlem, aquí, únicament de reduir de manera raonable el temps per reclamar els drets sense que, en aquest sentit, puguem considerar raonable que reclami a un empresari drets oberts socials de tres anys enrera: primer, per dificultat

probatòria i, en segon lloc perquè aquest fet podria fins i tot obligar a tots els empresaris a provisionar comptablement una sèrie de contingències que no creiem que sigui oportú. Però, també entenem que aquesta prerrogativa que hi havia fins ara prové d'unes lleis menys garantistes pels propis treballadors i que ara tenint en compte que aquest nou Codi introdueix els representants dels treballadors i els delegats de personal en el si de l'empresa, i possibilita també els acord col·lectius en el treball, es converteix en una normativa molt més garantista pels propis treballadors que han vist augmentada les seves prerrogatives envers l'anterior normativa i que dins d'aquest context entenem que el període d'un any és més que raonable per reclamar aquests drets.

Per aquests motius el grup parlamentari no donarà suport a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Alguna altra intervenció?

Sr. Esteve López.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

És per fer un parell de puntualitzacions.

Vostè diu que nosaltres proposem una ampliació excessiva dels terminis de prescripció. Això, Sr. Farré, vostè sap que no és cert... vostè sap que no és cert. Nosaltres el que proposem, simplement, és mantenir els terminis de prescripció que ja existeixen, per tant no digui que proposem ampliar-los. Són vostès els que els redueixen. Nosaltres volem mantenir els que ja existeixen ara.

En segon lloc, és cert que les legislacions dels països veïns, en relació amb la prescripció d'accions, és més curta -està en un any-, té vostè raó; aquí a Andorra són tres anys. Però, Sr. Farré, vostè ho sap també perfectament: els països veïns no tenen un context d'acomiadament lliure, per tant, els treballadors tenen més possibilitats de reclamar amb garanties i, sap vostè també que en els països veïns existeixen uns sindicats que sí que tenen dret a l'acció sindical. No com els sindicats que tindrem aquí a Andorra que, després d'aquesta Llei que s'acaba d'aprovar, tindrem uns sindicats sense aquest dret a l'acció sindical.

Miri, Sr. Farré, del tercer argument ja en parlarem després perquè hi ha una esmena reservada sobre

aquest punt, també. És veritat que s'introdueix la figura del delegat de personal, però vostè sap també perfectament que això afectarà únicament al 6 o al 7 % de les empreses d'Andorra i que el 93 o el 94 % de les empreses d'Andorra quedaran sense delegat de personal, perquè a Andorra tenim un teixit empresarial de petites i mitjanes empreses. Per tant, aquesta explicació de garantia jurídica de cara als treballadors no ens serveix.

I, finalment, torno a insistir en una reflexió: miri, Sr. Farré, els empresaris que són respectuosos amb la Llei, que paguen als seus treballadors els seus drets no tenen por... és més, estan d'acord, volen que tothom pugui competir en condicions d'igualtat. Si permetem que hi hagi algun empresari que pugui infringir la Llei pagant menys als treballadors i que escurcem aquests terminis o que no es pugui sancionar per les raons que sigui, vostè sap que la Batllia, actualment per molts motius està saturada a nivell d'execucions. Aquest treballador que compleix, l'estem posant en inferioritat de condicions envers aquell que no compleix. És de justícia que tothom pugui competir en condicions d'igualtat.

El que no és normal ni raonable és fer una normativa que afavoreixi a aquells empresaris que hipotèticament podrien infringir. Nosaltres pensem que això és també un pas enrera.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap més intervenció procediríem a la votació, doncs, de les reserves d'esmena.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí
 M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No
 M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No
 M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí
 M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No
 M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No
 M. I. Sra. Eva García Pastor : No
 M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No
 M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí
 M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No
 M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí
 M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No
 M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

El Sr. síndic general:

Farem el recompte de la votació.

El Sr. Robert Call:

11 sí i 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat també quedarien refusades les reserves d'esmena i es mantindria el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuaríem amb la tercera agrupació de reserves d'esmena corresponents als números 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 15, 18, 19, 20, 24, 25 i 26 corresponents respectivament a les esmenes números 64, 76, 83, 208, 209, 210, 211, 276, 291, 292, 293, 300, 301 i 302.

Per defensar les reserves d'esmena intervé el Sr. Esteve López. Teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Totes aquestes reserves d'esmena fan referència a les mesures de conflicte col·lectiu.

La reserva d'esmena central és la número 15, amb la qual es proposa incloure en el text del Codi de relacions laborals un nou títol, format per 3 capítols i un total de 28 articles, dedicat a regular les mesures de conflicte col·lectiu, l'exercici del dret de vaga i el tancament patronal, mentre que la resta d'esmenes reservades fan referència a altres aspectes relacionats, especialment a regular la suspensió del contracte de treball per a l'exercici del dret de vaga i

les sancions disciplinàries i administratives a imposar als treballadors i als empresaris que no respectin la legislació en aquesta matèria.

El dret de vaga és un dret fonamental dels treballadors. La nostra Constitució, com tots vostès saben perfectament i ens recordava ara fa dos dies la representant de l'Institut dels Drets Humans d'Andorra, el contempla explícitament, tot i que sense citar-lo pel seu nom, en l'article 19, dins del capítol tercer del títol II, dedicat als drets fonamentals de la persona i a les llibertats públiques. Aquests drets i llibertats, diu també la Constitució en el seu article 39 -i cito-: "*Vinculen immediatament els poders públics a títol de dret directament aplicable i el seu contingut no pot ser limitat per la Llei i és protegit pels tribunals*".

Nosaltres no entenem la seva negativa a regular un dret constitucional. Hem celebrat el 15è aniversari de la Constitució i el 60è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, declaració que també és vigent a Andorra d'acord amb l'article 5 de la Constitució. I per vostès, el Govern liberal i els grups parlamentaris que li donen suport, encara no toca regular aquest dret elemental. Fan, i perdoni'm l'expressió, la política de l'estruç: amagar el cap, tancar els ulls, fer veure que aquí, a Andorra, no cal ni parlar del tema de la vaga. Que a Andorra mai hi ha vagues: no n'hi ha hagut, no n'hi ha i no n'hi haurà.

Tanmateix s'equivoquen. La vaga, l'exercici del dret de vaga, vulguin o no vulguin, és present al nostre país. Aquests darrers dies els treballadors dels correus espanyols o el personal del Lycée Comte de Foix n'han fet ús. I els funcionaris públics ja han advertit que no descarten, en un futur immediat, recórrer a aquesta mesura per, tal com diu l'article 19 de la nostra Constitució, defensar els seus interessos econòmics i socials.

Per això creiem que és molt millor per a tothom que existeixi una regulació legal. Que la Llei, tal com diu la Constitució, reguli les condicions de l'exercici d'aquest dret per garantir el funcionament dels serveis essencials de la comunitat. Legislar sobre els conflictes col·lectius de treball, sobre l'exercici del dret de vaga o el tancament patronal, només vol dir complir amb el mandat constitucional i millorar la seguretat jurídica pel conjunt de la ciutadania.

La pregunta, senyors consellers i senyores conselleres de la majoria, és doncs: Per què es neguen a legislar sobre aquest dret fonamental de la persona?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Continuaríem, doncs, amb les intervencions.

Pel Grup Parlamentari Liberal el Sr. Jordi Jordana, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, intentaré contestar a la pregunta que em fa el Sr. Esteve López.

El dret de vaga el reconeix implícitament la Constitució a l'article 19, quan diu que: "Els treballadors i els empresaris tenen dret a la defensa dels seus interessos econòmics i socials..." i afegeix a continuació que: "... La llei regularà les condicions d'exercici d'aquest dret per garantir el funcionament dels serveis essencials de la comunitat.". L'Organització Internacional del Treball no té cap conveni que reguli expressament el dret de vaga. El que hi ha són resolucions del seu Comitè de Llibertat Sindical i de la Comissió d'Experts davant casos puntuals, donant orientacions. Per la seva part, l'article 6.4 de la Carta Social Europea de 3 de maig de 1996, reconeix el dret de vaga subjecte a la legislació de cada estat.

Nosaltres sempre hem manifestat que aquest dret, que la Constitució reconeix, s'ha de regular després d'haver-se aprovat el Codi de relacions laborals que avui examinem. En efecte, la nostra posició és que el dret de vaga, com el tancament patronal, són mesures de conflicte a les quals s'hi arriba una vegada han fracassat els mecanismes de negociació que treballadors i empresaris tenen a la seva disposició. Per tant, abans cal regular els mecanismes de regulació de negociació col·lectiva i després el dret de vaga i, amb caràcter més general, els conflictes col·lectius.

D'altra part, si passem a examinar les seves esmenes, no podem compartir la regulació que vostès proposen, limitada a detallar l'exercici del dret de vaga però deixant per reglament tot el que afecta a la definició dels serveis essencials de la comunitat. Cal tenir present que l'article 19 de la Constitució reconeix implícitament els drets de vaga o de tancament patronal, però reconeix expressament, també com a dret fonamental, que s'ha de garantir el funcionament dels serveis essencials de la comunitat, aspectes que també s'han de preveure i regular per llei, almenys en els seus aspectes més importants -creiem nosaltres-, sense que es pugui deixar completament oberta aquesta regulació per reglament que, per nosaltres pot representar un clar incompliment del que la nostra Constitució estableix.

Aquesta serà, doncs, la tasca a abordar a partir d'ara, si com desitgem s'aprova el Codi de relacions laborals, regular per llei tant l'exercici del dret de vaga com definir com es garanteix el funcionament dels serveis essencials de la comunitat, aspectes tots dos que mereixen el mateix tractament legal i que no permeten deixar-ne la regulació per reglament, almenys d'una manera tant oberta i il·limitada com vostès proposen en les seves esmenes.

Per tot això votarem negativament al conjunt de reserves d'esmenes referides al dret de vaga i tancament patronal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

El Govern desitja intervenir?

Alguna altra intervenció?

Sr. Esteve López.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, Sr. Jordana, miri vostè en el moment d'explicar..., en definitiva són els mateixos arguments que ens va donar en comissió.

Em cita que no hi ha cap conveni de la OIT. Però, a nosaltres Sr. Jordana, si no formem part de la OIT i no tenim cap conveni de la OIT signat, no cal que ens citi la OIT.

Ens cita també l'article 6.4 de la Carta Social Europea... Tampoc entenc perquè me'l cita. És un dels articles que el Govern liberal no va voler ratificar. Per tant, tampoc incomplim res aquí. No es va voler ratificar de forma expressa perquè vostès no volen regular la vaga.

Ens diu que no comparteixen el fons de les nostres esmenes, és a dir, el que nosaltres vam proposar. Sr. Jordana, vostè sap i bona prova en té durant aquests quatre anys i amb el treball que hem tingut, tant amb la Llei de la seguretat social com amb aquestes lleis, que estem oberts a consensuar, a transigir, a negociar... Bona prova en té! Quantes de les esmenes nostres s'han transigit? Quantes propostes hem fet nosaltres per millorar aspectes que no ens agradaven totalment del Projecte de llei i ho hem pogut arreglar? Si a vosaltres no els hi agrada exactament la regulació que nosaltres els hi proposem, ho podem entendre, però ho podem arreglar en comissió, ho podem treballar. Però és que vostès aquest tema no l'han volgut ni discutir.

En resum, Sr. Jordana, era el que jo deia al començament: hem celebrat el 15è aniversari de la Constitució i per a vostès encara no toca regular aquest dret fonamental. I és una llàstima, i és un problema, i entenem que de cara a la seguretat jurídica és un problema.

Què farà el Govern? Com regularà els serveis mínims per garantir els serveis essencials de la comunitat si algun dia hi ha una vaga? En base a quina llei, tal com diu la Constitució? Nosaltres volem seguretat jurídica. Nosaltres sabem que els ciutadans d'aquest país poden fer vaga, és un dret perfectament aplicable. Seria molt bo que tinguéssim una llei, estaríem tots més tranquils si sabéssim fins on podem arribar, que el Govern sabés el que pot fer per fixar els serveis mínims.

A mi em costa molt d'entendre-ho perquè la seguretat jurídica i el sentit comú ens diu que hauríem de regular un dret que és plenament aplicable.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Sr. Jordi Jordana.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en referència a la OIT i a la Carta Social, és només per donar compte d'un marc de referència general, no per res més.

Si ens hem de posar d'acord en comissió quan es tracti aquest tema, hi estem plenament disposats però, abans ja ho he dit, vostè diu que no toca, però per a nosaltres ara toca. Sí que segons sembla quedarà aprovat el Codi de relacions laborals que és on es fixen les vies de negociació, on es preveuen els mecanismes de negociació entre empresaris i treballadors i per a nosaltres sempre ho hem dit, això és una segona etapa que comença ara en el cas que s'aprovi -que així ho esperem- el Codi de relacions laborals.

Doncs, tingui la seguretat, Sr. López, que a partir de demà ens posarem a regular aquest dret tal com creiem que ha de pertocar a Andorra i, a partir d'aquí, quan siguem a la comissió, doncs, ja discutirem com en altres ocasions ho hem fet.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

Alguna altra intervenció?

Doncs, passariem a la votació de les reserves d'esmena.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

El Sr. síndic general:

Fariem el recompte, Sr. secretari de torn.

El Sr. Robert Call:

16 no i 11 sí.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat quedarien refusades les reserves d'esmena i es mantindria el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuaríem el debat amb l'agrupació número 4 de les reserves d'esmena, corresponents als números: 6, 7, 21 i 27 que correspondrien, respectivament, a les esmenes 139, 140, 294 i 306.

En aquest cas, també el Sr. Esteve López Montanya té la paraula per defensar l'esmena.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Amb el desenvolupament de l'estat del benestar, a Europa, des de fa anys, tots els països han anat desenvolupant sistemes de protecció del salari per tal que, en determinats supòsits, els treballadors puguin, si més no, cobrar parcialment allò que els correspon en mèrits al contracte de treball.

L'article 25 de la Carta Social Europea, titulat: "*Dret dels treballadors a la protecció dels seus crèdits en cas d'insolvència del patró*" determina que les Parts es comprometen a preveure que els crèdits de les persones treballadores que resultin de contractes o de relacions laborals siguin garantits per una institució de garantia o per qualsevol altra forma efectiva de protecció. I això és el que pretenem amb tres de les esmenes reservades: crear a Andorra un Fons de Garantia Salarial que tingui una doble finalitat: per una banda, garantir el pagament als treballadors del salari corresponent al temps que el seu contracte resta en suspens per raó de cas fortuït o força major que impossibiliti temporalment la continuació de l'activitat de l'empresa, fins a un màxim de tres mesos; i, per altra banda, el pagament de les sumes degudes als treballadors per empreses amb expedient d'arranjament judicial o de fallida, fins a un import màxim equivalent a quatre mesos de salari i per un salari fins al doble del salari mínim.

I, lògicament, un cop satisfetes als treballadors les quantitats a què tinguin dret, el Fons de Garantia Salarial se subroga obligatòriament en tots els drets i accions dels treballadors, conservant els privilegis que aquests tinguessin i ha d'emprar tots els mitjans per recuperar de l'empresa les quantitats abonades al treballador.

El que proposem no sembla cap cosa "revolucionària" ni excessiva. Es tracta simplement de garantir que els treballadors, en els supòsits de cas fortuït, força major o fallida de l'empresa, supòsits en què els treballadors no tenen cap culpa, no es quedin completament desemparats. Però pel que sembla la sensibilitat social dels anomenats centristes i liberals

no va per aquest camí, sinó més aviat pel contrari. No contents amb no voler incloure en la nostra legislació aquest dret social per als treballadors que es quedin sense feina, volen anar més enllà i tampoc han acceptat una altra esmena presentada pel nostre grup parlamentari destinada a què, en els supòsits d'empreses amb expedient d'arranjament judicial o de fallida, les indemnitzacions per acomiadament tinguin la consideració de crèdit privilegiat i no la de crèdit ordinari.

En un país com el nostre, amb els temps difícils que ja estem vivint i els que s'atansen, sense que existeixi una assegurança d'atur i amb un període molt curt de cobertura de la seguretat social a partir del moment en què una persona no treballa, no sembla tampoc cap exageració permetre que les indemnitzacions que corresponen als treballadors en cas de fallida -i que són més petites que les que correspondrien si no hi hagués aquesta causa-, tinguin la consideració de crèdit privilegiat, per permetre que els treballadors afectats les puguin cobrar realment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions dels consellers dels grups parlamentaris. Sr. Jordi Jordana, president del Grup Parlamentari Liberal teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Quant a la reserva d'esmena que es proposa a l'article 82 -ara article 85 en el text de l'informe de la comissió, que té per títol "Privilegis dels salaris"-, creiem que s'ha de mantenir el text sortit de la comissió refusant l'esmena presentada com ja va ser la nostra posició en discutir les esmenes en comissió.

Creiem que el privilegi dels salaris, en procediments concursals, s'ha d'atribuir al salari fix degut, hores extraordinàries, vacances i festius, primes i interessos dels anteriors conceptes que deriven de la prestació del treball pròpiament dita i que, per tant, és totalment just que tinguin prioritat en la resta de crèdits.

En canvi pensem que les indemnitzacions per comiat i els seus interessos -en el cas que existeixin-, han de tenir el mateix tractament que la resta de crèdits que poden quedar pendents de pagament en un procediment concursal.

Pel que respecta al fons de garantia salarial entenem que la creació d'aquest organisme, que s'hauria de finançar amb aportacions empresarials fixades amb un màxim del mig per cent sobre els salaris que serveixen de base pel càlcul de les cotitzacions a la seguretat social, no és oportú en aquests moments ja que afegiria més despeses als costos empresarials en moments de dificultats econòmiques i, a més, tenint present que la propera entrada en vigor de la Llei de la seguretat social a finals d'any, ja incrementarà les cotitzacions en un 2 % del qual un 1,5 % anirà a càrrec de l'empresari.

D'altra banda, pensem que l'índex d'insolvències i fallides al nostre país no és alt i el Codi de relacions laborals ja preveu garanties i preferències pels crèdits laborals al citat article 85.

Per tant, el nostre vot a aquestes reserves d'esmena serà negatiu.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

Entraríem, doncs, si hi ha un altre torn d'intervencions?

Sr. Esteve López Montanya teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic. Molt ràpidament.

Sr. Jordana, les indemnitzacions, tal com recull el Codi, són conseqüència del treball, igual que el salari i igual que les vacances. Una persona si té dret a cobrar una indemnització és perquè hi ha hagut una relació laboral, perquè ha treballat en una empresa. Per tant, és exactament el mateix.

Vostè sap perfectament que, en cas de fallida, si no té la consideració de crèdit privilegiat difícilment els treballadors podran cobrar aquestes indemnitzacions.

És clar, el segon gran aspecte al que abans s'ha referit el Sr. Tarrado i ara vostè també, fa referència a aquesta despesa afegida, a aquesta cotització afegida que caldria fer per garantir el funcionament.

La nostra proposta... Nosaltres proposàvem a l'esmena que s'hauria de finançar i que el Govern fixaria per decret el percentatge de cotització amb un límit màxim que nosaltres vam establir amb el 0,5 % de la massa salarial, de la quantitat que serveix de base de cotització a la seguretat social. Naturalment estem convençuts que això es podria fer la primera vegada per dotar-se d'una tresoreria, però que no vol dir que hi hagi una cotització constant i fixa. Com he explicat ara fa uns minuts i com vostè sap perfectament el que fa el fons de garantia salarial és subrogar-se amb els drets i obligacions que tenen els

treballadors i, per tant, recuperen amb el temps... és a dir, al cap del temps, en el moment que es puguin fer efectius, recuperen aquests diners. La despesa és mínima, Sr. Jordana. La despesa que suposa per a les empreses és mínima. La garantia i l'ajuda que es dóna als treballadors que es queden sense feina, insisteixo, sense tenir-ne cap culpa en cas fortuït, en cas de força major o en cas de fallida, doncs, semblaria raonable que tinguessin la possibilitat de cobrar aquesta indemnització.

Torno a insistir en una idea: aquest matí en el debat de pressupost les paraules d'uns i altres, les seves paraules ens deien que tenen una gran sensibilitat social... els vots, els fets durant aquesta tarda ens demostren el contrari, com a mínim amb els treballadors en aquests supòsits.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Hi hauria alguna altra intervenció?

Doncs, si no hi ha cap intervenció passaríem a la votació de les reserves d'esmena.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No
M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí
M. I. Sr. Emili Prats Grau : No
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí i 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, quedaria refusada la reserva d'esmena i es mantindria el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuaríem amb l'agrupació de reserves d'esmena corresponents als números 12, 16 i 17 que, respectivament, corresponen a les esmenes 215, 284 i 288 de l'informe del ponent.

Intervé el Sr. Esteve López Montanya per defensar les reserves d'esmena. Teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

El Codi de relacions laborals introdueix per primer cop en la nostra legislació laboral el règim disciplinari dels treballadors, de manera que els empresaris puguin sancionar els diferents incompliments laborals dels treballadors tipificats i graduats en el Codi amb les sancions legalment previstes.

Els socialdemòcrates estem d'acord amb aquesta previsió, especialment després que, gràcies a les nostres esmenes, s'hagi millorat la tipificació i la graduació dels incompliments previstos i s'hagi moderat l'import de les sancions inicialment previstes pel Govern liberal, que, segons el nostre criteri eren molt i molt exagerades. Creiem que, si es fa un bon ús, la potestat disciplinària pot ser positiva en el sentit de poder sancionar determinats comportaments dels treballadors sense arribar a la mesura dràstica de l'acomiadament.

Tot i així hi ha un aspecte que ens desagrada profundament i és la manca de formalitats i garanties en la imposició de les sancions als treballadors. Resulta sorprenent i paradoxal veure com el Codi regula amb tot detall el procediment i les garanties

que s'han de seguir si és l'Administració la que sanciona a un empresari per incompliment de la llei, mentre que si la persona sancionada no és l'empresari, sinó que és el treballador, i el que sanciona no és l'Administració, sinó que és l'empresari, aquestes regles de procediment i aquestes garanties pràcticament desapareixen.

El que nosaltres volem és que quan se sancioni qualsevol persona, sigui empresari o treballador, es faci amb totes les garanties.

Per això proposem, en l'article relatiu a les formalitats que s'han de seguir a l'hora d'imposar una sanció als treballadors, dues modificacions: d'una banda, que quan es tracti de sancions per faltes greus o molt greus, s'hagi d'obrir un expedient contradictori i donar la possibilitat a la persona treballadora de fer alegacions -sembla bastant evident i exactament igual que si l'Administració sanciona a un empresari-; d'altra banda, que si la persona treballadora considera que la sanció imposada no s'ajusta a dret, pugui posar els fets en coneixement del Servei d'Inspecció del Treball, i si el Servei d'Inspecció del Treball constata que l'empresari no ha respectat les formalitats legalment previstes o que imposa sancions de manera injustificada als treballadors, aquest pugui sancionarlo. Per això s'ha previst, en les altres dues esmenes reservades, la tipificació d'aquestes conductes de l'empresari com a infracció greu i molt greu respectivament.

Per aquest motiu, perquè creiem que totes les persones, empresaris i treballadors, mereixen que si se'ls imposa una sanció es faci amb totes les garanties, us demanem que voteu favorablement aquestes tres esmenes reservades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López.

Entraríem als torns d'intervenció per part dels grups.

Sr. Joan Albert Farré pel Grup Parlamentari Liberal.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

No considerem adient que s'introdueixi en el Codi de relacions laborals el requisit de l'obertura d'un expedient contradictori sempre que hi hagi una sanció per falta greu o molt greu. Entenem que és millor deixar aquest requisit que es pugui introduir, en tot cas, en virtut dels convenis col·lectius si les parts així ho desitgen.

Entenem que així és més coherent per evitar un excessiu comportament regulador i donar pas, doncs, a la llibertat contractual amb l'obertura del procés de negociació entre les parts per determinar-ho per la via del conveni col·lectiu. No obstant, cal recordar que en el cas que es tracti de sancions imposades als delegats de personal sí que es requereix l'obertura d'aquest expedient contradictori.

Tampoc creiem oportuna incloure la referència a la intervenció del Servei d'Inspecció de Treball, ja que queda abastament garantit el control jurisdiccional de la facultat sancionadora de l'empresa. En aquest sentit, el nostre grup entén que aquest fet podria comportar que la legislació laboral tingués una doble tutela: per un costat l'Administració judicial, i per l'altre la del treball, quan el control i la interpretació de la mateixa només correspon als tribunals ordinaris que hauran de decidir, d'un costat si l'acte és o no correcte o sancionable, i de l'altre si existeix un acte discriminatori sense que sigui necessari, al nostre entendre, que l'Administració del treball hagi d'entrar a decidir en aquesta esfera.

Tampoc creiem oportuna l'obligació de comunicació als representants dels treballadors de les sancions per faltes greus ja que donada la qualificació com a greu, pot ser inclús, de vegades, perjudicial pel propi treballador. Creiem que és més adient limitar l'obligació de comunicació al representant dels treballadors solament en el cas de les sancions per faltes molt greus que són les que tenen una entitat i un perjudici molt més elevat pel treballador.

De totes maneres, a través de la negociació col·lectiva, com hem dit abans, els empresaris i els treballadors o els seus representants ho podran pactar de la manera que considerin oportú.

L'esmena 284 també entenem que l'hem de rebutjar perquè podria limitar la facultat disciplinària que ostenta l'empresa i, en tot cas, els defectes formals que en el seu control jurisdiccional a través de la impugnació de la sanció pugui efectuar el treballador.

L'esmena 288 també entenem que pel mateix supòsit anterior cal rebutjar-la perquè el control de les sancions a les empreses correspon, entenem nosaltres, a l'ordre jurisdiccional tant per la validesa de la sanció com pel seu possible caràcter discriminatori.

Per aquests motius no donarem suport a la votació d'aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré per la seva intervenció.

Hi hauria, doncs, algun altre torn d'intervencions?

Sr. Esteve López Montanya teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, em sembla que aquí torna a haver-hi aquesta doble vara de mesurar.

Vostès no volen que els treballadors, si són sancionats, puguin al·legar. És a dir, vostès volen que l'empresari pugui sancionar directament a un treballador i no donar la possibilitat al treballador de poder-se defensar. I ens diuen: "Mirin, que vagi al batlle. Que vagi a la Justícia"... A un treballador que el sancionin amb una suspensió de feina i sou d'una setmana, per posar un exemple, vostès volen que busqui un advocat i que iniciï un llarg procediment judicial perquè sigui la Justícia la que determini sobre la procedència d'aquesta sanció... però, en quin món viuen? En quin món viuen?

Això és deixar els treballadors que estiguin sancionats completament desprotegits, i no volen tampoc que pugui intervenir la Inspecció de Treball. Vostè sap que una Inspecció de Treball també tutela les relacions laborals? La Inspecció de Treball té aquesta finalitat, la de vetllar pel compliment de la normativa laboral per part de les empreses d'aquest país. No volen que pugui intervenir. Volen que els empresaris puguin lliurement sancionar, que els treballadors no es puguin defensar, que no puguin fer al·legacions, que la Inspecció de Treball no pugui intervenir i que, si de cas, el treballador ja anirà al batlle.

Quin panorama! És un pas enrera important, és una llàstima i els hi dic de cor. És a dir, creiem que està bé que hi hagi un sistema disciplinari, que hi hagi un règim disciplinari en les empreses. Creiem que és positiu, creiem que és bo. De vegades l'empresari vol posar una sanció a un treballador i actualment no ho pot fer, i es troba en la disjuntiva de dir: "O no faig res, o he d'acomiar al treballador". Per tant, és una mesura molt dràstica. Que pugui haver-hi un règim disciplinari és correcte, però si us plau, amb garanties. És el més elemental. Les persones tenen el dret a defensar-se, siguin empresaris o siguin treballadors.

La Inspecció de Treball té per missió, té per objectiu garantir el respecte de la legislació laboral i això forma part de la legislació laboral. Per què no volen que pugui intervenir? En fi, no ho entenem. Només creiem que això, doncs, serà un dels aspectes que, ben segur, ben aviat haurem de modificar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Hi hauria algun altre torn d'intervencions?

Sí, una altra intervenció Sr. Joan Albert Farré.

El Sr. Joan Albert Farré:

Sí, molt breument.

Només repetir una mica el que he dit en la meva intervenció.

Nosaltres creiem que el control de tot això correspon als tribunals i que, el fet que hagués d'intervenir el Servei d'Inspecció significaria una duplictat de tutela en aquest sentit.

També vull recordar que les sancions dels treballadors, amb aquesta facultat que vostès diuen que comparteixen que s'atorga a l'empresari, nosaltres entenem que al final de comptes amb el sistema que tenim aquí a Andorra, la sanció més greu que pot rebre un treballador és l'acomiadament, i aquest dóna únicament la via al treballador d'acudir al sistema jurisdiccional que és el que ha de tutelar i determinar si finalment corresponen o no aquestes mesures i, per tant, entenem que amb aquests casos, que són mesures menors, i havent-hi igualment el servei de la jurisdicció que tutela tots aquests actes, és suficient per no fer un sistema massa feixuc.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. conseller.

Hi hauria algun altre torn d'intervencions?

Sí, Sr. Esteve López.

El Sr. Esteve López:

Sí, també molt ràpidament.

Sr. Farré, miri, amb el tema de l'acomiadament estem d'acord, però estem parlant de qualsevol tipus de sanció: de suspensió de feina i sou d'un dia, de tres dies... Els empresaris ho podran fer lliurement i vostès pretenen que l'única defensa que tingui el treballador sigui la de buscar un advocat, pagar-lo, pagar al procurador i anar a la Justícia. Però, en quin món viuen?

Vostès saben que això no pot ser, que això no funciona. Estan deixant als treballadors en la més completa indefensió. I crec que són vostès tots conscients, i no entenc per què vostès es neguen a donar aquestes possibilitats a què el treballador es pugui defensar. Escolti! Quin problema hi ha que un

treballador pugui fer al·legacions, igual que ho pot fer un delegat de personal? Els delegats de personal sí que tenen el dret de fer al·legacions, la resta de treballadors no. Quin problema li veuen en què un treballador pugui defensar-se o pugui al·legar? Quin problema hi veuen en què un treballador pugui posar els fets en coneixement de la Inspecció de Treball? Que vagi la Inspecció de Treball a inspeccionar a l'empresa? Si l'empresari és un empresari com cal no ha de tenir cap por. La por la tindrà si no és com cal, però ja hem vist també que vostès volen reduir la prescripció.

Sembla que... no entenem el que volen. Volen realment que no hi hagi cap garantia? Volen realment que els empresaris puguin sancionar sense cap garantia pels treballadors?... És que no m'ho puc creure.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López.

Hi hauria alguna altra intervenció?

Sr. Joan Albert Farré.

El Sr. Joan Albert Farré:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. Esteve López, nosaltres vivim en un món en el qual creiem que els tribunals fan la seva feina i la fan ben feta. I, pel que vostè ha comentat no hi ha cap raó que jo entengui que aquesta feina la faria més ben feta el Servei d'Inspecció de Treball que els propis tribunals. Nosaltres entenem que els tribunals tenen atribuïda aquesta funció jurisdiccional i, en aquest sentit, aclareixen aquests aspectes quan és necessari.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, hi hauria algun altre torn d'intervencions?

Sí, Sr. Esteve López.

El Sr. Esteve López:

Miri, ja és la darrera vegada que li dic.

Perdoni que li digui així, Sr. Farré. Vostè a la seva vida professional és advocat i vostè, per tant, sap el que és el que costa la minuta dels advocats.

Vostè com vol que els treballadors als quals se'ls hi posa una suspensió de feina i sou de tres dies, hagin de contractar els serveis d'un advocat i d'un

procurador i fer un judici per demanar empara judicial? És que no estan en la realitat d'aquest món, en aquest sentit? Com vol que un treballador pugui fer això? Ja li he dit tres vegades i li torno a dir, però crec que vostè no m'entén.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Hi hauria, doncs, alguna altra intervenció?

Si no hi ha més intervencions procediríem a la votació de les reserves d'esmena.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí, 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, quedarien refusades les reserves d'esmena mantenint el text tal com ha sortir de la comissió.

Entraríem ara a l'últim debat de les reserves d'esmena.

Fariem una breu pausa. Ho dic per l'extens temps, per si algú ha d'administrar la sortida, doncs, que sàpiguen que farem aquest debat d'aquesta agrupació. Pararíem deu minuts i acabariem la sessió.

Continuarem amb el grup número sis. Esmenes números 13 i 14 corresponents, respectivament, a les esmenes 219 i 220.

També té la paraula el Sr. Esteve López Montanya per defensar les mateixes.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el Codi de relacions laborals preveu que els drets d'informació, de consulta i de representació dels treballadors en l'empresa es realitzin mitjançant els delegats de personal. Aquest són uns drets importants i bàsics, reconeguts a la Carta Social Europea, que fins a la data havien quedat al marge de la nostra legislació laboral. En conseqüència hauríem d'estar satisfets que la Llei els contempli de forma explícita.

Tanmateix no ho podem estar de cap manera, ja que la regulació que es pretén aprovar provocaria que més del 90 % de les empreses d'Andorra quedessin fora del seu àmbit d'aplicació. Efectivament, segons les darreres dades que hem pogut consultar, que corresponen al proppassat mes d'octubre, un cop descomptades les 3.660 llars que ocupen personal domèstic, hi ha a Andorra un total de 5.627 empreses. D'aquestes, 5.355 -un 95,2 %- són petites i mitjanes empreses que donen ocupació a menys de 25 treballadors, i únicament 272 -un 4,8 %- són empreses que donen ocupació a més de 25 treballadors.

El Projecte de llei preveu que només podran elegir delegats de personal les empreses que tinguin 20 o més treballadors i, per tant, en números rodons, això vol dir que, a tot estirar, només afectarà a unes 300 empreses del país, mentre que les 5.300 restants quedaran al marge.

Les nostres esmenes, per contra, proposen que en les empreses amb més de 20 treballadors s'elegeixi un

Comitè de treballadors format per un nombre variable de delegats de personal que oscil·la entre els 3 delegats, en les empreses d'entre 21 i 100 treballadors i 9 delegats, en les empreses de més de 500 treballadors.

I en les empreses de menys de 20 treballadors s'ha d'eleger un delegat de personal, deixant, però, la possibilitat que en les empreses més petites, les que no arribin a 10 treballadors, l'elecció del delegat sigui facultativa i que els treballadors, si així ho acorden per majoria, puguin nomenar-lo directament en assemblea sense necessitat de formalitzar un procés electoral.

No ens sembla just deixar més del 90 % de les empreses del país sense la possibilitat de poder gaudir dels avantatges que implica l'existència dels delegats de personal, amb les competències que els confereix la Llei. Insistim en aquest punt: que no puguin gaudir dels avantatges que implica l'existència dels delegats de personal perquè nosaltres ho veiem d'aquesta manera.

Cal recordar que entre les competències atribuïdes als delegats de personal trobem, en primer lloc, la de participar en la negociació dels convenis col·lectius en l'àmbit de l'empresa. No entenem per què la majoria centrista i liberal vol excloure de la possibilitat de formalitzar convenis col·lectius d'empresa, amb totes les garanties legals, les empreses mitjanes de 10, 12, 15 o 18 treballadors. Potser és perquè tenen una visió negativa del que vol dir la negociació col·lectiva en l'àmbit de l'empresa, perquè només es preocupen de fer política pels grans, oblidant-se que el teixit empresarial d'aquest país està format bàsicament per empreses petites i mitjanes.

No ho sabem i no ho compartim. Nosaltres creiem que el dret de representació dels treballadors a l'empresa, així com els drets d'informació i consulta als treballadors hauria d'estendre's al major nombre d'empreses possible i no limitar-ho al 6 o al 7 % de les empreses d'aquest país.

Per aquest motiu us demanem que reconsiderem el vostre posicionament inicial i voteu favorablement les dues esmenes reservades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, al torn d'intervencions.

Per part del Grup Parlamentari Liberal, el Sr. Jordi Jordana, president del grup.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata proposen que entrin empreses de fins a 20 treballadors i elegeixin entre ells un delegat de personal sense perjudici que per conveni col·lectiu pugui acordar-se elegir un nombre superior de delegats, i en les empreses de més de 20 treballadors s'hagi de constituir un comitè de treballadors format per 3 delegats per a empreses de 21 a 100 treballadors, fins a 9 delegats en empreses de 500 treballadors o més.

Entenem que el dret de representació col·lectiva que regula el capítol segon del títol IV del Codi, que és una novetat en el nostre ordenament jurídic queda correctament definida i és plenament efectiva amb la regulació del text sortit de la comissió que preveu la figura dels delegats de personal per a totes les empreses en un escalat d'un delegat per a empreses de 20 a 50 treballadors, fins a 4 delegats per a empreses de més de 300 treballadors.

Entenem que la finalitat de la representació col·lectiva a les empreses aquí definida és, essencialment, potenciar el diàleg i la negociació entre empresaris i treballadors i per això es donen als delegats de personal les competències definides en l'article 111.

D'acord amb el text sortit de la comissió, els delegats de personal que es preveuen poden desenvolupar plenament aquestes funcions sense necessitat, al nostre entendre, d'haver de crear comitès de personal vàlids, en tot cas, per a empreses de dimensions més grans que la majoria de les existents en el nostre país i, per tant, entenem que també el model que nosaltres proposem s'adapta millor a la realitat empresarial i econòmica del nostre país.

En relació amb les empreses de fins a 20 treballadors, doncs jo, com ha dit abans el Sr. Tarrado, hem de veure que també la majoria d'empreses, com diu vostè, en aquest país són petites i justament aquesta dimensió ja ofereix un contacte directe entre empresari i treballador, i jo crec que es podran garantir igualment els drets i la representació que ofereix el Codi de relacions laborals i, per tant, entenem que en aquest cas tampoc és necessari ni es troba motiu per acceptar la seva esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

Hi hauria algun altre torn d'intervencions?

Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sí, Sr. Jordana, estem d'acord en algun aspecte però, fixi's vostè que hi ha empreses d'aquest país amb 15 treballadors i que l'empresari el que vol és poder tenir una persona, un delegat, que sigui el representant del conjunt de treballadors i poder parlar amb ell directament i acordar amb ell determinades condicions. Els empresaris d'aquest país ho veuen positiu, que és una cosa bona que es pugui formalitzar amb les garanties legals un conveni d'empresa. Totes les empreses petites no podran fer convenis d'empresa excepte per aquella via dels treballadors mandatats, i que vostè sap que és molt més complicat.

Per tant, nosaltres ho entenem com una cosa positiva. No com res negatiu, no com una càrrega a l'empresa, no com una cosa que sigui un problema, sinó a la inversa, com una cosa positiva que ajudarà, que millorarà les relacions entre l'empresari i el conjunt dels treballadors, i també per facilitar aquests drets tan importants d'informació i consulta. Com es faran els drets d'informació i consulta a les empreses més petites? Que farà l'empresari que vulgui complir amb aquesta obligació? Anar informant un per un a cada un dels seus treballadors? No és més fàcil fer-ho per la via d'un delegat de personal?

Escolti! Els països veïns, a França i Espanya, amb empreses molt més grans, amb un teixit empresarial diferent ja poden triar delegats de personal a partir de 10 treballadors -al que és a l'Estat espanyol a partir de 6-. Sí, això és una cosa positiva, és bo... El problema està en què vostès segurament pensen que és una cosa negativa, que és un entrebanc, que és un problema. I no, no... és a la inversa, és una cosa positiva.

Nosaltres ens queixem que les petites i mitjanes empreses no puguin gaudir d'aquests avantatges, li he dit a la intervenció inicial i li torno a repetir ara.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López.

Alguna altra intervenció?

Sr. Jordi Jordana.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, no és que ho veiem com una cosa negativa, el que dic jo és que si es vol fer justament per

aquesta petita reducció de l'empresa i per aquest contacte directe que hi pot haver entre l'empresari i els treballadors, ho podran fer igual, i el Codi no els impedeix pas el contrari.

I, pels convenis ja diu vostè també que hi ha una altra via que poden negociar el que tinguin per convenient. A partir d'aquí, a veure, jo li accepto el seu model, és molt legítim però, nosaltres també pensem que el que diu vostè no exclou que d'acord amb el nostre model també ho puguin fer d'una manera més àlgida i més directa, i res no els impedeix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

Hi hauria, doncs, algun altre torn d'intervencions?

Passaríem a la votació.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaigua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

11 sí, 16 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat també quedarien refusades les reserves d'esmena, mantenint el text tal com ha sortit de la comissió.

Abans de passar a la votació definitiva, faríem una breu pausa de deu minuts i continuariem tot seguit.

(Són les 19.40h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 20.00h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, reprendríem la sessió havent acabat el debat i les seves votacions de les agrupacions de les esmenes presentades i del vot particular.

Procediríem, ara, al debat i votació de les altres parts que no han estat motiu de reserves i de vot particular.

Abans de començar el torn d'intervencions dels grups, demanariem al Sr. Ricard de Haro si vol intervenir? Teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Començaré la intervenció recordant el que diu la pròpia exposició de motius de la Llei que ara debatem, i diu: "*La Llei de contracte de treball anterior, Llei 8/2003, del 12 de juny, va constituir un avanç important quant a l'homologació amb els ordenaments laborals del nostre entorn...*". Dit això, tot i reconeixent la feina que comporta una llei d'aquestes característiques en una comissió, però sobretot valorant el text definitiu d'aquest Projecte, els dos consellers -en aquest cas un- de Renovació Deomocràtica, arriben a una conclusió: el Codi de relacions laborals, aquest que debatem avui, està lluny de representar un avenç important.

El que sí que representa aquesta Llei és una oportunitat perduda: l'oportunitat perduda de fer un nou impuls, l'oportunitat perduda de fer dos passes endavant, en definitiva és l'oportunitat perduda de ser valents. Parlo de la valentia, per exemple, de regular el dret de vaga, un dret reconegut per la Constitució i sembla que ignorat per alguns; en canvi, sí que s'ocupen de limitar aquest dret en segons quins col·lectius. I, quan parlem de legislar sobre aquest dret parlem de legislar en tots els seus aspectes: en les limitacions, en els paràmetres que vulguem posar però, legislar.

Hem d'esperar a què algun col·lectiu de treballadors la faci grossa perquè decideixin regular aquest dret?

També parlo de la valentia de suprimir l'acomiadament no causal, una figura que neutralitza bona part dels drets dels treballadors davant la seva relació laboral.

No estem demanant la lluna, tan sols demanem que es regulin, d'una vegada per totes, les lleis laborals del nostre país a l'alçada de les lleis que gaudeixen els nostres veïns.

Per tot això que reclamem i considerem just, es demana al partit dels que ens governen i dels que els donen suport la mateixa valentia que la que han tingut a l'hora d'introduir en el Projecte de Llei el règim disciplinari per als treballadors amb les seves corresponents sancions, cosa necessària, tot s'ha de dir, però s'ha de fer de manera justa com ja s'ha debatut anteriorment.

No negaré que s'han fet coses positives en aquest Codi de relacions laborals, com per exemple; la inclusió del descans per paternitat en casos de naixement o adopció, el descans per risc durant l'embaràs, o l'abandonament temporal del lloc de treball de les víctimes de la violència de gènere. Però, també es fan passos enrera quan ens permetem el luxe de restringir alguns drets consolidats en la Llei anterior: les prescripcions de les accions derivades del contracte de treball; aquestes passaran de 3 a 1 any, una retallada significativa que afavoreix l'empresari... -nosaltres creiem que al "mal" empresari- i perjudica al treballador; o les excedències per càrrecs públics que ara hauran de ser pactades, és a dir que passen de ser un dret dels treballadors, a una decisió dels empresaris... sospitós, molt sospitós!

En definitiva i com he dit al principi, en aquest Projecte de Llei del Codi de relacions laborals tot i els petits passos positius que s'han fet està lluny de ser el que nosaltres, els consellers de Renovació Democràtica, ens agradaria que fos tant per les seves mancances com pels retrocessos en els drets

adquirits, tant pels citats com pels que em deixo en el tinter.

No ens sentim identificats amb aquest Projecte de llei. No és la llei que nosaltres haguéssim fet ni la llei que mereixen les persones del nostre país. En conseqüència, no la votarem a favor.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro per la seva intervenció.

Continuaríem, doncs, amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Sr. Enric Tarrado president de CDA + Segle XXI.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei del Codi de relacions laborals pretén sistematitzar bona part de la normativa social d'Andorra i, a la vegada, introdueix alguns canvis importants en el nostre dret laboral. El Codi recull i adapta bona part de les disposicions de la Llei del contracte de treball, del 12 de juny de 2003 i sistematitza en un sol text tota la normativa andorrana en matèria de relacions laborals, exceptuant la Llei de llibertat sindical i la Llei de seguretat i salut en el treball que tracten aspectes una mica diferents encara que amb moltes connexions en l'àmbit de les relacions laborals.

Aquest esforç de sistematització promogut pel Codi de relacions laborals té molts avantatges de cara a l'ús que n'han de fer tant els actors implicats en les relacions del treball com els operadors jurídics que treballen amb el dret laboral.

Però, no són únicament de caràcter formal les innovacions normatives que cal esmentar en relació al Codi de relacions laborals. Aquest text incorpora també importants novetats normatives en qüestions de fons: ens referim a la regulació dels drets de representació col·lectiva, dels drets de reunió dels treballadors a l'empresa i la negociació col·lectiva de convenis i acords col·lectius de treball. Val a dir que s'ha tractat, en regular aquestes qüestions, d'harmonitzar l'exercici d'aquests drets amb la realitat econòmica andorrana. A més, convé també esmentar que amb la regulació del conveni col·lectiu els agents socials troben definit i regulat un important instrument de negociació i de creació de consens que, paral·lelament, pot ser una peça clau en la millora de la productivitat de les empreses i de les condicions laborals dels treballadors.

El Codi defineix, entre d'altres aspectes, els principis que regeixen la contractació laboral i els diferents elements que integren el contracte de treball:

subjectes del contracte, forma i durada del mateix, suspensions, contractes especials i de menors, prestació de la persona treballadora i de l'empresa, afiliació a la seguretat social i extinció contractual.

A la vegada, el Codi recull el règim disciplinari dels treballadors i el règim sancionador dels empresaris, així com estableix, com s'ha dit anteriorment, un seguit d'importants novetats en el nostre ordenament jurídic laboral: els drets de representació col·lectiva i de reunió de treballadors, la negociació col·lectiva i els convenis o acords col·lectius.

El cert és que amb l'aprovació del Codi de relacions laborals el nostre país actualitza de forma molt significativa la seva normativa laboral i aquest fet ha de comportar tant una millora de la productivitat de les empreses com de les condicions laborals dels treballadors.

El nostre vot és favorable al Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Esteve López Montanya teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Acabem de debatre i votar les 27 esmenes reservades i el vot particular formulat al Projecte de llei del Codi de relacions laborals. Només el resultat d'aquestes votacions -un claríssim 28 a 0- justificaria totalment el nostre vot negatiu al Projecte de llei. Hi ha, però, moltes altres raons que ens impediran donar-li suport.

Podem dir que, a grans trets, el Codi de relacions laborals per una banda modifica diferents aspectes de la normativa laboral vigent que fan referència a la relació individual de treball, és a dir la Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball i introdueix un títol destinat al règim disciplinari dels treballadors i, per altra banda, regula alguns drets col·lectius dels treballadors i els processos de negociació col·lectiva. Intentarem analitzar-ho per parts.

El Projecte de llei presentat pel Govern era -segons el nostre criteri- un veritable desastre. Un desastre en tots els sentits, especialment pel pas enrere que representava en matèria de drets dels treballadors. Per això, com ha exposat el ponent en el seu informe, tots els grups parlamentaris vam haver de fer una veritable allau d'esmenes. Molt possiblement és el Projecte de llei que ha estat més esmenat

durant tota la legislatura; només el nostre grup parlamentari va haver de presentar 257 esmenes als 151 articles i 6 disposicions del text entrat a tràmit. Més del 50 % de les nostres esmenes, concretament 143, han estat acceptades o transaccionades en comissió i, gràcies a això, hem aconseguit suavitzar o limitar els efectes més nefastos de les propostes del Govern liberal.

És de justícia, doncs, agrair als diferents membres de la Comissió Legislativa d'Interior el seu suport puntual a les nostres iniciatives. Entre les més destacades cal citar les següents: la important reducció de les sancions disciplinàries inicialment previstes -per exemple, el text de Govern preveia suspensions de feina i sou de tres mesos per a les faltes mot greus i en el text sortit de la comissió s'han reduït a un mes-; l'ampliació a 60 dies del termini de caducitat per poder efectuar reclamacions judicials si s'ha produït un acomiadament -recordem que actualment són 30 dies-; la inclusió de tres nous supòsits de suspensió del contracte de treball -per paternitat, per risc durant l'embaràs i per decisió de la treballadora víctima de la violència domèstica-; s'ha introduït també el límit màxim d'hores extraordinàries que es poden treballar per dia, setmana o mes -el text del Govern no ho fixava-; s'ha introduït un article específic per afavorir les empreses que portin a la pràctica mesures d'igualtat de tracte i d'oportunitats reals i efectives entre homes i dones en l'àmbit laboral i mesures encaminades a afavorir la conciliació de la vida laboral i familiar; la inclusió explícita de l'assetjament moral o de l'assetjament sexual o per raó de sexe com a causes de desistiment justificat de la persona treballadora i poder reclamar la corresponent indemnització... Bé, n'hi ha d'altres però per resumir una mica podem dir que també s'han produït diferents millores en la regulació de les indemnitzacions per acomiadaments injustificats o improcedents.

Bé, fins aquí la part positiva.

La part negativa... Tanmateix hem de dir que 97 de les nostres esmenes han estat rebutjades. I que el resultat, el text que avui se sotmet a la consideració d'aquesta Cambra, és, segons el nostre criteri, molt insuficient.

Pel que fa referència a la relació individual de treball, la comparació entre la regulació continguda en la Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball i la que proposava el Govern en el Projecte de llei presentat demostra clarament que el que es pretenia, i el que s'ha aconseguit, amb el suport de centristes i liberals, és una retallada important dels drets que la Llei del 2003 conferia als treballadors. En l'exposició de les reserves d'esmena ja n'hem

pogut veure alguns exemples. Vegem-ne ara uns altres: la Llei del 2003 preveia que, les suspensions del contracte de treball per motiu de cas fortuït o força major computaven a efectes de vacances. Amb la nova Llei se suprimeix aquest petit avantatge; la Llei del 2003 preveia que si es pactava el treball en exclusiva a l'empresa, la compensació econòmica en concepte de prima d'exclusivitat no podia ser inferior al 20 % del salari base pactat. Amb la nova Llei se suprimeix aquest percentatge i, si em permeten la ironia, per garantir una major seguretat jurídica es diu que la compensació econòmica ha de ser, i cito: "adequada"; la Llei del 2003 determinava que la jornada legal ordinària de treball era de 40 hores de treball setmanals distribuïdes en cinc jornades de vuit hores diàries. La nova Llei es limita a dir que la jornada legal ordinària de treball serà de 40 hores setmanals, suprimint la referència a la distribució en cinc jornades de vuit hores; si la Llei del 2003 exigia el consentiment exprés del treballador en el supòsit que l'empresari volgués modificar substancialment els horaris de treball, el Codi de relacions laborals suprimeix aquest requisit i es limita a exigir una notificació o preavis de 15 dies. Deu ser la manera com els liberals entenen que s'ha d'afavorir la conciliació de la vida laboral i la familiar...; si la Llei del 2003 contemplava que el treballador tenia dret a rescindir unilateralment el contracte de treball en el supòsit de falta o retard injustificat en el pagament del salari, el Codi de relacions laborals exigeix que els retards injustificats en el pagament del salari siguin reiterats, i finalment, tal com ja ha esmentat també el conseller Ricard de Haro, hem de dir que el Codi de relacions laborals continua mantenint l'acomiadament lliure, és a dir, l'acomiadament sense cap causa, basat únicament en la voluntat unilateral de l'empresari, amb una compensació econòmica.

En resum, tot un seguit de petits canvis, de modificacions de l'actual Llei que van tots en la mateixa direcció: retallar els drets i els avantatges socials dels treballadors.

I pel que fa a la gran novetat que introdueix el Codi, els drets de representació col·lectiva i el dret a la negociació de convenis col·lectius, ja hem vist abans que s'ha volgut excloure del seu camp d'aplicació més del 90 % de les empreses del país i, per tant, els seus efectes són molt limitats.

Els socialdemòcrates estem completament a favor dels drets col·lectius dels treballadors i de la veritable llibertat sindical, per això, no ens agrada el model que ens proposa el Govern liberal i que té el suport dels dos grups parlamentaris que li donen suport. Un model en què, com explicava abans el meu company Francesc Rodríguez, els sindicats perden tot el seu protagonisme, on es limita totalment el dret a l'acció

sindical. No s'ha permès que els sindicats poguessin constituir seccions sindicals en les empreses i que aquestes seccions participessin en la negociació dels convenis col·lectius d'empresa, que, ben segur, són els primers que s'aniran fent i els que hauran de servir de base als futurs convenis col·lectius de sector.

S'ha volgut treure protagonisme als sindicats i donar-lo, en les empreses de més de 20 treballadors, als delegats de personal. El que es vol és que els delegats de personal, sense estar organitzats ni assessorats pels sindicats, hagin de negociar els convenis col·lectius amb els empresaris i els seus representants en unes condicions que, evidentment, no són d'igualtat. Mentre que s'exigeix que els representants dels treballadors hagin de ser, obligatòriament, els delegats de personal o altres treballadors de l'empresa, es permet que l'empresari designi lliurement els representants que vulgui -advocats, economistes...-, qui vulgui... de dins o de fora de l'empresa. No sembla que sigui gaire equilibrat. Tampoc sembla gaire equilibrat que la Llei permeti i empari l'acomiadament lliure i la imposició de sancions disciplinàries als treballadors però, per contra, no contempli la possibilitat que els treballadors, en determinades circumstàncies i condicions, puguin adoptar mesures de conflicte col·lectiu, inclosa la possibilitat de fer vaga.

En conclusió, el Codi de relacions laborals, a l'igual que la llei que, amb el vot a favor de centristes i liberals, acabem d'aprovar per limitar el dret a la llibertat sindical, no és una bona llei. No compleix amb els mínims exigibles per poder ratificar els articles de la Carta Social Europea relatius als drets col·lectius dels treballadors que Andorra no va ratificar en el seu moment.

En conseqüència, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata la votarà en contra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. López per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Liberal el Sr. Joan Albert Farré. Teniu la paraula.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

Primerament agrair als companys de CDA + Segle XXI, que ens han acompanyat en tot aquest procés d'elaboració d'aquests texts, el seu suport. I també per començar lamentar, i lamentar profundament, que un text com aquest no tingui el

suport de la resta de grups d'aquesta Cambra i més, doncs, vist el que ens han dit els companys, el Sr. conseller Esteve López i el Sr. Ricard de Haro, amb totes les millores que ells mateixos consideren que fan una aportació positiva a la legislació d'aquest país i, en concret, pel que fa respecte a la Llei 8/2003 que hi havia vigent avui en dia.

El Codi de relacions laborals que avui es presenta davant aquesta Cambra per a la seva posterior aprovació, reuneix en un sol text el conjunt de la normativa laboral andorrana amb les úniques excepcions de la Llei de llibertat sindical i de la Llei de seguretat i salut en el treball. Es tracta de millorar els aspectes regulats en la Llei 8/2003 del juny, sobre el contracte de treball, i afegir-hi nous drets que fins a la data no havien estat regulats com ara els drets col·lectius dels treballadors del títol IV del Codi amb les dos variables de dret de reunió i de dret de representació col·lectiva i la negociació col·lectiva del títol V del Codi que la pròpia Llei 8/2003 ja preveia aleshores com un ulterior desplegament legislatiu d'acord amb els mandats constitucionals i els compromisos internacionals adquirits.

Així els apartats més significatius d'aquest nou Codi són la regulació del contracte de treball i les seves modalitats: la jornada, el temps de treball, el salari, l'extinció del contracte, el règim disciplinari dels treballadors, els drets de representació col·lectiva i de reunió dels treballadors, els convenis i els acords col·lectius de treball i el règim sancionador dels empresaris.

La representació col·lectiva és una novetat en la legislació andorrana. Es regula en ella els delegats de personal i el procés electoral per a la seva elecció així com les garanties dels representants dels treballadors quant a l'acomiadament en qualsevol de les seves modalitats i el crèdit horari.

La negociació col·lectiva i el dret a la mateixa s'atribueix a treballadors i empresaris. Es reconeix la capacitat de ser part de la negociació col·lectiva a les organitzacions de treballadors que disposin de més del 10 % dels delegats del sector afectat pel conveni, i en el cas de les organitzacions empresarials les que donen ocupació a més del 10 % dels treballadors del sector afectat.

Cal tenir en compte que els desplegaments d'aquests drets s'han fet amb la voluntat d'harmonitzar aquests drets amb les peculiaritats socioeconòmiques del país, i a més entendre que el present Codi de relacions laborals es convertirà gradualment, si obté el suport d'aquesta Cambra que esperem que sí, en un codi de mínims a partir del qual per la via de la negociació col·lectiva s'aniran pactant millores en les condicions de treball de les persones.

Es regulen els convenis col·lectius de treball i els acords col·lectius d'empresa amb la possibilitat que l'empresari pugui negociar amb els treballadors designats pels propis treballadors de la plantilla.

Es recull la figura de la comissió paritària del conveni com a òrgan que interpreta les clàusules del conveni sense que això impliqui que qualsevol conflicte haurà de ser resolt per la jurisdicció competent, però cal tenir també especialment en compte que el Codi de relacions laborals, gràcies a les esmenes presentades i al treball fet en comissió pels diferents grups -que vull aprofitar per agrair molt sincerament-, incorpora una detallada classificació dels diferents contractes entre els quals s'afegeix, per exemple: el "contracte fix discontinu", destinat a aquelles persones que cada temporada repeteixen la feina en la mateixa empresa; es preveu el descans per paternitat i per risc d'embaràs; la regulació de la permanència en l'empresa per formació; la necessitat de la conciliació de la vida laboral i familiar; contempla la violència de gènere; preveu les discriminacions per raó de sexe; millora les definicions de salari i les seves classes; aclareix i simplifica el càlcul de les indemnitzacions, que fins ara resultava una mica feixuc; clarifica les formalitats del comiat; introdueix la jubilació de l'empresari, persona física com a causa d'extinció de la relació laboral i regula la jornada i jornades especials en còmput anual trimestral o semestral.

Nosaltres, aquest Codi, entenem que és un molt bon codi. Entenem que la legislació social laboral d'aquest país fa un pas endavant molt important -i puc entendre que vostès no comparteixin o potser no els hi convé compartir aquests fets-, però, nosaltres entenem que els drets socials no són una cosa abstracta -no com fan vostès que ho barregen tot-: entenem que d'un costat hi ha la legislació laboral i de l'altre costat hi ha els drets dels treballadors, la regulació del Codi de relacions laborals, com és aquest, i que aquest fet moltes vegades comporta càrregues pels empresaris, i quan dic càrregues vull que quedi molt clar perquè no sempre parlem de càrregues econòmiques -que sembla que aquest és el discurs més fàcil a fer-, moltes vegades són càrregues a nivell organitzatiu dins de l'empresa, dels treballadors i dels propis empresaris quan entrin un text com aquest i que han de suportar.

Per això, nosaltres entenem que ens cal un codi laboral que sigui més flexible, que aquesta flexibilitat ve donada sobretot per la introducció de la negociació col·lectiva dins de l'àmbit laboral -que això és una novetat molt important, que jo em congratulo aquí juntament amb els companys de CDA + Segle XXI que el Govern hagi portat aquest

text a tràmit en aquest moment precís on la situació potser no és la més còmoda de cara als empresaris d'aquest país-, i vull també que quedi molt clar perquè sembla que els arguments, doncs, donats aquí en aquesta Cambra en contra d'aquest Codi donen a entendre que nosaltres, els lliberals, -o en aquest cas permet'm que parli també en nom de vostès-, fem una presumpció de mala fe d'entrada dels empresaris, i nosaltres entenem que no és així que els empresaris tenen unes obligacions, que els empresaris aporten molt a l'activitat econòmica d'aquest país i que, per tant, els texts que es presentin davant d'aquesta Cambra, amb la mesura del possible, han d'ajudar a què puguin tirar endavant, doncs, amb la seva activitat de manera que es millorin les condicions de treball de tots els treballadors, perquè entenem que aquest és un aspecte important, però també que no malmeti la viabilitat de les empreses.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Farré.

El Govern desitja intervenir?

Sra. ministra de Presidència teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei del Codi de relacions laborals, que com he dit en la meua intervenció al moment de debatre sobre la ja ara Llei qualificada de llibertats sindicals, forma part del conjunt de lleis sindicals i laborals que el Govern liberal d'Andorra va entrar a tràmit parlamentari a inicis d'aquest any 2008, després del treball conjunt amb els grups parlamentaris que van voler participar-hi, el Grup Parlamentari Liberal i el Grup Parlamentari CDA + Segle XXI.

Aquests Projectes de llei garanteixen l'adequació de la legislació andorrana a les necessitats que el segle XXI planteja en matèria social.

El Projecte de llei del Codi de relacions laborals conté la modificació de la Llei del contracte de l'any 2003, adaptant-la a les necessitats que han anat sorgit durant els cinc anys d'aplicació i inclou per primera vegada la regulació de les relacions laborals entre empresaris i treballadors mitjançant els convenis col·lectius i la negociació col·lectiva, i nosaltres estem convençuts que això és un gran avenç i no és cap pas enrera. Així, introdueix la regulació dels drets de representació col·lectiva, de reunió dels treballadors a l'empresa i la negociació col·lectiva de convenis i acords col·lectius de treball,

permetent flexibilitzar el marc laboral i possibilitar els acords específics de cada sector o empresa.

Aquesta vol ser una gran eina per regular les relacions entre patrons i treballadors dins del marc del diàleg i la negociació.

El Projecte de Llei del Codi de relacions laborals regula, com he dit, la negociació col·lectiva en base al model de la representativitat del treball i que ha de permetre poder assolir convenis col·lectius com poden ser els convenis col·lectius intersectorials de treball, els convenis col·lectius sectorials de treball, els d'empresa o els acords col·lectius de treball.

La Llei del contracte de treball de l'any 2003 es va aprovar com una llei base a partir de la qual s'havia d'anar construint el sistema normatiu andorrà en matèria social, d'acord amb la Constitució i els compromisos internacionals adquirits per Andorra i la pròpia evolució del país. Amb aquests Projectes de llei podem afirmar que s'ha complert aquesta previsió, doncs les necessitats sorgides de les noves relacions laborals i econòmiques, i les opinions i els neguits manifestats pels treballadors i els empresaris, han requerit la reforma legislativa que es proposa.

Un projecte que defineix les figures, els mecanismes, les competències, garanties i els procediments que han de permetre que les empreses i els treballadors assoleixin acords que afavoreixin el progrés econòmic i social de tots.

També dota dels mecanismes de control perquè l'Administració pugui ser més eficaç en el control de les empreses que puguin infringir la normativa sobre condicions mínimes de treball o que no respectin els drets dels delegats de personal que estableix el Codi.

Segur que és una Llei que haurà d'evolucionar i adaptar-se a les noves necessitats que aniran sorgint.

Des del Govern, per finalitzar, vull agrair a tots els grups parlamentaris l'esforç fet en comissió.

El nombre d'esmenes presentades de les quals 73 -com s'ha dit- han estat aprovades per unanimitat; i 77 transaccionades i aprovades per unanimitat, segur que hauran millorat el Projecte de llei presentat pel Govern. I, especialment vull agrair el suport i la col·laboració dels grups parlamentaris CDA + Segle XXI i Liberal que, com sembla, donaran suport al vot favorable.

Avui farem, com sempre, un gran pas per la modernització de les relacions laborals i la seva adequació a la les necessitats del país. S'ha aprovat la Llei qualificada de llibertat sindical i la Llei de seguretat i salut en el treball, i sembla que ara s'aprovarà el Codi de relacions laborals. Aquestes lleis, juntament amb la Llei de la seguretat social aprovada ja fa mesos, suposaran una gran reforma

del sistema sociolaboral, una reforma que adapta la legislació andorrana a la normativa laboral del nostre entorn respectant les especificitats del nostre estat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. ministra per la seva intervenció.

Hi hauria algun altre torn d'intervencions?

Sr. Ricard de Haro.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, ja deu ser l'hora perquè ja fa massa estona que estem aquí.

Només que el Sr. Farré m'ha sorprès, m'ha sorprès aquest... ha trencat el ritme. Vostè té un ritme així bastant neutre i l'ha trencat, no? I m'ha sorprès més encara... gratament m'ha sorprès! Gratament, però és clar, dir que nosaltres barregen les coses...

Miri, jo potser no he estat molt explícit, no? I miri que de vegades ho tinc escrit però, és clar, he escoltat -i no parlo en nom d'ell- però, he escoltat el Sr. Esteve López i és que ha detallat les coses bones i les coses dolentes. No hem barrejat. Ha dit: "*Miri, això està bé però, això no està bé...*". Llavors, ho posem a la balança, allò que de vegades hem parlat en aquesta Cambra que de vegades en reflexionem i, miri, no és el que nosaltres faríem, i per tant, no hi donarem suport.

I, després, no pretengui en cap moment vostè ni ningú que aquí hi ha els bons i aquí els dolents, o aquí els dolents i aquí els bons, o que aquí defensem a uns i aquí als altres. Almenys, des de Renovació Democràtica, el que pretenem és legislar amb justícia per a tots. Quan nosaltres parlem de protecció ens en recordem dels treballadors i ens en recordem dels empresaris, perquè aquest Projecte de llei que es diu "Codi de relacions laborals", la relació laboral normalment -hi deu haver excepcions- és entre empresa i treballador, i el que volem és que sigui el més clara i diàfana, aquesta relació, i el més detallada possible sense afavorir ni als uns ni als altres sinó que sigui justa, clara i diàfana. I, ja sabem el que suporten els empresaris però, per desgràcia també sabem el que suporten els treballadors. Llavors, nosaltres quan intentem legislar el que pretenem és això, fer una llei la més justa possible per a tothom a què abracci aquesta Llei.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Si no hi ha cap més intervenció procediríem a la votació.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : Sí

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : Sí

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : No

M. I. Sr. Robert Call Masià : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : No

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : Sí

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : No

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : Sí

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : Sí

M. I. Sra. Eva García Pastor : Sí

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringeret : Sí

M. I. Sra. Mariona González Reolit : No

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : Sí

M. I. Sr. Esteve López Montanya : No

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : Sí

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : Sí

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : No

M. I. Sra. Eva Riberaigua Dournès : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : No

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

16 sí i 11 no.

El Sr. síndic general:

A la vista del resultat, doncs, quedaria aprovat el Projecte de llei.

Continuaríem amb l'últim punt d'aquest ordre del dia.

9. Examen i aprovació, si escau, de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/2008, del 8 d'abril, d'inversions estrangeres al Principat d'Andorra.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 79/2008, de l'11 de desembre.

Exposa l'informe el Sr. Vicenç Alay, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 4 de desembre es va trametre a la Comissió Legislativa d'Economia, la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/2008, del 8 d'abril, d'inversions estrangeres al Principat d'Andorra, i les esmenes presentades a la mateixa.

A aquesta Proposició de llei, presentada pel Grup Parlamentari Liberal, la Sindicatura va acordar-li el procediment d'urgència després de la petició de sis consellers generals -cinc del Grup Parlamentari Liberal i una del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI-, i per tant, a partir d'aquest moment va disposar de prioritat en la tramitació i es van veure reduïts a la meitat els terminis del seu tràmit.

Els treballs en comissió van efectuar-se el dia 9 de desembre, se'm va nomenar ponent i es van examinar les 7 esmenes presentades a la Proposició de llei per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Totes les esmenes presentades van ser retirades i, per tant, el text que se sotmet a votació avui és el mateix que l'inicialment presentat pel Grup Parlamentari Liberal.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Alay per la seva lectura de l'informe.

Abans de començar, doncs, amb els grups parlamentaris, si hi ha alguna intervenció dels no adscrits?

Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Pel que fa al Projecte de Llei direm que hi votarem en contra. I, demano disculpes per haver, amb el nostre vot, deixat entrar a tràmit aquest Projecte de Llei... Hem pagat la patenta! Ho hem pagat, ho reconeixem... Nosaltres pensàvem que tothom té dret a explicar-se, vam donar el vist-i-plau a què hi hagués un debat sobre aquest Projecte i, si l'haguéssim pogut frenar hi haguéssim votat en contra, no s'hagués aprovat.

Res més. Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Entraríem ara, doncs, a la part dels grups parlamentaris.

Pel CDA + Segle XXI el Sr. Enric Tarrado, president del grup.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Ens correspon ara analitzar la Proposició de Llei de modificació de la Llei d'inversions estrangeres, del 8 d'abril del 2008.

Cal dir que des de la publicació al BOPA de la referida Llei, i sense que aquesta encara no hagués entrat en vigor degut al que s'establia en la seva disposició final, han anat sortint alguns dubtes interpretatius que, de cara a la seguretat jurídica dels operadors econòmics, calia aclarir. Aquest és l'objectiu d'aquesta Proposició de llei.

Com s'explica en l'exposició de motius de la mateixa, el text aprovat planteja dubtes en relació al procediment d'autorització de les inversions estrangeres directes, així com en relació a la interpretació que cal fer sobre el grau de liberalització de les inversions estrangeres directes consistents en la participació en societats andorranes que tinguin per objecte activitats que no estan enumerades en els annexos I i II.

D'aquesta manera, les societats amb activitats no enumerades en els esmentats annexos, mentre el Consell General no aprovi el pla a què es refereix la disposició addicional tercera, s'han de regir pel règim previst per a les societats que tenen per objecte activitats recollides en l'annex I, quan la participació estrangera sigui inferior al 50 %, amb el ben entès que la referida participació estrangera en aquestes societats no pot ser tampoc ni igual ni superior al 50 %.

A la vegada, amb la Proposició de llei que ara comentem es precisa la Llei del 8 d'abril del 2008 en el sentit d'aclarir que qualsevol percentatge d'inversió estrangera directa està sotmès a l'autorització prèvia del Govern.

Aquestes són les principals modificacions que la Proposició de llei que ara examinen introdueix a la Llei d'inversions estrangeres. Estem convençuts que amb aquestes precisions es contribueix a clarificar de manera decisiva el contingut de la Llei, garantint-se d'aquesta manera un nivell més elevat de seguretat jurídica per als operadors jurídics i econòmics.

Per tant, el nostre vot és favorable a la Proposició de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Continuaríem, doncs, amb les intervencions.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Jordi Font teniu la paraula.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo pel que fa al contingut de la Llei no repetiré avui la meua intervenció del passat 20 de novembre quan defensàvem la nostra esmena a la totalitat d'aquesta Llei. Però no penseu que al no repetir-ho vulgui dir que haguem canviat, ni molt menys, la nostra manera de pensar al respecte d'aquesta Llei.

Pensàvem, i continuem pensant, que els lliberals legisleu de pressa i malament, i m'explicaré, tot remarcant que he dit els "lliberals" i no el "Govern liberal" aquest cop. Un cop refusada per aquesta Cambra la nostra esmena a la totalitat, i per conseqüent entrada a tràmit parlamentari aquesta Proposició de llei, a nosaltres, al Grup Parlamentari Socialdemòcrata, ens quedaven dues possibilitats: la primera, fàcil, no fer res i venir avui aquí a tornar a votar que no a aquesta mala llei. No és la nostra manera de ser; vam, doncs, optar per la segona possibilitat que, al nostre entendre, és la correcta i ens vam posar a treballar i vam presentar 7 esmenes que milloraven, al nostre entendre, substancialment aquesta mala llei i que, a més, obrien la possibilitat d'instaurar un debat parlamentari al si de la comissió, per poder, d'aquesta manera, pactar probablement un altre redactat que millorés aquesta Llei -que millorar aquesta Llei no costava pas gaire-, el pèssim redactat que avui aprovaran, sens dubte, en aquesta Cambra. No es pensin que el qualifico de pèssim i que sóc tan radical en els meus qualificatius perquè sí; jo, els hi suggereixo que llegeixin l'apartat

2 de l'article 4, si ho entenen suposo que deu estar destinat només a advocats i lletraferits perquè jo no l'entenc pas bé.

Bé, però tornem a la qüestió. Vaig tenir algunes converses informals aquí a la Sala dels Passos Perduts, una amb la ministra de Presidència i amb el president de la comissió legislativa que em deixaven pensar que el nostre treball portaria els seus fruits i, si més no, podríem millorar aquesta Llei. No va ser així!

Tot i ser aquesta Llei una iniciativa legislativa provinent per part del grup parlamentari, els consellers de la comissió van venir a la comissió amb un mandat imperatiu, penso que del Govern, de refusar sense debatre la majoria de les esmenes presentades exceptuant l'esmena 2 que es refereix essencialment a l'exposició de motius, i l'esmena 6 que no fa altra cosa que adaptar aquest Projecte de Llei.. perdó, aquesta Proposició de Llei a un acord unànime que s'ha citat diverses vegades en aquesta Cambra avui, de la forma de legislar.

Penso que amb l'exposat queda justificat que aquest grup parlamentari retirés totes les esmenes presentades i que puguem, doncs, continuar pensant que vostès, els lliberals, legislen de pressa i malament.

Per l'exposat, que principalment fa referència a les formes, i per l'exposat amb anterioritat en els diferents debats al voltant de la Llei d'inversions estrangeres, i també l'exposat el 20 de novembre quan debatíem l'esmena a la totalitat d'aquesta Llei, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata votarà negativament a aquesta Proposició de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Font per la seva intervenció.

Pel Grup Parlamentari Liberal, el Sr. Jordi Jordana, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo també hauria de tornar a repetir ja que com el text de la Proposició és exactament el que vam examinar en el moment de la presa en consideració, doncs, jo hauria de tornar a repetir una mica el mateix que, resumiré el que ha dit el Sr. Enric Tarrado que crec que ho ha precisat molt bé.

A veure, en aquesta Llei es tractava de clarificar una sèrie de dubtes o inclús contradiccions que hi podia haver amb el nivell de liberalització i sobretot en quines inversions en societats estrangeres es necessitava autorització prèvia del Govern, i aquesta

Llei pretén clarificar que com a pas previ es necessita autorització per a tota classe d'inversió, inversions estrangeres que vulguin participar en societats andorranes tal com ja deia la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada votada per tota aquesta Cambra.

A partir d'aquí, es tractava de clarificar aquest fet, que ara ho fa, i després aquesta autorització prèvia, doncs, es parteix en dos classes d'inversions -com ha dit el Sr. Enric Tarrado-: unes que són els sectors no presents ni a l'annex 1, ni a l'annex 2 i els sectors presents a l'annex 1 quan la participació és inferior al 50 %, doncs, que en aquest cas necessita autorització prèvia d'acord amb la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i després també per complir amb el mateix mandat de la Llei d'inversions estrangeres que vol que hi hagi un control previ perquè no hi hagi inversions procedents de països no cooperatius en matèria de blanqueig i que, per tant, inclús ha d'haver-hi un informe previ de l'INAF, doncs, per això, per a nosaltres ho ha de controlar el Govern.

I, a partir d'aquí, un altre grup d'inversions que són les de l'annex 1, quan es supera el 50 % fins el 100 %, i l'annex 2 que són els sectors dits estratègics que, a més a més d'aquestes autoritzacions que ja he dit abans -que són més bé de legalitat-, doncs, hi ha uns criteris aquí de discrecionalitat que la Llei d'inversions estrangeres ja preveu, que el Govern, doncs, pot autoritzar o no aquestes inversions en funció de l'interès del país o de si sembla correcte o no des d'aquest punt de vista discrecional, medi ambient... en fi, tota una sèrie de requisits.

Aquesta és la realitat d'aquesta modificació, d'aquesta clarificació i, per tant, el nostre text a l'aprovació serà favorable.

Jo he escoltat les paraules del Sr. Jordi Font i, és clar, jo no m'ho explico... tampoc hi entenc massa i és legítim que ho facin però, és clar, en comissió jo crec que hi havia l'esperit -vostè mateix ho diu- d'arreglar o de transaccionar dos esmenes, almenys. És clar, resulta que, com que llavors resulta, que si dos esmenes sí, i les altres no, doncs, van i les retiren totes... Doncs, no ho sé, vostès són lliures de retirar-les, però, jo crec que si hi hagués hagut un esperit mínimament de col·laboració, ja que havien presentat aquestes esmenes que recordem que en el text previ quan es va aprovar la primera vegada no en van presentar cap i van dir que vostès es retiraven del debat, doncs, si aquesta vegada hi hagués hagut una mica d'esperit de col·laboració o... d'en fi, del que vostès diuen que aporten el millor que poden, doncs, haguessin pogut parlar d'aquestes esmenes i no retirar-les.

Jo també, hi ha una cosa de les seves esmenes, he vist i que no he acabat d'entendre i també li he de dir i, és que segons vostès, veig que vostès només volien aquest control o aquesta autorització prèvia del Govern per certa classe d'inversions. Però, vostès consideren que en determinades inversions que superessin o fossin inferiors, em sembla, a 50.000 euros, doncs, no es necessités cap autorització prèvia del Govern... si jo ho he entès bé. És clar, nosaltres no podem estar d'acord amb això perquè, ja li dic, que per a nosaltres, per tota classe d'inversions hi ha d'haver aquesta autorització prèvia... per a totes, perquè ho diu la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i perquè la pròpia Llei d'inversions estrangeres, aquesta que ja és vigent, doncs, preveu que hi ha d'haver un control d'aquests països no cooperatius, l'informe de l'INAF, i això ho ha de fer el Govern.

I, per últim, doncs, res més, només recordar que per a nosaltres aquesta Llei és un primer pas cap a la diversificació que tots els sectors econòmics d'Andorra diuen que l'economia andorrana ha de tenir i, a partir d'aquí, doncs, el temps dirà i els partits i grups que es puguin presentar a les eleccions i els que estaran aquí en aquesta Sala en la pròxima legislatura diran quin camí i quina evolució ha de tenir la inversió estrangera en el nostre país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana per la seva intervenció.

El Govern no intervé?

Hi ha algun altre torn d'intervencions? Sr. Jordi Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, me n'alegro perquè en el possible debat que haguéssim pogut tenir en la comissió, pràcticament va molt més enllà el debat que estem tenint aquí en aquesta Cambra, -que potser no és on tocava-, i que en la comissió es va adoptar un posicionament de no discutir aquestes esmenes.

El punt clau, al meu entendre i si em permet el Sr. síndic de centrar el debat sobre aquest tema, és justament la incongruència que hi havia, ho reconec perfectament, entre la Llei de societats i la Llei d'inversions estrangeres però, voldria remarcar que la que és posterior de les dos és la Llei d'inversions estrangeres.

En aquesta Llei va haver-hi un debat intens en el si de la comissió en el seu moment i es va voler de

forma expressa -i si algú pensa que no era així, així estava redactat- que les inversions estrangeres, dins de l'annex 1, inferiors al 50 %, no fessin objecte d'una autorització governativa, la qual cosa posava en contradicció aquesta decisió de la comissió legislativa, d'aquesta Llei amb la Llei de societats que ella preveia que totes les societats per obrir-se necessitaven una autorització governativa. És a dir, que es podia resoldre aquesta diferència entre les dues lleis, o bé a favor de la directiva que marcava la Llei d'inversions estrangeres o bé a favor de la Llei de societats. En aquest cas, vostès anaven en direcció a adaptar la Llei d'inversions estrangeres a la Llei de societats i nosaltres pensàvem que es podia adaptar al revés, és a dir, que preveure una modificació com que la Llei era posterior i pogués quedar clar... -que no quedava clar en el text i no queda clar en aquests moments, al meu entendre-, pogués quedar clar que les inversions estrangeres fins al 50 % directes no necessitessin de l'autorització governativa. Bé, aquest debat no el vam poder tenir.

Vostè també m'ha citat el cas dels mínims d'euros de capital social per exigir una autorització governativa... Sí, vam citar aquest cas, per exemple, per donar peu a una negociació, és a dir, nosaltres entenem i entén també la Llei que, segons en quins casos demana un informe complementari de l'INAF i de les autoritats econòmiques. Volíem amb aquesta mesura aportar un nivell suplementari de discussió en el debat en la comissió per poder trobar un punt... A veure, nosaltres entenem que una aportació fins al 50 % en una societat anònima normal de les estàndards que existeixen en aquest país i que la Llei de societats dona com a capital social un mínim de 60.000 euros -estem parlant, doncs, d'inversions de 30.000 euros i, entenem que difícilment a través d'una inversió de 30.000 euros es pot produir un pecat de cara a les coses que preveu la Llei com pot ser provinents de diners o pacs, etc., etc.-, llavors, nosaltres vam posar aquesta mesura suplementària per obrir el debat per si calia, amb uns nivells d'inversió molt superiors, posar un fre o la possibilitat d'una anàlisi suplementària de la provenença d'aquest capital.

Res més, només era aquesta la nostra intenció i, hi havia aquí una vegada més una discrepància... i no em calli- eh?

(Se sent riure)

I, bé, s'ha produït aquest procediment, doncs, vinga, vostès tenen la seva llei i nosaltres no hi podem donar suport.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordi Font per la seva aportació i la seva explicació.

Alguna altra intervenció?

Demana si ens poguéssim centrar una mica en el debat, no en el que no va passar en la comissió... si poguésser. Gràcies.

Sr. Jordana.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Demano disculpes al Sr. Font perquè inconscientment he premut el micro i l'he tallat, vull dir que no era la meva intenció.

Només un aspecte. Estic d'acord perquè són coses que legítimament, doncs, es poden discutir. Ara, hi ha una qüestió: per a nosaltres no és tant quin límit de capital social es pot intervenir de 30.000 euros o de 40.000. Per a nosaltres el problema no és el capital social d'aquella societat sinó que una vegada tu has deixat participar un soci en una societat, aquella societat té un desenvolupament i pot fer moltes actuacions. A partir d'aquí nosaltres, és en aquest sentit que la utilització que un estranger pot fer d'una societat amb independència del capital que digui, entenem que abans d'autoritzar a aquesta persona estrangera-, ja ho dic, amb independència del capital-, s'ha de controlar el que diu l'article 1.5 d'aquesta Llei, que diu que: "*No s'autoritzen les inversions estrangeres efectuades per persones físiques o jurídiques domiciliades a països considerats com a no cooperatius...*" i ha d'haver-hi l'informe de l'INAF. Aquesta, per a nosaltres, és la raó per la qual pensem que totes han de tenir aquesta autorització prèvia del Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana.

Alguna altra intervenció?

No hi ha cap torn d'intervencions? Doncs, passaríem a la votació.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Carles Verdager Pujantell : Sí

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : Sí

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : No

M. I. Sr. Robert Call Masià : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : No

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró : Sí

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : No

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : Sí

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : Sí

M. I. Sra. Eva García Pastor : Sí

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : Sí

M. I. Sra. Mariona González Reolit : No

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : Sí

M. I. Sr. Esteve López Montanya : No

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : Sí

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : Sí

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : No

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : No

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

16 sí i 11 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat declaro aprovada la Proposició de llei.

Sense cap més punt a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

(Són les 20.45h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877